

De stoere hond, te stoer?

Figuur 1: bron doggo.nl

Annette Gerbscheid
Michelle van den Nieuwboer

De stoere hond, te stoer?

Een onderzoek naar de problematiek omtrent de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de Nederlandse asielen.

Annette Gerbscheid 921220001 annette.gerbscheid@wur.nl
Michelle van den Nieuwboer 911227003 michelle.vandennieuwboer@wur.nl

Afstudeeronderzoek ter afronding van de opleiding Diermanagement in de richting
Dier en Samenleving en Dier en Ondernemerschap
Projectnummer: 59400

Opdrachtgever: Petra Elbers namens Stichting Dierenopvang Haarlemmermeer in
samenwerking met de Dierenbescherming Noord-Holland Zuid.

Afstudeerbegeleiders: Merijn Knibbe en Susan Ophorst

Hogeschool Van Hall Larenstein
Leeuwarden, juni 2015

In dit afstudeerrapport is gestreefd naar juistheid en volledigheid van de aangeboden informatie. De schrijvers noch de opleiding of de organisatie als geheel zijn aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade ontstaan door gebruikmaking van dit rapport.

Voorwoord

In het kader van de opleiding Diermanagement aan Hogeschool Van Hall Larenstein, is er een afstudeeronderzoek gedaan naar de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel. Beide onderzoekers hebben zowel in het verleden als nu nog steeds te maken gehad met het werken in een asiel, zowel voor stages als voor (vrijwilligers)werk. Een aantal van deze asielen zijn onderdeel van de Dierenbescherming. Ook heeft één van de onderzoekers stage gelopen op een regionale afdeling van de Dierenbescherming. Deze stage werd begeleid door een medewerkster die leiding geeft aan vier dierenasielen in de regio. Tijdens deze verschillende werkzaamheden werd het duidelijk dat asielen kampen met veel pitbullachtige honden in de asielen, die daar een lange tijd verblijven alvorens zij herplaatst worden. Daarnaast is er in de media een groot aantal (negatieve) berichten verschenen over de pitbull, voornamelijk over incidenten waar een pitbull bij betrokken is. Al deze factoren zijn de aanleiding geweest voor het opzetten van dit afstudeeronderzoek.

Wij willen graag meneer Knibbe, mevrouw Versteegh en mevrouw Ophorst bedanken voor de interne begeleiding vanuit Hogeschool Van Hall Larenstein. We willen graag Petra Elbers bedanken voor de begeleiding vanuit de Dierenbescherming Noord-Holland Zuid. Daarnaast zouden we graag mevrouw van Herwijnen namens de Koninklijke Hondenbescherming en Saskia Ober van het LICG willen bedanken voor het verstrekken van informatie. We willen ook alle medewerkers van de geïnterviewde asielen bedanken voor de bijdrage en natuurlijk ook de fokkers en de eigenaren die de enquête hebben ingevuld.

Summary

In 2009, the Regulation Aggressive Animals, which was started in 1993, was abolished. Since then people were allowed again to breed with pit bull type dogs. Breeds that are classified as 'pitbull type dogs' have a number of characteristics that makes it important to raise the dogs well. The different breeds are intelligent, studious, active, impetuous, defensive, very hard on themselves and even almost insensitive to pain. Regularly pit bull type dogs are in the news, partly because of bite incidents. Shelters acknowledge that there are more and more pit bull type dogs in the shelters. They even approach the media. The Dog protection service has done research from 2008 until 2012 on which breeds stay in the Dutch animal shelters. Two of the breeds that are in the top five, can be classified as pit bull type dogs. These are the Staffordshire Terriers and the Bull and Dog type dogs. The number of pit bull type dogs in the shelters has increased significantly between 2008 and 2012. In 2008 17,2% of all shelter dogs were pit bull type dogs. Four years later this percentage had increased to 35,7%. The average stay of a dog at the shelter is 63 days. American Bulldogs stay on average 80 days in the shelter and American Staffordshire Terriers stay on average 115 days. These data leads to the research question of the study:

'How can Dutch animal shelters respond to the relatively large numbers of pit bull type dogs in the animal shelter?'. In order to answer this research question, two sub questions were formulated: *'What factors contribute to the relatively large numbers of pit bull type dogs in the Dutch animal shelters?'* and *'What problems do pit bull type dogs cause for the Dutch animal shelters?'*.

To answer these questions literature study has been done. Also surveys were held among pit bull type dog breeders and owners and animal shelters were interviewed. The study shows that there are several factors that contribute to the relatively large numbers of pit bull type dogs. The number of pit bull type dogs has increased significantly since the abolition of the Regulation Aggressive Animals. Pit bull type dogs are not only more aggressive than other dog breeds, but also much stronger. Good education is important among these dogs, but a lot of the pit bull type dogs in the animal shelters are not well educated. Because of their strength it is difficult to (re)raise them when they are older, because they are too strong to correct. People choose these dogs because they are in fashion, but they actually do not know what kind of dog they really purchased. The problem is that owners do not know enough about the character of the dog, which causes 'problems' at older age: behaviour that belongs to the character of the breed, but are considered as undesirable behaviour by the owners. Owners give up the dog because they underestimated the caretaking of a (pit bull type) dog, or because of bite incidents and behavioural problems including breed specific characteristics. These animals stay in the animal shelters for a long time because there is a limited (suitable) public for these dogs. Housing these dogs brings several consequences for the animal shelters. Pit bull type dogs are very good jumpers and that is why it is important to make sure the fences are high enough, both for the shelters as the playfields. Besides that, pit bull type dogs are not very good with other dogs, so fewer dogs are able to go on the playfields simultaneously. Some dogs even have to be sheltered alone in one hallway. This causes much unused space and fewer dogs can be housed at the shelter. Pit bull type dogs on average stay more days in the shelters than other dog breeds. Because of that, the maintenance costs of these dogs are higher than those of other dog breeds. The advice to the animal shelters is to castrate all pit bull type dogs, to work together and to exchange dogs mutually. There is also advice to the Animal Protective Service to lobby at the government to change legislations on dog ownership.

Samenvatting

Sinds in 2009 de Regeling Agressieve Dieren (RAD), opgezet in 1993, is afgeschaft, mag er weer gefokt worden met pitbullachtige honden. Rassen die geclassificeerd worden als 'pitbullachtige hond' bezitten een aantal karaktereigenschappen die ervoor zorgen dat een goede opvoeding belangrijk is. De verschillende rassen zijn onder andere intelligent, leergierig, actief, onstuimig, verdedigend, erg hard voor zichzelf en zelfs vrijwel ongevoelig voor pijn. Regelmatig komen pitbullachtige honden in het nieuws, onder andere vanwege bijtincidenten. Asielen erkennen dat er steeds meer pitbullachtige honden in het asiel zitten. Zij zoeken in sommige gevallen dan ook de media op. De Hondenbescherming heeft in de periode van 2008-2012 onderzoek gedaan naar de verschillende hondenrassen die worden opgevangen in Nederlandse asielen. Twee van de rassen die voorkomen in de top vijf kunnen (deels) worden geclassificeerd onder de pitbullachtige honden. Dit zijn de Staffordshire Terriërs en de Bull- en Dogachtigen. Het aantal pitbullachtige honden in deze asielen is tussen 2008 en 2012 flink gestegen. In 2008 was 17,2% van alle asielhonden een pitbullachtige hond. Vier jaar later was dit percentage gestegen naar 35,7%. De gemiddelde verblijfsduur van een hond in het asiel is 63 dagen. Amerikaanse Bulldogs zitten gemiddeld 80 dagen in het asiel en Amerikaanse Staffordshire Terriërs gemiddeld 115 dagen.

Bovenstaande gegevens leiden tot de onderzoeksvraag van het onderzoek:

'Op welke manier kunnen Nederlandse asielen inspelen op de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel?'. Om deze vraag te kunnen beantwoorden zijn er twee deelvragen opgesteld: 'Welke factoren dragen bij aan de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de Nederlandse asielen?' en 'Welke problemen veroorzaken de pitbullachtige honden voor de Nederlandse asielen?'.

Om deze vragen te kunnen beantwoorden is er literatuuronderzoek gedaan, zijn er enquêtes gehouden onder fokkers en eigenaren van pitbullachtige honden en zijn er interviews gehouden met een aantal asielen. Uit het onderzoek blijkt dat er een aantal factoren zijn die invloed hebben op de relatief grote aantallen pitbullachtige honden. Sinds de RAD is afgeschaft is het aantal pitbullachtige honden enorm gestegen. Pitbullachtige honden zijn niet alleen agressiever, maar ook anatomisch veel sterker dan andere hondenrassen. Opvoeding is erg belangrijk bij deze honden, maar veel van de pitbullachtige asielhonden zijn niet goed opgevoed. Het is door hun kracht veel lastiger om deze honden te (her)opvoeden, omdat ze op latere leeftijd te sterk zijn om gecorrigeerd te kunnen worden. Mensen kiezen voor een pitbullachtige hond omdat het een modehond is maar weten eigenlijk niet wat ze in huis halen. Het probleem hierbij is dat eigenaren zich niet genoeg hebben verdiept in het karakter van de hond waardoor op latere leeftijd problemen ontstaan die horen bij het karakter van het ras, maar door de mensen als probleem worden beschouwd omdat het in hun ogen ongewenst gedrag is. Eigenaren doen (vervolgens) afstand van hun hond omdat ze het verzorgen van een (pitbullachtige) hond hebben onderschat, of vanwege bijtincidenten en gedragsproblemen waaronder ras-gebonden karaktertrekken. Vervolgens blijven deze dieren lang in het asiel zitten omdat maar een beperkt publiek geschikt is voor het bezitten van deze honden. Er komt een beperkt publiek op deze honden af en van die groep is ook niet iedereen geschikt. Het huisvesten van pitbullachtige honden brengt veel gevolgen met zich mee voor het asiel. Pitbullachtige honden kunnen erg hoog springen en daarom is het belangrijk te zorgen voor een hoge omheining, zowel voor de hokken als voor de speelvelden. Daarnaast kunnen de honden vaak niet samen met andere honden waardoor er minder honden tegelijk op de buitenspeelplaatsen kunnen en sommige honden zitten zelfs alleen op een gang. Dit laatste zorgt er voor dat er veel ruimte onbenut blijft en er minder honden in het asiel kunnen worden opgevangen. Pitbullachtige honden zitten gemiddeld langer in het asiel dan andere honden. Door de lange verblijfsduur van de honden, zijn de kosten van het onderhoud hoger dan bij andere hondenrassen. De aanbevelingen die aan de asielen gedaan worden zijn: castreren van alle pitbullachtige honden, onderling samenwerken en uitwisseling van honden. Daarnaast is er het advies aan de Dierenbescherming voor het stimuleren van de overheid met betrekking tot het aanpassen van wet- en regelgeving betreffende hondenbezit.

Inhoud

Probleembeschrijving	8
Doelstelling	10
Onderzoeksvragen	10
Deelvragen	10
1. Methoden	12
1.1. Onderzoekstype	12
1.2. Onderzoeksontwerp	12
1.3. Onderzoekspopulatie	12
1.4. Dataverzameling	13
1.4.1. Literatuuronderzoek	13
1.4.2. Fokkers	13
1.4.3. Eigenaren	14
1.4.4. Asielen	14
1.5. Data-analyse	17
1.5.1. Literatuur	17
1.5.2. Van open antwoorden naar variabelen	17
1.5.3. SPSS en Excel	17
1.5.4. Categoriseren van de interviewvragen	18
2. Resultaten	19
2.1. Gedrag	19
2.1.1. Bijtincidenten	19
2.1.2. Deelconclusie	20
2.2. Anatomie	21
2.2.1. Deelconclusie	21
2.3. Houding van mensen tegenover pitbullachtige honden	21
2.3.1. Reactie op uiterlijk van de hond	21
2.3.2. Deelconclusie	22
2.4. Gevolgen van (aangepaste) wetgeving	23
2.4.1. Deelconclusie	24
2.5. Redenen om te kiezen voor een pitbullachtige hond	25
2.5.1. Deelconclusie	25
2.6. Fokkers	25
2.6.1. Deelconclusie	26
2.7. Eigenaren	27
2.7.1. Activiteiten	27
2.7.2. Cursus	28
2.7.3. Gedragsdeskundige	29
2.7.4. Deelconclusie	29

2.8.	Afstand.....	29
2.8.1.	Onderzoek.....	30
2.8.2.	Eigenaren.....	30
2.8.3.	Asielen.....	30
2.8.4.	Deelconclusie.....	30
2.9.	Oorzaak grote aantallen en maatregelen.....	30
2.9.1.	Langzitters.....	32
2.9.2.	In de toekomst hond uit asiel?.....	34
2.9.3.	Maatregelen.....	34
2.9.4.	Deelconclusie.....	36
2.10.	Problemen die pitbullachtige honden veroorzaken voor asielen.....	36
2.10.1.	Plaatsingsprocedure.....	36
2.10.2.	Aanpassingen materiaalgebruik.....	36
2.10.3.	Uitlaten.....	36
2.10.4.	Gedragdeskundige inschakelen.....	37
2.10.5.	Moeilijk plaatsbare honden.....	37
2.10.6.	Vraag en aanbod.....	37
2.10.7.	Kosten huisvesting en verzorging.....	37
2.10.8.	Deelconclusie.....	38
3.	Discussie.....	39
4.	Conclusie.....	42
5.	Aanbevelingen.....	44
5.1.	Asielen.....	44
5.1.1.	Castreren van reuen en teven.....	44
5.1.2.	Samenwerking tussen asielen.....	44
5.2.	Overig.....	44
5.2.1.	Dierenbescherming.....	44
5.2.2.	Vervolgonderzoek.....	45
	Literatuurlijst.....	46
	Bijlage I: Rasbeschrijvingen.....	I
	Amerikaanse Staffordshire Terriër/Am Staff.....	I
	Argentijnse Dog/Dogo Argentino.....	III
	Bull Terriër.....	V
	Cane Corso.....	VII
	Fila Brasileiro.....	IX
	Perro de Presa Canario/Dogo Canario.....	XI
	Perro de Presa Mallorquin / Ca de Bou.....	XIII
	Staffordshire Bull Terriër.....	XV
	Tosa Inu.....	XVII

Amerikaanse Bulldog	XIX
Amerikaanse Pit Bull Terriër.....	XXI
Bijlage II: Enquêtevragen fokkers	XXIII
Bijlage III: Enquêtevragen eigenaren.....	XXVI
Bijlage IV: Interviewvragen asielen	XXXII
Bijlage V: Labels enquêtevragen	XXXIII
Labels Fokkers	XXXIII
Labels eigenaren	XXXIII

Probleembeschrijving

Van 1993 tot en met 2008 was de Regeling Agressieve Dieren van kracht. In deze regeling stond dat het verboden was om met pitbullachtige honden te fokken, te houden, Nederland in te brengen, te koop aan te bieden of te verkopen (Nederlandse Overheid, 1999). Per 1 januari 2009 werd deze regeling ingetrokken omdat het aantal bijtincidenten niet was afgenomen (Nederlandse Overheid, 2008). Sindsdien mag er weer gefokt worden met pitbullachtige honden. In de periode van 1993 tot 2008 zijn er zo'n 2.000 pitbullachtige honden in beslag genomen (LICG, 2014).

De Regeling Agressieve Dieren stelde allerlei eisen aan het mogen houden van een pitbullachtige hond. Door het afschaffen van deze regeling zijn er geen concrete wetsartikelen die regels treffen omtrent het houden van dit type hond (Raad van Beheer, 2014^a). Voor het fokken met bepaalde rassen die op basis van uiterlijke kenmerken (zoals beschreven staat in de Regeling Agressieve Dieren) kunnen worden geclassificeerd als pitbullachtige hond, zijn er regelingen getroffen.

De Pitbull is in Nederland geen door de FCI erkend ras, wat vaak wel gedacht wordt. Het is een omvattende naam voor honden - rassen maar ook kruisingen - met bepaalde uiterlijke kenmerken (Nederlandse Overheid, 1999). In dit onderzoek wordt gesproken over pitbullachtige honden. De rassen die voor dit onderzoek onder het type pitbullachtige hond vallen zijn: Amerikaanse Staffordshire Terriër, de Argentijnse Dog, de Bull Terriër, de Cane Corso, de Fila Brasileiro, de Perro de Presa Canario, de Perro de Presa Mallorquin, de Staffordshire Bull Terriër en de Tosa Inu. De Amerikaanse Bulldog en de Amerikaanse Pitbull Terriër zijn niet FCI erkend, maar vallen wel onder de rassen van het begrip pitbullachtige hond. De kruisingen hiervan vallen ook onder de pitbullachtige hond. De rassen en hun eigenschappen zijn te weergegeven in bijlage I.

Voor een aantal hondenrassen dat onder het type pitbullachtige hond (Amerikaanse Staffordshire Terriër, Argentijnse Dog en de Fila Brasileiro) vallen is er een zogenaamde Maatschappelijk Aanvaardbaar Gedragstest (MAG-test) ontwikkeld. Hierdoor mag er niet eerder gefokt worden met reuen en teven van het ras, dan wanneer zij succesvol deze MAG-test volbracht hebben. Wanneer beide ouderhonden de test niet succesvol volbrengen en/of de fokker zich niet aan het fokreglement houdt, zullen de puppy's geen officiële FCI stamboom krijgen (ASTCH, 2013^a). Een buitenlandse dekru hoeft echter geen MAG-test af te leggen (Raad van Beheer, 2014^b).

Niet alle hondenrassen die onder het type pitbullachtige hond vallen, hoeven dus een gedragstest te doen (Raad van Beheer 2014^a). De rasverenigingen van deze rassen, raden aan alleen met honden met een FCI stamboom te fokken en ook alleen dieren met een FCI stamboom aan te schaffen (Raad van Beheer, 2014^a). Kruisingen tussen deze rassen zijn volgens de FCI niet toegestaan en kunnen daarom nooit een FCI stamboom krijgen. Daarmee vervalt ook de eventuele verplichting voor een MAG-test (Raad van Beheer, 2012^c).

Rassen die geclassificeerd worden als 'pitbullachtige hond' bezitten een aantal karaktereigenschappen die ervoor zorgen dat een goede opvoeding belangrijk is. De verschillende rassen zijn onder andere intelligent, leergierig, actief, onstuimig, verdedigend, erg hard voor zichzelf en zelfs vrijwel ongevoelig voor pijn (Verhoef, 2005). Volwassen honden kunnen in de meeste gevallen niet goed samen met soortgenoten, vooral reuen kunnen agressief worden naar andere reuen toe. Een andere belangrijke overeenkomst tussen de rassen is de kracht van de kaak. Rassen die geclassificeerd worden als 'pitbullachtige hond', hebben allemaal sterke kaakspieren, waardoor hun beet heel krachtig is en veel schade aan kan richten (ASTCH, 2013^b; Teunissen, Oosting, 2015; SBTCN, 2015).

De opvoeding en socialisatie van deze rassen behoort op zeer jonge leeftijd te geschieden aangezien ze, eenmaal volwassen, te sterk zijn om nog gecorrigeerd te kunnen worden. Indien dit dus niet op jonge leeftijd gebeurt, wordt correctie op ongewenst gedrag lastig tot zelfs onmogelijk (Verhoef, 2005).

Regelmatig komen pitbullachtige honden in het nieuws, onder andere vanwege bijtincidenten. Op 21 november jl. verscheen er een bericht op internet over er een 9 jarig meisje dat gebeten was in haar been door een pitbullachtige hond (RTL Nieuws, 2014^a). Een ander internetartikel meldde een geval waarbij het nog minder goed afliep. Op 13 september jl. was er een bijtincident waarbij een 5 jarig meisje verwondingen opliep in haar gezicht, arm en zij. De twee pitbullachtige honden zijn als gevolg hiervan afgemaakt (Groenendijk, 2014).

Niet alleen op internet komen er steeds meer berichten over deze honden naar buiten, ook in de kranten staan artikelen waar men zich zorgen maakt over de pitbullachtige honden. In een artikel op 4 oktober van de Trouw spreekt bioloog Jelle Reumer zich uit over pitbullachtige honden (Reumer, 2014). Hij legt uit dat de honden (Amerikaanse Staffordshire Terriërs) die in aanmerking komen voor een door de FCI erkende stamboom, onderworpen worden aan een Maatschappelijk Aanvaardbaar Gedragstest. Echter zitten, volgens Reumer, de asielen vol met honden die nooit voor zo'n dergelijke test zouden kunnen slagen en pleit daarom voor een verbod op pitbullachtige honden (Reumer, 2014). Door al deze berichten, verslechtert het imago van deze pitbullachtige honden (Delise, 2007).

Asielen erkennen dat er steeds meer pitbullachtige honden in het asiel zitten. Zij zoeken in sommige gevallen dan ook de media op. De toename van het aantal media berichten van asielen betreffende pitbullachtige honden laat zien dat het een veel voorkomend probleem is. Dierenopvangcentrum Amsterdam geeft recentelijk via de media aan dat 70% tot 80% van de honden in het asiel pitbullachtige honden betreft (AT5, 2014).

Dierenbeschermingscentrum Limburg geeft via de media aan dat het percentage pitbullachtige honden rond de 50% ligt van alle honden in dat asiel (L1, 2014). De Dierenbescherming geeft via een bericht in de media aan dat van de 423 asielhonden die op het moment van publicatie in een bij de Dierenbescherming aangesloten asiel worden opgevangen, er 290 honden kunnen worden geclassificeerd als pitbullachtige hond (RTL Nieuws, 2014^b). Ten tijde van de start van het onderzoek (in december 2014) waren deze recent, ze dateren van 2 oktober 2014 en van 30 september 2014

De Hondenbescherming heeft in de periode van 2008 tot en met 2012 onderzoek gedaan naar de verschillende hondenrassen die worden opgevangen in Nederlandse asielen. De resultaten hiervan hebben ze gepubliceerd in de eerste editie van hun blad 'Hond', van Januari 2014. Aan dit onderzoek hebben 33 van de 115 erkende asielen in Nederland meegewerkt. Het onderzoek werd uitgevoerd aan de hand van een enquête waarin de hondenpopulatie binnen de asielen werd onderzocht (Moesman, 2014).

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek heeft de Hondenbescherming een top 5 opgesteld van de meest voorkomende hondenrassen in de asielen. Deze top 5 ziet er als volgt uit:

1. Jack Russel Terriër/Boerenfox
2. Herder
3. Staffordshire Terriër
4. Labrador- en Golden Retriever
5. Bull- en Dogachtigen

(Moesman, 2014)

Twee van de rassen die voorkomen in de top vijf kunnen (deels) worden geclassificeerd onder de pitbullachtige honden. Dit zijn de Staffordshire Terriërs en de Bull- en Dogachtigen.

Een ander opvallend resultaat uit dit onderzoek is dat het aantal pitbullachtige honden in deze asielen tussen 2008 en 2012 flink is gestegen. In 2008 was 17,2% van alle asielhonden een pitbullachtige hond. Vier jaar later was dit percentage gestegen naar 35,7%. Dit laat een stijging zien van 18,5 procentpunt (Moesman, 2014). De toename van het aantal pitbullachtige honden sinds 2008 is deels te verklaren doordat deze honden in de periode van 1993 tot 2008 verboden waren in Nederland.

Wat ook uit het onderzoek van de Hondenbescherming is gebleken is dat niet alleen het grote aantal pitbullachtige honden een probleem is binnen de asielen. Ook zitten pitbullachtige honden gemiddeld langer in het asiel dan alle andere hondenrassen (Moesman, 2014). De gemiddelde verblijfsduur van een hond in het asiel is 63 dagen. Amerikaanse Bulldogs zitten gemiddeld 80 dagen in het asiel en Amerikaanse Staffordshire Terriërs gemiddeld 115 dagen (Moesman, 2014). Daarentegen zit een Jack Russel Terriër, die ook in de top 5 staat, gemiddeld 'maar' 45 dagen in het asiel. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het probleem rondom de pitbullachtige honden niet alleen het grote aantal honden in de asielen betreft, maar ook het feit dat de dieren gemiddeld lang in het asiel verblijven.

Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek betreft een overzicht maken van de factoren die bijdragen aan de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in Nederlandse asielen, inzicht krijgen in de problemen die de pitbullachtige honden met zich meebrengen voor de asielen en het geven van adviezen met betrekking tot het verminderen van de problematiek omtrent de pitbullachtige honden.

Onderzoeksvragen

Om de doelstelling te behalen is er een onderzoeksvraag opgesteld, deze is als volgt:

Op welke manier kunnen Nederlandse asielen inspelen op de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel?

Deelvragen

1. Welke factoren dragen bij aan de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de Nederlandse asielen?

- 1a. Wat is het verschil in gedrag tussen pitbullachtige honden en andere hondenrassen
- 1b. Wat is het verschil in anatomie tussen pitbullachtige honden en andere hondenrassen
- 1c. Wat is de houding van mensen tegenover pitbullachtige honden?
- 1d. Wat zijn de redenen om te kiezen voor een pitbullachtige hond voor zowel fokkers als eigenaren
- 1e. Aan welke eisen voldoet de ideale pitbullachtige hond wat de fokker betreft?
- 1f. Welke eisen stelt een fokker aan een toekomstige eigenaar?
- 1g. Welke activiteiten ondernemen eigenaren met de honden?
- 1h. Waarom gaan eigenaren wel of niet naar een hondenschool of op een cursus met de hond?
- 1i. Wanneer zouden eigenaren bereid zijn een gedragsdeskundige in te schakelen?
- 1j. Waarom doen eigenaren afstand van hun hond?
- 1k. Wat is volgens fokkers, eigenaren en asielen de oorzaak van de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de asielen.

2. Welke problemen veroorzaken de pitbullachtige honden voor de Nederlandse asielen?

- 2a. Hebben asielen beleid speciaal gericht op pitbullachtige honden?
- 2b. Welke bedrijfsmatige consequenties zijn er voor de asielen voor het opvangen van pitbullachtige honden? Zijn deze anders dan voor andere honden?
- 2c. Zijn de kosten van het opvangen en verzorgen van een pitbullachtige hond hoger dan die van een andere hond?

1. Methoden

In het hoofdstuk 'Methoden' wordt het onderzoekstype, het onderzoeksontwerp, de onderzoekspopulatie, de dataverzamelmethode en de data-analysemethode toegelicht.

1.1. Onderzoekstype

Het onderzoek naar de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel is deels een kwalitatief en deels een kwantitatief explorerend onderzoek. Er was vooraf geen theorie en er zijn ook geen scherp geformuleerde hypothesen geformuleerd over het te onderzoeken probleem. Het onderzoek is gericht op het ontwikkelen van een theorie en/of scherpe hypothesen en dit sluit aan bij explorerend onderzoek (Baarda en de Goede, 2006).

1.2. Onderzoeksontwerp

Voor dit onderzoek is er gekozen voor een survey-onderzoek. Bij een survey-onderzoek zijn bij een groot aantal onderzoekseenheden gegevens verzameld (Baarda en de Goede, 2006). In het geval van het onderzoek ging het hier om fokkers, eigenaren en asielen.

1.3. Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie bestond uit drie groepen: de fokkers, de eigenaren van een pitbullachtige hond en de Nederlandse asielen.

De eerste groep van de onderzoekspopulatie bestond uit de fokkers. De fokkers die genoemd werden in de deelvragen waren de, door de raad van beheer erkende, fokkers van de rashonden die vallen onder de pitbullachtige hond. Fokkers die niet aangesloten waren bij de Raad van Beheer en fokkers van kruisingen waren niet te achterhalen en werden daarom ook niet meegenomen in de onderzoekspopulatie.

De rasverenigingen van de in het onderzoek meegenomen rassen waren: American Staffordshire Terrier Club Holland, Mastino Napoletano Club Nederland (hieronder vallen zowel de Argentijnse Dog, Fila Brasileiro, Perro de Presa Canario en Perro de Presa Mallorquin), Bull Terrier Rasvereniging Nederland, Nederlandse Bull Terrier Club, Cane Corso Club Nederland, Staffordshire Bull Terrier Club Nederland en Nederlandse Vereniging voor Akita Inu's (Raad van beheer, 2014^d). De onderzoekspopulatie van de FCI-erkende fokkers is in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1: Aantal FCI erkende fokkers in Nederland per ras, bron: Raad van Beheer

Ras	Aantal erkende fokkers in Nederland
Amerikaanse Staffordshire Terriër	44
Argentijnse Dog	1
Fila Brasileiro	1
Perro de Presa Mallorquin	1
Perro de Presa Canario	0 (alleen fokkers in België)
Bull Terrier	36
Cane Corso	17
Staffordshire Bull Terriër	24
Tosa Inu	2
Totaal	126

De tweede groep van de onderzoekspopulatie bestond uit de eigenaren van een pitbullachtige hond. De omvang en karakteristieken van de onderzoekspopulatie van de eigenaren waren onbekend.

De derde en laatste groep van de onderzoekspopulatie bestond uit de Nederlandse asielen. Er zijn in Nederland 115 asielen (Moesman, 2014). Hiervan zijn 52 onderdeel van of erkend door de Dierenbescherming. Deze vielen ook allemaal onder de onderzoekspopulatie.

1.4. Dataverzameling

Dataverzameling is het verzamelen van de benodigde gegevens om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. De dataverzameling was niet voor alle deelvragen hetzelfde en wordt daarom per categorie beschreven.

1.4.1. Literatuuronderzoek

Om antwoord te geven op sommige deelvragen, is er een literatuurstudie gedaan. Welke dat zijn, is weergegeven in tabel 4. Er is gebruik gemaakt van verschillende middelen om antwoord te geven op de onderzoeksvragen.

Internet

Via internet is er op de zoekmachines scholar.google.nl en pubmed.com gezocht. Belangrijk voor het verzamelen van literatuur was dat de artikelen wetenschappelijk waren. Google.nl is gebruikt om informatie te zoeken over de Regeling Agressieve Dieren, aangezien dit niet altijd wetenschappelijke artikelen waren. Er is gekeken tot pagina 10 van de hits op Google. Er is van uit gegaan dat er na pagina 10 geen artikelen meer worden gevonden die toevoeging geven aan de reeds gevonden artikelen

Er is gezocht op de termen: Pit Bull, Pitbull, pitbullachtige hond, Pitbullachtige hond, Pit Bull achtige hond, American Pitbull, American Pit Bull, Pitbull Terrier, Pit Bull Terrier, American Bully, American Staffordshire Terrier, Amerikaanse Staffordshire Terrier, Staffordshire Terrier, Staffordshire Bull Terrier, Stafford, Engelse Stafford, Engelse Staffordshire Terrier, English Staffordshire Terrier, Argentijnse Dog, Dogo Argentino, Bull Terrier, Cane Corso, American Bulldog, Amerikaanse Bulldog, Fila Brasileiro, Perro de Presa Canario, Perro de Presa Mallorquin, Dogo Canario, Ca de Bou, Tosa Inu, Regeling Agressieve Dieren, aanleiding Regeling Agressieve Dieren, afschaffing Regeling Agressieve Dieren. De woorden 'anatomie', 'anatomy', 'gedrag', 'behavio(u)r' wordt toegevoegd aan de rassen om naar artikelen te zoeken.

Boeken/ Naslagwerken/Tijdschriften

De hondenbescherming publiceert drie keer per jaar het blad 'Hond' waar in sommige uitgaven bruikbare informatie stond over pitbullachtige honden. Deze was te vinden in de mediatheek van Hogeschool Van Hall Larenstein. Er is in de mediatheek van Hogeschool Van Hall Larenstein en HAS Den Bosch (via www.greeni.nl) gezocht naar boeken/naslagwerken/tijdschriften die informatie bevatten over het gedrag en de anatomie van (pitbullachtige) honden.

Instanties

Naast het raadplegen van het internet en boeken, zijn grote instanties benaderd die verstand hebben van pitbullachtige honden. De Hondenbescherming, de Dierenbescherming en het Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren (LICG) zijn benaderd voor informatie over pitbullachtige honden.

1.4.2. Fokkers

De data voor alle vragen die betrekking hebben op fokkers zijn verzameld door het opstellen en afnemen van een (online)enquête via Thesistools.nl. Voorafgaand aan de uiteindelijke enquête is er een proefenquête gehouden. Naar aanleiding van de proefenquête zijn enkele enquêtevragen aangepast. De vragen in deze enquête waren voor alle fokkers hetzelfde (bijlage II). Er was een e-mailadres aangemaakt waarmee de fokkers per e-mail benaderd werden. In de begeleidende e-mail werd uitleg gegeven over de inhoud van het onderzoek. Aan het einde van de e-mail stond een link naar de website waarop de enquête te vinden was. Fokkers konden door het beantwoorden van de e-mail ook aangeven niet te willen deelnemen aan het onderzoek. Dit deden ze door een e-mail te sturen met daarin de tekst

'geen interesse'. Er waren twee fokkers die niet te bereiken waren via een e-mail adres. Deze fokkers kregen de enquête per post opgestuurd.

De e-mails werden verstuurd in kalenderweek 10, vanaf 5 maart 2015. In kalenderweek 12, vanaf 17 maart 2015 werd er opnieuw contact gezocht met de fokkers. Er kon niet nagegaan worden wie de enquête wel of niet ingevuld had. Daarom was er naar alle fokker die niet 'geen interesse' hadden geantwoord, een herinneringse-mail gestuurd. Hierin was uitgelegd dat de enquête anoniem verwerkt werd en dat daardoor niet nagegaan kon worden wie de enquête al heeft ingevuld. Daarnaast werd aangegeven dat de enquête tot en met 5 april 2015 ingevuld kon worden.

De ingevulde enquêtes werden verwerkt vanaf kalenderweek 11. De antwoorden op de open vragen zijn in een tabel gezet. De antwoorden op gesloten vragen werden verwerkt in een datamatrix in SPSS.

1.4.3. Eigenaren

De data voor alle vragen die betrekking hebben op eigenaren is verzameld door opstellen en afnemen van een (online)enquête via Thesistools.nl. Voorafgaand aan de uiteindelijke enquête is er een proefenquête gehouden. Naar aanleiding van de proefenquête zijn enkele enquêtevragen aangepast. De vragen in deze enquête waren voor alle eigenaren hetzelfde (bijlage III). Omdat onder het begrip 'pitbullachtige hond' verschillende hondenrassen vallen is er bij het benaderen van eigenaren uitleg gegeven over welke rassen en kruisingen er voor dit onderzoek vallen onder de pitbullachtige hond. De eigenaren worden gezocht via de in tabel 2 weergegeven internetfora en –pagina's die betrekking hebben op deze hondenrassen:

Tabel 2: Aantal leden per forum/website

Forum	Aantal leden
www.staffordforum.nl	1074
http://bullterrierforum.nl/	2769
www.amerikaansebulldogs.nl/	688
www.dierenforum.nl	20464
http://www.hondenforum.nl/	3108
http://www.hondenpage.com/hondenforum/	>120000

Er is een bericht geplaatst waarin eigenaren van een pitbullachtige hond werden opgeroepen mee te doen met de enquête. In dit bericht stond de link naar de enquête en ook wordt er een e-mailadres vermeld als correspondentieadres.

Het plaatsen van de oproepen op de diverse internetfora en –pagina's is, net als bij de fokkers, gedaan vanaf kalenderweek 10 van het onderzoek (vanaf 5 maart 2015). In kalenderweek 12, vanaf 16 maart 2015, zijn er herinneringen bij de vorige oproep geplaatst op de reeds gebruikte internetfora- en pagina's. Er is vermeld dat de enquête tot en met 5 april 2015 kon worden ingevuld.

De ingevulde enquêtes werden verwerkt vanaf kalenderweek 11 (vanaf 9 maart). De antwoorden op de open vragen zijn in een tabel gezet. De antwoorden op gesloten vragen werden verwerkt in een datamatrix in SPSS.

1.4.4. Asielen

De dataverzameling voor de vragen met betrekking tot de asielen is gedaan door middel van een focused interview (bijlage IV). Bij het uitkiezen van deze asielen is er gestreefd naar diversiteit. Er waren asielen geselecteerd verspreid over het land en er was rekening gehouden met: bevolkingsdichtheid, grote asielen en kleine asielen en de hoeveelheid pitbullachtige honden per asiel, zoals deze op hun website te vinden was. Ook was er rekening gehouden of asielen hadden aangegeven problemen te ervaren met deze dieren in

de asielen, zowel in de media of middels een speciaal adoptieprogramma. De asielen die geïnterviewd zijn, zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3: Geïnterviewde asielen

<i>Asiel</i>	<i>Kenmerk</i>	<i>Provincie</i>
Dierenopvangcentrum Amsterdam	- Grootste asiel van Nederland - Berichten in de media	Noord-Holland
Dierenopvang Breda	- Berichten in de media	Noord-Brabant
Dierenbeschermingscentrum Limburg	- Berichten in de media	Limburg
Dierenasiel Zuidwolde	- Staffordshire adoptieplan	Groningen
Dierentehuis Midden-Holland	- Opdrachtgever brengt Staffordshire Terriërs hier naartoe indien zelf niet kunnen plaatsen	Utrecht
Stichting Zwols Dierenasiel	- Verspreiding over Nederland	Overijssel

De eerste vier asielen hadden aangegeven problemen te ervaren met deze dieren in de asielen, zowel in de media als middels een speciaal adoptieprogramma. Daarnaast was er ook sprake van diversiteit tussen de asielen. Het vijfde asiel is meegenomen in het onderzoek omdat de opdrachtgever zijn moeilijk plaatsbare pitbullachtige honden hierheen bracht waarna ze wel succesvol geplaatst konden worden. Het overige asiel is geselecteerd vanwege het formaat, het aantal pitbullachtige honden en de verspreiding binnen Nederland.

Vanaf kalenderweek 10 (4 maart 2015) zijn de asielen benaderd voor een interview. De opdrachtgever van het onderzoek heeft eerst telefonisch contact gezocht met de beheerder of het 'hoofd' van de hondenafdeling. Zij heeft aan de asielen gevraagd of deze geïnteresseerd waren in een interview. Indien de asielen geïnteresseerd waren, stuurden de onderzoekers een e-mail naar het door de opdrachtgever verkregen e-mailadres voor het maken van een afspraak. Daarnaast werden de interviewvragen in de bijlage meegestuurd, zodat de geïnterviewde zich kon voorbereiden op het interview.

De interviews zijn, met toestemming, opgenomen met een voicerecorder, zodat er achteraf nagegaan kan worden wat er gezegd is en zodat de onderzoekers tijdens het houden van het interview zich konden concentreren op het gesprek met de medewerker. Na het interview zijn de opgenomen geluidsfragmenten uitgetypt in tekstverwerkingsprogramma Microsoft Word. De antwoorden op vraag 1, 2, 3 en 6 zijn verwerkt in Excel.

Omdat nu niet geheel duidelijk is met welke verzamelingsmethode welke deelvraag beantwoord wordt, wordt dit in tabel 4 weergegeven:

Tabel 4: Dataverzamelmethode per deelvraag

<i>Deelvraag</i>	<i>Dataverzamelmethode</i>
1a. Wat is het verschil in gedrag tussen pitbullachtige honden en andere hondenrassen	Literatuuronderzoek
1b. Wat is het verschil in anatomie tussen pitbullachtige honden en andere hondenrassen	Literatuuronderzoek
1c. Wat is de houding van mensen tegenover pitbullachtige honden?	Literatuuronderzoek
1d. Wat zijn de redenen om te kiezen voor een pitbullachtige hond voor zowel fokkers als eigenaren	Enquête onder fokkers, enquête onder eigenaren
1e. Aan welke eisen voldoet de ideale pitbullachtige hond wat de fokker betreft?	Enquête onder fokkers
1f. Welke eisen stelt een fokker aan een toekomstige eigenaar?	Enquête onder fokkers
1g. Welke activiteiten ondernemen eigenaren met de honden?	Enquête onder eigenaren
1h. Waarom gaan eigenaren wel of niet naar een hondenschool of op een cursus met de hond?	Enquête onder eigenaren
1i. Wanneer zouden eigenaren bereid zijn een gedragsdeskundige in te schakelen?	Enquête onder eigenaren
1j. Waarom doen eigenaren afstand van hun hond?	Literatuuronderzoek, enquête onder eigenaren, interviews met asielen
1k. Wat is volgens fokkers, eigenaren en asielen de oorzaak van de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de asielen.	Enquête onder fokkers, enquête onder eigenaren, interview onder asielen
2a. Hebben asielen beleid speciaal gericht op pitbullachtige honden?	Interviews met Asielen
2b. Welke bedrijfsmatige consequenties zijn er voor de asielen voor het opvangen van pitbullachtige honden? Zijn deze anders dan voor andere honden?	Interviews met Asielen
2c. Zijn de kosten van het opvangen en verzorgen van een pitbullachtige hond hoger dan die van een andere hond?	Interviews met Asielen

1.5. Data-analyse

De verzamelde data van zowel beide enquêtes als van de interviews worden volgens verschillende methoden verwerkt.

1.5.1. Literatuur

De analyse van de literatuur is ongeveer hetzelfde gegaan als het labelen: de informatie is eerst gesorteerd op onderwerp en vervolgens is er nagegaan welke informatie welk artikel bevat en toevoegt. De onderwerpen zijn onderzocht op relevantie. Hiervoor zijn de artikelen gesorteerd op: Gedrag, Anatomie en Houding van mensen (inclusief de invloed van de media op de houding). Niet alle informatie van artikelen was relevant en voegde iets toe. Relevante informatie wordt gemarkeerd zodat niet telkens het hele artikel gelezen hoefde te worden. De gemarkeerde informatie is vervolgens gebruikt voor het onderzoek.

1.5.2. Van open antwoorden naar variabelen

Enquêtevragen 4, 13 en 14 van de fokkers en de enquêtevragen 8, 10, 13, 16, 19, 21, 27 en 31 van de eigenaren zijn open vragen. Het verwerken van deze antwoorden ging door middel van een labelsysteem. Deze labels moesten vervolgens omgezet worden in variabelen om geanalyseerd te kunnen worden. Dat omzetten in variabelen ging als volgt:

Per enquêtevraag zijn de antwoorden van alle respondenten in een tabel gezet. Vervolgens zijn er aan de hand van de gegeven antwoorden labels voor variabelen opgesteld. Elk label heeft een eigen kleur en de tekst waaraan het label toe behoort, krijgt de zelfde kleur als het label. Aan de hand van de eerste 10 antwoorden zijn de labels opgesteld. Met deze labels worden eerst alle antwoorden gelabeld. Alle delen uit een antwoord die niet worden gedekt door een label worden in eerste instantie gesorteerd onder het label 'overig'. Wanneer alle antwoorden zijn gelabeld met de opgestelde labels, wordt er gekeken of het nodig is om nieuwe labels op te stellen. Wanneer een antwoord meerdere keren gegeven werd, is er een nieuw label opgesteld en zijn alle niet gemarkeerde stukken tekst opnieuw nagekeken en eventueel gelabeld met het nieuwe label. Antwoorden die maar 1 keer voorkomen bleven uiteindelijk onder het label 'overig' staan. Een voorbeeld van het labelsysteem is te zien in tabel 5. De labels van de enquêtevragen zijn weergegeven in bijlage V.

Tabel 5: Voorbeeld van omzetten naar variabelen

Respondent	Antwoord	Labels
38	Duidelijkheid over de raskenmerken. En een algemeen positiever (maar wel realistisch!) beeld laten zien	Betere voorlichting Positieve kanten benadrukken
39	Verplichte hondencursus volgen met dit soort rassen. Dit is in Duitsland bij sommige rassen ook verplicht. Daarnaast zijn er te veel broodfokkers. Bij een goede fokker kun je niet zomaar een pup meenemen, er wordt gekeken naar huisvesting, ervaring met honden, gezinssituatie enz.	Diploma/cursus verplichten (Brood)fok aanpakken Streng selectie eigenaren Overheid ingrijpen

De labels die vervolgens ontstaan zijn, zijn verwerkt in de datamatrix van SPSS als dichotomen. De verdere analyse ging hetzelfde als in paragraaf 1.5.3. beschreven is.

1.5.3. SPSS en Excel

De antwoorden op de enquêtevragen: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 en 12 van de fokkers en de antwoorden op de enquêtevragen, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29 en 30 van de eigenaren zijn verwerkt in een datamatrix in SPSS.

Per enquêtevraag is er een diagram gemaakt om de resultaten overzichtelijk weer te geven. Daarnaast zijn alle enquêtevragen tegen elkaar uitgezet in kruistabellen.

Met behulp van de kruistabellen werd er een Chi-kwadraat toets op onafhankelijkheid gedaan om te bepalen over er een verband was tussen twee enquêtevragen.

De antwoorden op interviewvragen 1, 2, 3 en 6 van de asielen, zijn verwerkt in Excel. Vanuit Excel zijn de resultaten verwerkt in grafieken.

1.5.4. Categoriseren van de interviewvragen

Voor het verwerken van de open vragen aan de asielen is er gekozen voor het categoriseren van de gegeven antwoorden. Per interviewvraag zijn de antwoorden van de asielen in een tabel gezet. In de eerste kolom stond welk asiel het betrof, in de tweede kolom het gegeven antwoord en in de derde kolom was ruimte voor het categoriseren. Hierbij is gebruik gemaakt van een kleurensysteem. Een stuk tekst dat over hetzelfde onderwerp ging, kreeg dezelfde kleur. Vervolgens werd dit met een aantal steekwoorden samengevat. Vaak werden dezelfde onderwerpen besproken, alleen worden deze onderwerpen door het ene asiel juist als positief benaderd, het andere asiel benaderd ze negatief. Hier werd tijdens het categoriseren geen onderscheid in gemaakt omdat er in dat geval teveel verschillende categorieën zouden zijn, waardoor er weinig overeenkomsten tussen asielen zijn. Er is dan uiteindelijk ook voor gekozen de categorieën te gebruiken om een beschrijvende weergave van de resultaten op te stellen. Een voorbeeld is weergegeven in tabel 6.

Tabel 6: Voorbeeld categoriseren van de interviewvragen

Naam asiel	Medewerker: Omdat er zo makkelijk gefokt kan worden. En ehm naja wat ik net al zei van het is natuurlijk toch een modehond en ik. Ik zou er erg voor pleiten als fokkers veel beter opletten bij wat voor soort gezinnen ze ehm de honden plaatsen. En of de mensen daadwerkelijk tijd willen investeren in de hond. En training willen investeren in de hond. Kijk het, sommige mensen nemen het ook omdat ze denken van nou he die schrikt in ieder geval de buurt af. Maar ja als je zo'n hond, kijk iedere hond moet je opvoeden he. Ik heb een Shih Tzu, die terroriseert ook heel de boel als ik haar niet in de gaten houd. En die zoeken ook grenzen op. Als deze hond grenzen opzoeken dan is dat veel gevaarlijker, dus er zou gewoon veel beter gekeken moeten worden. Kijk ik ben geen voorstander van de Pitbull-wet zoals die er geweest is, ehm, maar met het opheffen van de wet is wel het probleem ontstaan. Omdat de hond toen zo makkelijk aan te schaffen werd door de verkeerde mensen. Dat ehm ja dat het gewoon een probleem werd. En ik, weet je in wezen is het geen probleemhond. Mits die de juiste opvoeding krijgt. En kijk, het is een herhaling van. Maar ik zou willen dat met name fokkers zorgvuldiger opletten. Interviewer: En gaat het dan volgens u voornamelijk om de niet-geregistreerde fokkers of ook echt de officiële fokkers? Medewerker: Ook de officiële fokkers. Maar ik denk dat de officiële fokkers het op zich beter hebben geregeld. Ik hoop dat de nieuwe dierenwet er voor zorgt dat er minder niet-geregistreerde fokkers zijn. Hoewel we nu natuurlijk vanaf iets oostelijker van hier tot Limburg enorm veel last hebben van de honden die nu vanuit het oostblok komen, maar dat zijn vaak geen Pitbulls.	(brood)fok Modehond Onwetendheid raseigenschappen Imago Afschaffen RAD
------------	--	---

2. Resultaten

In totaal hebben 33 fokkers (van de 126) en 90 eigenaren de enquête ingevuld. Er zijn 6 asielen geïnterviewd: 5 mondeling en 1 schriftelijk. Bij de fokkers en de eigenaren worden de percentages berekend op basis van het totaal aantal respondenten. Wordt er niet met het totaal aantal respondenten gerekend, dan wordt dit apart vermeld. De resultaten worden gepresenteerd op volgorde van de deelvragen.

2.1. Gedrag

Er is onderzoek gedaan naar het verschil in gedrag tussen pitbullachtige honden en een controlegroep van kruisingen en andere rashonden, door middel van het opstellen van een ethogram. Hierbij werden de reacties onderzocht van drie categorieën van sociale partners: een onbekend persoon, een pop en een onbekende volwassen reu (Capra, Marazzini, Albertini; 2009).

Op onbekende mensen reageerde pitbullachtige honden niet anders dan andere honden. Ten opzichte van de pop reageerde pitbullachtige honden wel agressiever dan andere honden, ongeacht het geslacht van de hond. 44% van de pitbullachtige honden scoorde 4 van de 4 punten van betreft agressie tegen de pop, in vergelijking met de controlegroep waarbij geen hond de score van 4/4 haalde. Bij de test met de reu, reageerden pitbullachtige hond reuen significant het minst sociaal in vergelijking met vrouwelijke pitbullachtige honden en de controlegroep (Capra, Marazzini, Albertini; 2009).

De pitbullachtige hond was als ras daarnaast ook significant agressiever, een score van 2.89 (van 4) ten opzichte van 1.25 gemiddeld (van 4) en toonden ze significant meer frustratie (Capra, Marazzini, Albertini; 2009).

2.1.1. Bijtincidenten

Er is in Amerika ook onderzoek gedaan naar mensen die gebeten zijn door honden, de rassen, maar ook de verwonding en het risico. Uit het onderzoek blijkt dat pitbullachtige honden niet meer bijten dan andere hondenrassen, maar dat de pitbullachtige honden wel oververtegenwoordigd zijn in betrokkenheid bij dodelijke bijtincidenten en in bijtincident met ernstige gevolgen. Bij 42% procent van de dodelijke bijtincidenten waren pitbullachtige honden betrokken. De Duitse Herder is ook vaak betrokken bij bijtincidenten maar die zijn bijna nooit dodelijk. Reuen zijn het meest betrokken bij bijtincidenten, waarbij ook weer onderscheid te maken valt tussen gecastreerde en ongecastreerde reuen. De laatste groep veroorzaakte de meeste bijtincidenten. Dit geldt overigens niet alleen voor pitbullachtige honden maar ook voor alle andere hondenrassen die zijn meegenomen in het onderzoek. (Overall, Love; 2001). Niet alleen de bijtincidenten met mensen in het algemeen zijn onderzocht. 650 bijtincidenten hond-kind zijn onderzocht. 39% van deze bijtincidenten waren veroorzaakt door Pit Bulls. Van het overige percentages zijn de rassen niet genoemd (Garvey, Twitchell, Ragar, Egan, Jamshidi; 2014).

Ook in Nederland is onderzoek gedaan naar bijtincidenten en de betrokkenheid van pitbullachtige honden. Uit dit onderzoek van het TNS Nipo uit 2007 is gebleken dat jaarlijks ongeveer 150.000 Nederlanders worden gebeten door een hond. Bij ongeveer een derde hiervan is medische hulp nodig. Kinderen worden voornamelijk gebeten in het gezicht, terwijl volwassenen vaker worden gebeten in armen en benen. Van de bijtincidenten met een dodelijke afloop werd 64% gebeten door een hond uit het eigen huishouden en in 89% van de gevallen gebeurde dit in of rond het eigen huis. Bij ongeveer de helft van de dodelijke incidenten met kinderen was er geen volwassene aanwezig. Uit een Belgisch onderzoek is gebleken dat 67% van de bijtincidenten bewust of onbewust wordt uitgelokt door het slachtoffer (LICG, 2014).

Ongeveer 30% van alle bijtincidenten gebeurt buiten de eigen omgeving en hierbij kent het slachtoffer de hond niet. Bij 57% van deze incidenten heeft de persoon aangegeven zich met de hond bemoeid te hebben voor ze gebeten werden (LICG, 2014).

Bij dit onderzoek van het TNS NIPO is ook gekeken naar hoe vaak verschillende rassen bij bijtincidenten betrokken waren. Twee van de rastypen die vallen onder de term pitbullachtige hond, stonden in de top tien van de bijtindex. Onder rastypen vallen ook de zogenaamde look-alikes. Wanneer er alleen naar de absolute aantallen van rassen zou worden gekeken ontstaat er een vertekend beeld. De bijtindex wordt berekend door het aantal honden van een bepaald ras dat gebeten heeft af te wegen tegen het totaal aantal honden van dit rastype. Dit omdat er van het ene rastype meer honden voorkomen dan van het andere rastype (LICG, 2014). De top tien is weergegeven in tabel 7:

Tabel 7: Bijtindex per ras

<i>Nummer</i>	<i>Rastype</i>	<i>Bijtindex</i>
1	Weimarse staande hond	6,1
2	Airedale terriër	5,2
3	Bull terriër	4,0
4	Leonbergse hond	3,9
5	Rottweiler	3,6
6	American Staffordshire terriër	3,5
7	Dalmatische hond	3,4
8	Dobermann	2,8
9	Border terriër	2,6
10	Duitse herdershond	2,0

Zoals in de tabel 7 zichtbaar gemaakt met een markering, staan er twee pitbullachtige hondenrassen in de top tien van de bijtindex. Bij dit onderzoek zijn alleen de rashonden mee genomen. De Pitbull Terriër is in Nederland geen officieel ras en ook alle kruisingen tussen de verschillende rassen zijn niet meegenomen in de tabel. Ten tijde van bovengenoemd onderzoek gold bovendien de RAD nog, waardoor er ook geen betrouwbare cijfers bekend zijn van het aantal in Nederland aanwezige pitbullachtige honden.

Pitbullachtige honden zijn in de politiedossiers oververtegenwoordigd in de registratie van bijtincidenten. Kanttekeningen zijn wel dat er rekening moet worden gehouden met het feit dat slachtoffers sneller aangifte doen bij een incident met een hond van dit type. Er zijn echter geen aanwijzingen die aangeven dat de wonden die deze honden veroorzaken ernstiger zijn dan letsels die door andere rassen worden veroorzaakt (LICG, 2014).

2.1.2. Deelconclusie

Pitbullachtige honden verschillen in gedrag ten opzichte van andere honden. Ze zijn agressiever dan veel andere rassen op verschillende aspecten. Pitbullachtige honden bijten niet vaker, wel zijn ze vaker betrokken bij dodelijke incidenten en incidenten met ernstige gevolgen. Reuen zijn het meest betrokken bij bijtincidenten, ongecastreerde reuen vaker dan gecastreerde reuen.

Er moet rekening gehouden worden met het feit dat niet met zekerheid te zeggen is dat pitbullachtige honden vaker betrokken zijn bij incidenten, aangezien de kans groot is dat incidenten met pitbullachtige honden sneller worden aangegeven dan bijtincidenten met andere honden.

2.2. Anatomie

Een ander onderzoek heeft de genetische basis, waaronder ook de anatomie, van een greyhound vergeleken met een pitbullachtige hond. Uit het onderzoek bleek dat hoe langer de schedel en de ledematen zijn, hoe minder breed en zwaar deze zijn. Hoe robuuster de botten, hoe groter de kracht. Maar dit gaat ten koste van de snelheid van de hond (Chase, Carrier, Adler, Jarvik, Ostrander, Lorentzen, Lark; 2002).

Er is ook onderzoek gedaan naar de anatomie van de Pit Bull op zich en er is geen bewijs gevonden van een 'locking jaw', een kaak die vergrendelt wanneer de hond zijn prooi vast heeft. Desondanks heeft de hond wel een hele sterke, gespierde kaak (Twining, Arluke, Patronek; 2000).

2.2.1. Deelconclusie

Pitbullachtige honden verschillen in anatomie ook ten opzichte van andere honden. Pitbullachtige honden zijn gefokt om te vechten. Zij zijn daarom breder, zwaarder en hebben robuustere botten dan andere hondenrassen. Dit om de kracht van de honden te vergroten. In tegenstelling tot wat gezegd wordt, is er geen bewijs voor een 'locking jaw'.

2.3. Houding van mensen tegenover pitbullachtige honden

Naast een literatuurstudie naar het gedrag en de anatomie van pitbullachtige honden, is er ook literatuuronderzoek gedaan naar de houding die mensen hebben tegenover pitbullachtige honden.

In Amerika is er onderzoek gedaan naar het imago van de honden. De eerste helft van de 20^e eeuw hadden pitbullachtige honden in Amerika een positief imago. Tijdens de Eerste Wereldoorlog stonden deze honden voor moed en waren ze te zien in een reeks van patriottische oorlogsposters. Daarnaast werden de honden beschouwd als goedmoedige waakhond en gezinshond (Twining, Arluke, Patronek; 2000).

Het hedendaagse slechte imago van de pitbullachtige honden is voor een deel te danken aan de media. Door de media werden de honden neergezet als demonische, onvoorspelbare en barbaarse dieren in hun gedrag naar mensen toe. Door de 'U.S. News and World Report' werden pitbullachtige honden benoemd als "Meest gevaarlijk in Amerika". Nog gevaarlijker dan Rottweilers of Herders omdat pitbullachtige honden in staat waren om ijzeren hekken te vernielen. Vervolgens werd elk incident met pitbullachtige honden uitgelicht door de media en berichten over incidenten met andere hondenrassen werden geminimaliseerd. Dit negatieve beeld van de media heeft gevolgen voor eigenaren van pitbullachtige honden (Twining, Arluke, Patronek; 2000).

Aan de ene kant vinden sommige mensen de negatieve eigenschappen aantrekkelijk. Deze mensen 'gebruiken' de hond als statussymbool voor macht en agressie en proberen met de pitbullachtige hond anderen te intimideren. Anderzijds zijn er ook de mensen die juist de positieve eigenschappen in de hond zien en de hond beschouwen als trouwe metgezel. Zij ervaren vooral de negatieve gevolgen van de media ten opzichte van pitbullachtige honden. De negatieve gevolgen zijn bijvoorbeeld dat andere hondeneigenaren met een boog om hen heen lopen of dat vrienden of familie niet langs willen komen vanwege de honden. De eigenaren reageren hier juist op door de reacties niet te serieus te nemen, door het gebruik van hulpmiddelen of door juist ambassadeur van het ras te worden, in de zin van het ras positief te promoten. Eigenaren die graag de reputatie van de pitbullachtige honden wilden verbeteren, benadrukten het belang van opvoeding en training en wees men op de overeenkomsten tussen pitbullachtige honden en andere hondenrassen (Twining, Arluke, Patronek; 2000).

2.3.1. Reactie op uiterlijk van de hond

Er is nog een ander onderzoek gedaan naar de reactie van mensen op het uiterlijk van honden. Hiervoor zijn twaalf honden gebruikt, zowel puppy's/jonge honden als volwassen

honden. Drie van de honden waren puppy's van drie maanden oud: één Labrador Retriever, één Golden Retriever en één Border Collie. Er waren ook twee 'gevaarlijke' honden: twee Pitbullachtige honden, een zwarte en een bruine. Daarnaast was er nog een volwassen groep die niet gerelateerd waren aan jeugd of gevaar, drie kleine honden: één Jack Russel Terriër, één Border Terriër kruising, één Chihuahua kruising, twee middelgrote honden: één zwarte Labrador en een Pointer kruising en twee grote honden: één Golden Retriever en één Estrela Berghond.

Er werd met de honden door een straat gelopen waar normaal ook al honden liepen. Er werd met twee geleiders gelopen zodat dit geen invloed zou hebben op het onderzoek. Voorbijgangers werd vervolgens een vragenlijst gegeven met de vraag of ze de voorbijgaande hond gezien hadden en wat hun gevoel bij de hond was. (Gazzano, Zilocchi, Massoni, Mariti; 2013)

Uit de resultaten bleek dat ongeveer 80% van de geïnterviewde voorbijgangers de hond gezien had, Leeftijd van de voorbijgangers zorgde wel voor verschillen. Mensen ouder dan 60 zagen minder honden dan volwassenen of jonge mensen. Bij het aankruisen van het gevoel bij de hond was de 'tenderness' (tederheid) het grootst bij de puppy's en het laagst bij de Pitbullachtige hond. 'Indifference' (onverschilligheid) en 'fear' (angst) waren bij de pitbullachtige hond het hoogst van alle categorieën. Voor puppy's was onverschilligheid het laagst en voor kleine honden was de angst het laagst. 'Disgust' (walging) was bij pitbullachtige hond ook het hoogst, maar had wel een laag percentage: 3,9% en statistisch gezien niet significant, wat bij onverschilligheid en angst wel het geval was (Gazzano, Zilocchi, Massoni, Mariti; 2013).

Daarnaast is er ook gekeken naar de behoefte om interactie te hebben met de hond en om interactie te hebben met de geleider. Met een grote hond en met een puppy was de behoefte tot interactie het grootst en met de pitbullachtige hond het kleinst. De behoefte tot interactie met de geleider was het grootst bij de grote honden en met de kleine honden het kleinst. De pitbullachtige hond en de gemiddelde volwassen hond zaten hier precies tussenin. Vrouwen hadden meer behoefte tot interactie met de hond dan mannen (Gazzano, Zilocchi, Massoni, Mariti; 2013).

Er was ook een aparte vraag aan voorbijgangers die een negatief gevoel hadden bij de hond. Dit negatieve gevoel kwam door: 25,5% bang voor alle honden, dit kon weer verdeeld worden in weinig vertrouwd met honden en voorgaande negatieve ervaringen, 17,2% bang voor de specifieke hond, vanwege de grootte of omdat het een gevaarlijk ras is (Gazzano, Zilocchi, Massoni, Mariti; 2013).

Uit het onderzoek is geconcludeerd dat de gevoelens van mensen en de gedragsreactie sterk wordt beïnvloed door uiterlijke kenmerken. Hierbij hebben mensen voornamelijk positieve gevoelens tegenover puppy's en negatieve gevoelens tegenover pitbullachtige honden (Gazzano, Zilocchi, Massoni, Mariti; 2013).

2.3.2. Deelconclusie

Mensen kijken negatiever tegen pitbullachtige honden aan dan tegen andere hondenrassen. Dit blijkt uit interviews van eigenaren van pitbullachtige honden, waarbij gevraagd wordt naar de reactie van hun omgeving. Daarnaast blijkt het ook uit een onderzoek wanneer er langsgelopen met verschillende hondenrassen. De media heeft invloed op de manier waarop pitbullachtige honden worden gezien, er worden vooral negatieve berichten gepubliceerd over deze honden.

2.4. Gevolgen van (aangepaste) wetgeving

Zoals in de problembeschrijving al aangegeven is, is in 1993 de Regeling Agressieve Dieren (RAD) ingesteld met als doel het beperken van bijtincidenten door pitbullachtige honden. Na 15 jaar is de RAD geëvalueerd in opdracht van het ministerie van LNV, waaruit bleek dat het aantal bijtincidenten niet was verminderd. Hierna is de RAD ingetrokken en is er ook besloten geen nieuwe regeling in te voeren. Sinds het intrekken van de RAD zijn gemeenten nu grotendeels verantwoordelijk voor de afhandeling van bijtincidenten. In ernstige gevallen kan ook het strafrecht aangewend worden. In Nederland bestaat er dus geen rasspecifieke wetgeving met betrekking tot pitbullachtige honden, in tegenstelling tot een aantal andere Europese landen (LICG, 2014).

Europa

Hoewel er in Nederland geen rasspecifieke wet- en regelgeving is betreffende pitbullachtige honden, bestaat deze wel in een groot aantal Europese landen, waaronder ook de landen rondom Nederland. In tabel 8 is weergegeven welke rasspecifieke wetgeving er per land gehandhaafd wordt.

Tabel 8: Rasspecifieke wetgeving Europa

	Denemarken	Duitsland	Frankrijk	Spanje	Groot-Brittannië	Ierland	België	Roemenië
Hanteert rasspecifieke wetgeving								
Hanteert één categorie gevaarlijke hondenrassen								
Hanteert twee categorieën gevaarlijke hondenrassen								
Hanteert drie categorieën gevaarlijke hondenrassen								
Hanteert niet-rasgebonden wetgeving (met betrekking tot gevaarlijke honden)								
Houden van in de wet genoemde honden is verboden of houden onder voorwaarden								
Verplichte identificatie en registratie								
Nadruk op preventie door voorlichting en verplicht uitreiken van opvoedingsrichtlijnen aan nieuwe eigenaren								

In vrijwel alle landen worden de Pit Bull Terriër (geen erkend ras in Nederland), American Staffordshire Terriër, Bull Terriër en Staffordshire Bull Terriër ingedeeld in de hoogste (gevaarlijkste) categorie. Wel speelt het probleem 'ras' of 'type'. In bijvoorbeeld Frankrijk worden bovengenoemde honden geclassificeerd als 'vechthond' indien ze geen stamboom hebben. Hebben ze wel een stamboom worden ze gecategoriseerd als 'bewakings- of verdedigingshonden'. (LICG, 2014).

In veel van deze landen is dit type honden verboden. Een aantal van deze landen heeft wel uitzonderingen op deze regel. Dit kan zowel betrekking hebben op de eigenaar als op de manier waarop de hond gehouden wordt. Eisen aan een eigenaar zijn bijvoorbeeld: een minimumleeftijd van 18 jaar, niet veroordeeld zijn voor een misdaad, niet eerder een hond hebben gehad die onder betreffende wet in beslag is genomen en het hebben afgesloten van een adequate aansprakelijkheidsverzekering om zo bijtschade te kunnen vergoeden. In Spanje geldt ook nog de eis dat eigenaren een door een geautoriseerd centrum certificaat behalen waarin wordt verklaard dat de eigenaar zowel fysiek als psychologisch geschikt is dit type hond te kunnen houden. Eisen betreffende het houden van de hond zijn onder andere: kort aanlijnen, muilkorven en het niet mogen betreden van openbare gebouwen en openbaar vervoer (LICG, 2014).

Amerika

Er is ook onderzoek gedaan naar de redenen voor het invoeren van rasspecifieke wetgeving (in Amerika) en dit onderzoek was alleen gericht op de Pit Bull, een erkend ras in Amerika. Voorstanders van “Pit Bull bans” vinden dat deze honden een gevaar zijn voor de samenleving. Tegenstanders zijn van mening dat ras alleen niet een goede indicator is van het gedrag. Zij zijn van mening dat de honden niet het probleem zijn maar de onverantwoorde eigenaren. Daarnaast zijn zij eerder voor een wetgeving die verantwoord bezit van alle hondenrassen aanmoedigt. Gedragsdeskundigen claimen dat er meer factoren invloed hebben op de waarschijnlijkheid of een hond zal aanvallen of niet, zoals gepaste training en socialisatie van de hond (Medlin, 2007).

De rasspecifieke wetgeving blijkt echter niet effectief: er waren in 2007 nog steeds duizenden pitbullachtige honden aanwezig. Daarnaast waren het juist de verantwoorde eigenaren (waarvan de honden niet voor problemen zorgden) die de honden niet meer hielden en bleven de onverantwoorde eigenaren over met deze pitbullachtige honden. Er is daarnaast geen bewijs dat deze wetgeving ervoor zorgt dat het aantal aanvallen afneemt. Er zijn ook alternatieven voor “Pit Bull bans” zoals sterilisatieprogramma’s waarbij het voordeliger is om de hond te steriliseren en screenings voor potentiële hondeneigenaren (Medlin, 2007).

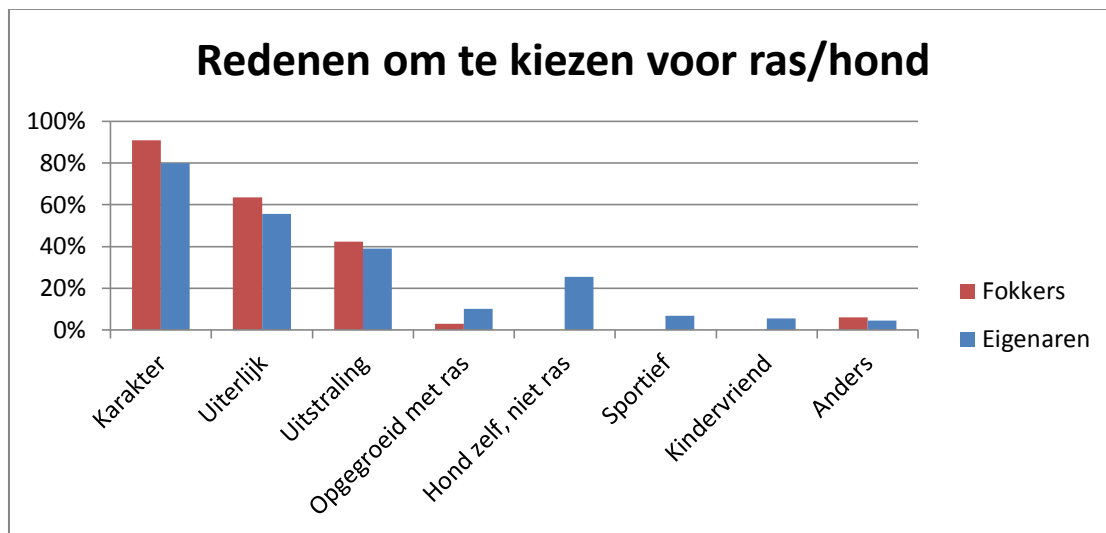
Er is geen twijfel over het feit dat er aandacht en handelen van de overheid vereist is om het aantal hondenbeten te verminderen in Amerika. De “bans” verdoezelen echter het echte probleem waarbij niet alleen het hondenras betrokken is. Het verantwoord houden van de honden is in dit geval veel belangrijker dan het ras op zich (Medlin, 2007).

2.4.1. Deelconclusie

In Nederland bestaat er geen rasspecifieke wetgeving voor honden. In een aantal Europese landen is deze wetgeving er wel. Het is niet duidelijk wat de gevolgen zijn van deze wetgeving en of het effect heeft, het feit dat zoveel landen deze rasspecifieke wetgeving hebben, geeft wel aan dat Nederland daar wellicht ook iets mee zou moeten doen. Uit onderzoek in Amerika is gebleken dat wetgeving alleen gericht op de honden weinig effect heeft gehad. Er zou bij wetgeving ook rekening met de eigenaren gehouden moet worden.

2.5. Redenen om te kiezen voor een pitbullachtige hond

Aan fokkers en eigenaren is gevraagd waarom zijn voor het ras of de hond hebben gekozen. De resultaten van deze vraag zijn weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: Redenen om te kiezen voor ras/hond

In figuur 2 is weergegeven dat 91% van de fokkers en 80% van de eigenaren het ras of de hond heeft gekozen vanwege het karakter (in positieve zin: lief naar mensen en kinderen, gaat door het vuur voor het gezin, stabiel etc.). Uiterlijk kwam zowel voor de fokkers als voor de eigenaren op de tweede plaats met 64% van de fokkers en 56% van de eigenaren. Uitstraling volgt met 42 % van de fokkers en 39% van de eigenaren. De opties sportiviteit en kindervriend die alleen door eigenaren gekozen zijn, zijn voortgekomen uit 'anders', en konden vooraf niet worden aangevinkt.

2.5.1. Deelconclusie

Zowel de fokkers als de eigenaren kiezen de hond voornamelijk voor het karakter. Daarnaast volgen uiterlijk en uitstraling.

2.6. Fokkers

Aan de fokkers is de vraag gesteld aan welke eisen hun honden moeten voldoen. In tabel 9 zijn de gegeven antwoorden hierop weergegeven.

Tabel 9: Eisen die een fokker aan een hond stelt

		Aantal	% van het totaal aantal respondenten
Eisen die een fokker aan een hond stelt	Gezondheid	24	73%
	Karakter	32	97%
	Rasstandaard	20	61%
	Socialisatie	3	9%
	MAG-test	1	3%
	Cursus	1	3%

In figuur 2 hebben fokkers al aangegeven dat ze de hond gekozen hebben om het karakter. Dit is ook terug te zien in het beeld van de ideale hond wat betreft de fokkers. 97% van de fokkers vindt dat het karakter belangrijk is bij het fokken van de hond. Nog belangrijker dan de gezondheid (73%) en de rasstandaard (61%).

Daarnaast is er ook aan de fokker gevraagd welke eisen de fokkers stellen aan de toekomstige eigenaren. Juridisch gezien kan een fokker geen eisen stellen omdat de pup na verkoop geen eigendom van de fokker is. De fokker kan wel adviseren wat hij of zij belangrijk vindt en de toekomstige eigenaren hier op uitzoeken. De fokker kon in de enquête aangeven wat hij of zij belangrijk vindt met betrekking tot cursus, socialisatie en hulpmiddelen bij de toekomstige eigenaren. Deze vraag is daarom ook opgedeeld in drie vragen. De antwoorden op deze vragen zijn als volgt.

Bijna 82% van de fokkers (27 van de 33) vindt het belangrijk dat de nieuwe eigenaar een puppencyrusus gaat volgen met de hond. 52% van de fokkers (17 van de 33) adviseert een basiscursus gehoorzaamheid. De optie 'gevorderde cursus gehoorzaamheid' was ook een keuzemogelijkheid om door de fokkers aan te vinken, maar geen van de fokkers heeft dit gedaan.

Bijna 94% van de fokkers (31 van de 33) vindt het belangrijk dat de hond door de nieuwe eigenaar sociaal naar mensen moet worden opgevoed. Bijna 88% van de fokkers (29 van de 33) vindt het belangrijk dat de hond door de nieuwe eigenaar sociaal naar kinderen moet worden opgevoed. Bijna 82% van de fokkers (27 van de 33) vindt het belangrijk dat de hond door de nieuwe eigenaar sociaal naar vreemde dieren moet worden opgevoed. Twee fokkers zeggen zelf de basis te leggen voor de socialisatie in de eerste levensweken van de honden.

Bijna 82% van de fokkers (27 van de 33) heeft aangevinkt het gebruik van hondenkoekjes wenselijk te vinden. Over het gebruik van andere hulpmiddelen zijn de fokkers verdeeld.

2.6.1. Deelconclusie

Een ideale hond heeft volgens de fokker een goed karakter, een goede gezondheid en voldoet als derde eis aan de rasstandaard.

De meeste fokkers vinden cursus belangrijk, maar adviseren niet verder dan de puppencyrusus. Socialisatie vinden de fokkers erg belangrijk en dan met name de socialisatie tegenover mensen en kinderen.

2.7. Eigenaren

Om de deelvragen te kunnen beantwoorden die betrekking hebben op eigenaren, zijn de antwoorden hierop opgedeeld in paragrafen.

Uit de enquête zijn demografische kenmerken voortgekomen van de eigenaren, deze zijn weergegeven in tabel 10.

Tabel 10: Demografische kenmerken eigenaren

		Aantal
Geslacht	Man	20
	Vrouw	70
Leeftijd	25 en jonger	11
	26-35	42
	36-45	20
	46-55	15
	56-65	2
	65+	0
Gezinssamenstelling	Alleenstaand zonder kinderen	15
	Alleenstaand met kinderen	4
	Samenwonend zonder kinderen	38
	Samenwonend met kinderen	33

2.7.1. Activiteiten

Er is aan de eigenaren gevraagd welke activiteiten ze met hun hond ondernemen en hoe lang ze dit doen. De antwoorden op deze vraag zijn weergegeven in tabel 11. Van elke vraag is naast het gemiddelde, ook de mediaan en de modus gemeten, omdat het gemiddelde soms een vertekend beeld kan geven.

Tabel 11: Activiteiten die eigenaren met hun hond doen (in uren)

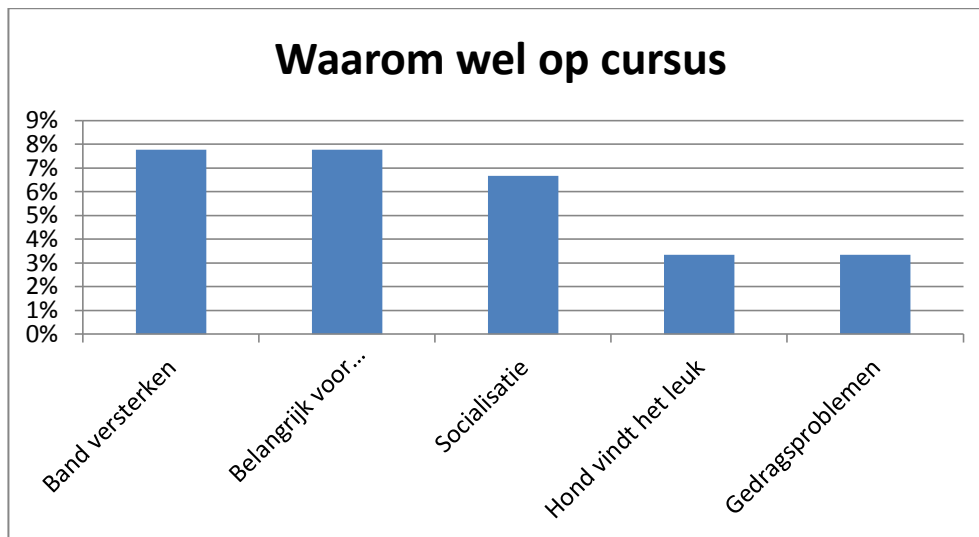
		Statistieken						
		Knuffelen per dag	Uitlaten per dag	Borstelen per dag	Spelletjes per week	Cursus per week	Training per week	Sporten per week
N	Ingevuld	78	85	88	85	86	76	18
	Niet ingevuld	12	5	2	5	4	14	72
Gemiddelde		2,24	2,24	0,05	1,46	0,48	1,86	2,49
Mediaan		1,5	2,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,63
Modus		1,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5

Uit tabel 11 blijkt dat de meeste eigenaren zeggen dat ze 1 uur knuffelen per dag, 3 uur per dag uitlaten, nooit borstelen (dit komt door de vachtstructuur) een uur per week spelletjes met ze doen, bijna niet op cursus gaan op het moment, bijna niet trainen op het moment en een half uurtje sporten per week. Er is geen verband tussen het aantal uur dat er een activiteit met de hond is gedaan en de overweging om een gedragsdeskundige in te schakelen of afstand te doen van de hond.

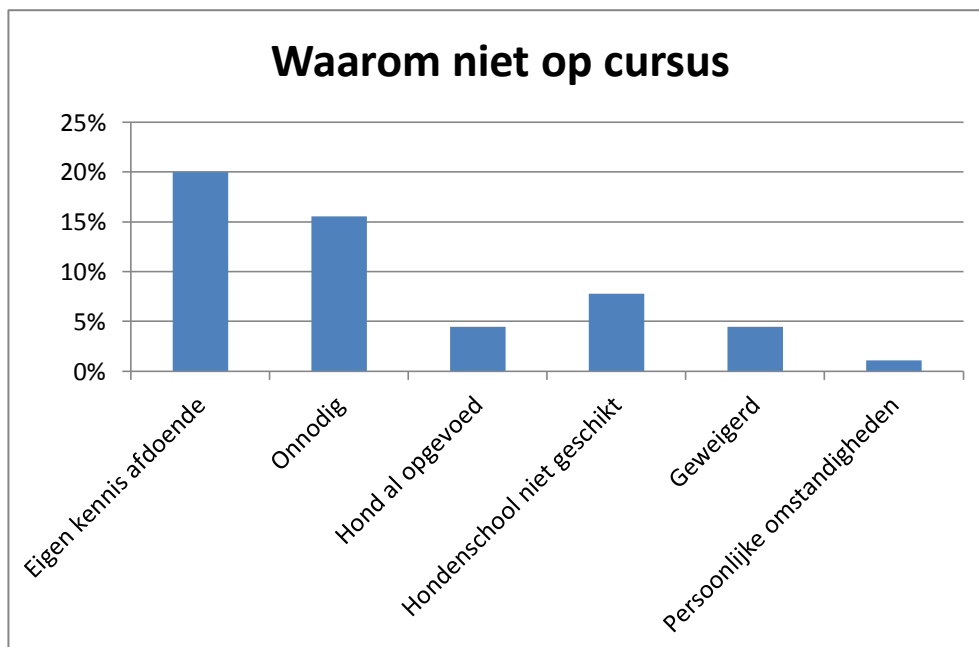
2.7.2. Cursus

Allereerst is er aan de eigenaren gevraagd of zij op cursus zijn (geweest). 60 van de 90 eigenaren zijn op cursus geweest (67%) en 30 eigenaren zijn niet op cursus geweest.

Er is ook aan de eigenaren gevraagd waarom zij wel of niet op cursus zijn geweest. Dit was een open vraag en de gegeven antwoorden zijn omgezet in variabelen om zo verwerkt te worden in onderstaande grafieken. De redenen waarom eigenaren wel voor een cursus hebben gekozen en waarom niet, zijn voor de overzichtelijkheid gesplitst. Deze zijn weergegeven in figuur 3 en 4

Figuur 3: Waarom gaan eigenaren wel op cursus?

Figuur 4: Waarom gaan eigenaren niet op cursus?

Bijna 8% (7 van de 90) ging op cursus om de band te versterken met de hond en bijna 8% ging op cursus omdat zij het belangrijk vinden voor de opvoeding.

20% van de eigenaren (18 van de 90) geeft aan niet op cursus te zijn (geweest) omdat zij hun eigen kennis afdoende achten en de hond trainen in het dagelijks leven. Bijna 16% (14

van de 90) van de eigenaren is niet op cursus geweest, omdat zij dit niet nodig vonden. Bijna 8% van de eigenaren ging niet op cursus omdat de hondenschool niet geschikt werd geacht.

Naast de motivatie waarom eigenaren wel of niet op cursus zijn geweest, is er ook aan de eigenaren gevraagd welke cursussen er gevolgd zijn.

56% van de eigenaren (50 van de 90) heeft puppycursus gevolgd en 56% heeft ook de basiscursus gehoorzaamheid gevolgd. Vervolgens is het percentage van het aantal eigenaren dat een gevorderde cursus gevolgd heeft, gedaald naar 28% (25 van 90).

Er is vervolgens aan de eigenaren of ze problemen ondervonden met (het vinden van) de cursus. 41% van de eigenaren (37 van de 90) heeft geen problemen ondervonden met het vinden van en op de cursus zelf. Bijna 20% (18 van de 90) ondervond een negatieve houding van mede-cursisten, hieronder viel dat eigenaren negatieve opmerkingen kregen, dat de mede-cursisten vonden dat de hond een muilkorf om moest, of dat de pitbullachtige hond niet met andere honden mocht spelen van de mede-cursisten. 13% van de eigenaren (12 van de 90) is geweigerd of uit de groep gezet vanwege het ras van de hond.

2.7.3. Gedragsdeskundige

60% van de eigenaren (54 van de 90) zegt indien nodig zeker gebruik te maken van een gedragsdeskundige maar heeft dit nu (nog) niet nodig. 12% van de eigenaren (11 van de 90) overweegt deze keuze helemaal niet omdat zij dit niet nodig vinden. Andere antwoorden die gegeven zijn, zijn enerzijds dat een gedragsdeskundig kennis heeft van zaken en dat een aantal eigenaren reeds gebruik gemaakt heeft van een gedragsdeskundige wegens gedragsproblemen. Anderzijds vinden andere eigenaren dat de kennis van gedragsdeskundige beperkt is en dat gedragsdeskundigen te duur zijn.

2.7.4. Deelconclusie

De voornaamste activiteiten die eigenaren met hun hond doen zijn knuffelen en uitlaten. Spelletjes worden er nauwelijks met de honden gedaan. Een enkeling sport met zijn hond. Er is naar gezocht of de hoeveelheid activiteiten in verband staat met de overweging om een gedragsdeskundige in te schakelen of afstand te doen. Echter kon er geen verband vastgesteld worden.

Eigenaren gaan op cursus om de band te versterken en omdat zij dit belangrijk vinden voor de opvoeding. Anderzijds gaan eigenaren niet op cursus omdat zij hun eigen kennis afdoende achten. Meer dan de helft van de eigenaren volgt puppycursus en basiscursus, maar vervolgens gaat maar een kwart nog door met de gevorderde cursus. 13% van de eigenaren heeft problemen gehad met het vinden van een cursus omdat zij geweigerd werden vanwege het ras. Dit is zonde omdat opvoeding bij dit ras juist heel belangrijk is.

Eigenaren zijn bereid een gedragsdeskundige in te schakelen wanneer dit nodig is, maar dit is nu nog niet van toepassing. Sommige eigenaren geven ook aan op het moment van een gedragsdeskundige gebruik te maken wegens gedragsproblemen.

2.8. Afstand

In de paragraaf afstand, worden de resultaten weergegeven die antwoord geven op de deelvraag "Waarom doen eigenaren afstand van hun hond?". Deze vraag wordt vanuit verschillende posities benaderd. Allereerst is er Amerikaans onderzoek gedaan naar risicofactoren die maken dat mensen afstand doen van hun hond (met betrekking tot alle hondenrassen dus niet alleen pitbullachtige honden). Er is ook aan de eigenaren gevraagd, indien zij afstand overwogen hebben, wat daar de reden voor was en er is aan de asielen gevraagd welke redenen er worden opgegeven bij het afstand doen van een pitbullachtige hond.

2.8.1. Onderzoek

In Amerika is er onderzoek gedaan naar redenen die worden gegeven bij het afstand doen van een hond. Hierbij werden risicofactoren onderzocht die afstand van een hond als gevolg konden hebben (Patronek, Glickman, Beck, McCabe, Ecker; 1996). De risicofactoren waren als volgt:

- Geen gehoorzaamheidscursus gevolgd
- Gebrek aan veterinaire zorg
- In het bezit zijn van een seksueel intacte hond, dus niet gesteriliseerd of gecastreerd
- Verkeerde verwachtingen van de zorg voor de hond

Uit het onderzoek bleek ook dat een grote koopsom werd geassocieerd met een kleinere kans op het doen van afstand van de hond. Honden met gedragsproblemen en grote veterinaire zorgen hadden een grotere kans om afgestaan te worden dan honden die weinig veterinaire zorg vereisen (Patronek, Glickman, Beck, McCabe, Ecker; 1996).

2.8.2. Eigenaren

Er zijn maar 7 respondenten van de 90 ondervraagde eigenaren die overwogen hebben om afstand te doen van hun hond. Hond-agressie is drie keer genoemd, geen klik hebben met de hond twee keer, bijtincident één maal en persoonlijke omstandigheden ook één maal.

2.8.3. Asielen

Aan asielen is gevraagd welke redenen eigenaren opgeven als ze afstand doen van hun pitbullachtige hond. Een aantal antwoorden worden door meerdere asielen gegeven, deze zijn: gedragsproblemen (3 van de 6), hond past niet meer in de gezinssituatie (3 van de 6), bijtincidenten (3 van de 6), slecht met andere honden (2 van 6) en geldgebrek (2 van de 6). Andere antwoorden die gegeven zijn, zijn: geen vertrouwensband, weinig tijd, ze hebben het dier gevonden en het zijn te energieke honden.

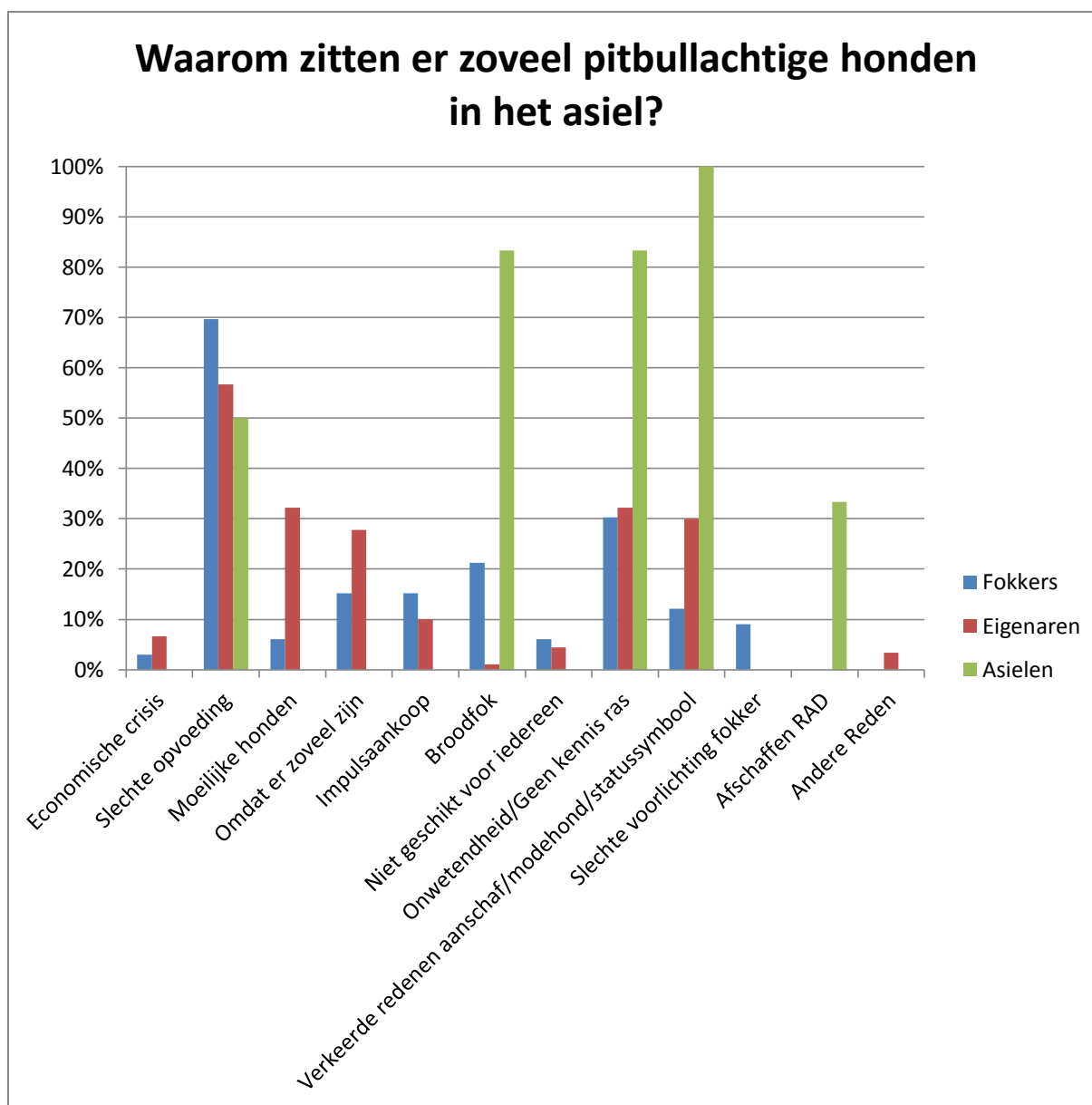
Onder gedragsproblemen vallen onder andere onbetrouwbare honden, slechte opvoeding, verlatingsangst en ras-gebonden karaktertrekken (die door mensen als probleem worden bestempeld maar eigenlijk bij het ras horen). Een van de dierenasielen zegt hierover: 'Mensen beginnen er aan vanwege het imago. En die lopen dan tegen iets aan wat eigenlijk bij het ras hoort, en die vinden dat dan een probleem. Ja is dat dan een probleem?'

2.8.4. Deelconclusie

Er is geen eenduidig antwoord op de vraag welke redenen er worden gegeven bij het doen van afstand van een pitbullachtige hond. Naar voren komt wel dat de helft van de eigenaren en de helft van de asielen aangeeft dat er afstand wordt gedaan wegens gedragsproblemen.

2.9. Oorzaak grote aantallen en maatregelen

Er is aan fokkers, eigenaren en asielen gevraagd wat de oorzaak is van de relatief grote aantallen pitbullachtige honden. De fokkers en de eigenaren konden antwoordopties aanvinken. Uit de antwoordoptie 'anders' zijn vervolgens nieuwe variabelen gemaakt die dus niet door iedereen kon worden aangevinkt. De antwoorden van de asielen op deze vraag zijn voortgekomen uit de interviews en de uitgebreide antwoorden hiervan zijn te vinden in paragraaf 2.8.1. In figuur 5 zijn alle antwoorden van alle respondenten samengevoegd.

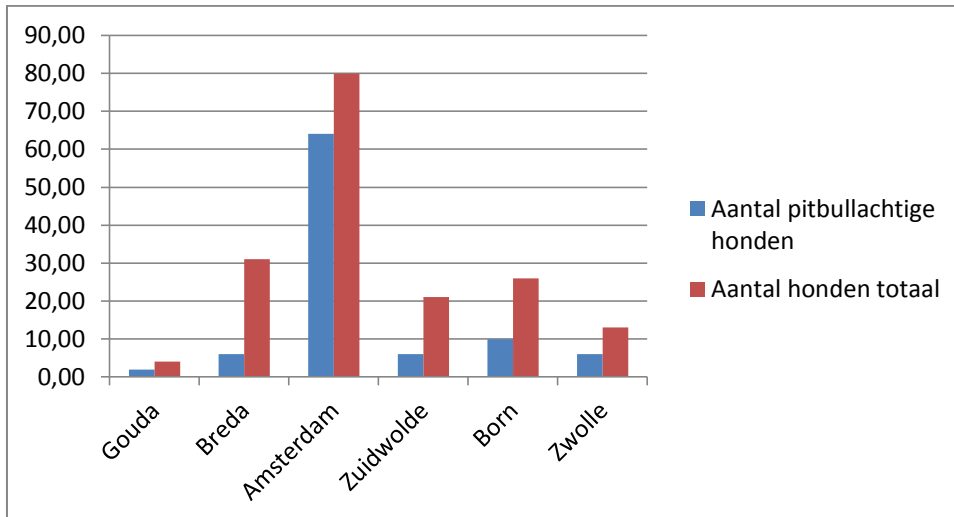

Figuur 5: Waarom zitten er zoveel pitbullachtige honden in het asiel?

De meeste fokkers en de meeste eigenaren vinden dat er zoveel pitbullachtige honden in de asielen zitten vanwege de slechte opvoeding (bijna 70% fokkers en bijna 57% eigenaren). Asielen zelf zijn van mening dat het op het moment een modehond is en dat deze om de verkeerde redenen wordt aangeschaft. Daarnaast vinden de asielen dat er zoveel honden in het asiel zitten omdat er op het moment ontzettend veel zonder stamboom mee wordt gefokt en dat veel mensen niet weten waar ze aan beginnen, ze zijn zich niet (genoeg) bewust van de ras-eigenschappen van de hond.

Alle geïnterviewde asielen geven als reden op dat pitbullachtige honden zogenoemde 'modehonden' zijn. Dit vanwege het stoere uiterlijk van de hond. Een probleem dat dit met zich meebrengt is het gebrek aan opvoeding. De asielen geven aan te denken dat eigenaren de honden enkel voor het uiterlijk kiezen en daardoor niet bekend zijn met de rasgebonden karaktereigenschappen. Dit brengt vervolgens weer problemen met zich mee tijdens de opvoeding van de hond, aangezien deze door velen wordt onderschat (4 van de 6 asielen geven dit aan). Daarnaast is volgens asielen het fokken een probleem. Er kan voornamelijk met kruisingen ongecontroleerd worden gefokt (5 van de 6 asielen). Ook wordt het afschaffen van de RAD-regeling door drie van de asielen als reden genoemd.

Niet alleen de redenen voor de grote aantallen zijn gevraagd aan de asielen, maar ook de aantallen honden die daadwerkelijk op dit moment in de asielen zitten. De aantallen zijn weergegeven in figuur 6.

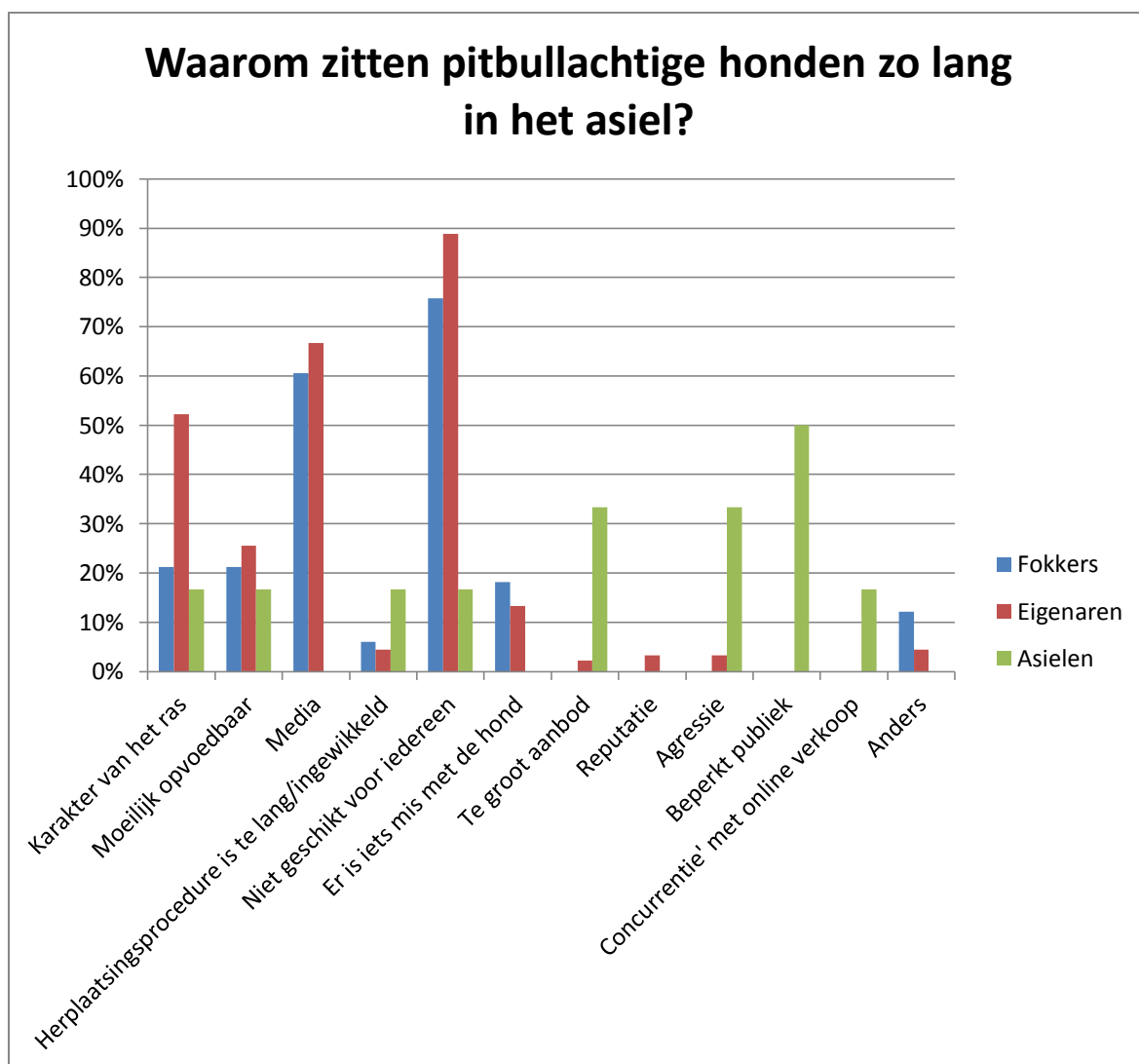

Figuur 6: Aantal honden per asiel

In figuur 6 is te zien dat de aantallen per asiel verschillen. Bij Dierenopvangcentrum Amsterdam is ongeveer 80% van de honden een pitbullachtige hond. Bij Dierentehuis Midden-Holland (Gouda) en bij Stichting Zwols Dierenasiel is 50% pitbullachtige hond.

2.9.1. Langzitters

Er is ook aan de fokkers, de eigenaren en de asielen gevraagd waarom pitbullachtige honden zo lang in het asiel verblijven in verhouding. De gegeven antwoorden zijn weergegeven in figuur 7.

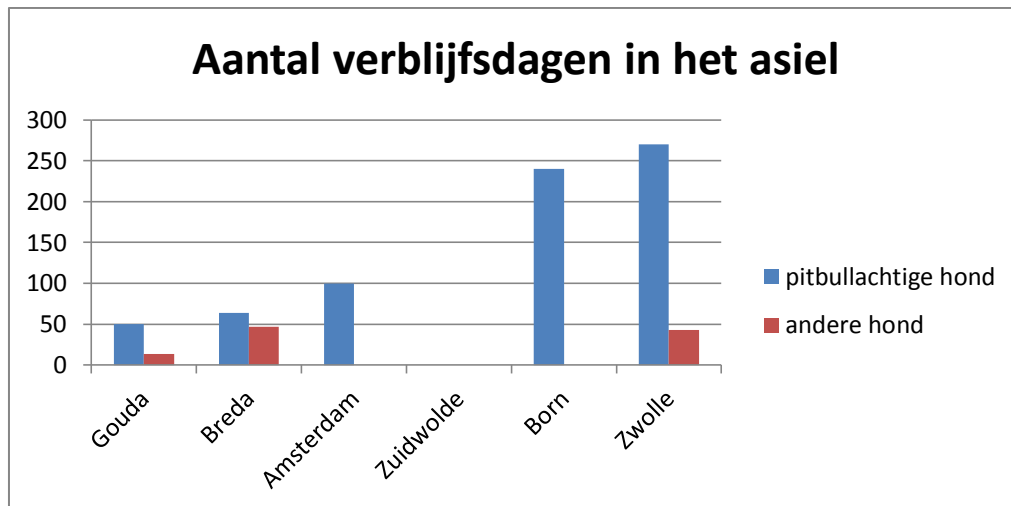

Figuur 7: Waarom zitten pitbullachtige honden zo lang in het asiel?

De fokkers en de eigenaren zijn van mening dat pitbullachtige honden zo lang in het asiel verblijven omdat ze niet geschikt zijn voor iedereen.

De meest genoemde reden volgens asielen voor het lange verblijf van pitbullachtige honden is het beperkte publiek dat afkomt op dit soort honden (5 van de 6). Volgens de asielen is er weinig interesse in deze pitbullachtige hondenrassen. Een medewerker van een van de geïnterviewde asielen antwoordde op de vraag hoelang pitbullachtige honden in het asiel zitten: 'Je kan alleen zeggen dat hoe kleiner en schattiger de hond is, hoe korter ze in een asiel zitten.' Een ander antwoord dat veel werd gegeven (2 van 6) is dat de honden bij binnenkomst al moeilijk gedrag vertonen, oftewel dat de dieren niet goed zijn opgevoed. Een aantal redenen die één keer worden genoemd, zijn dat de honden niet sociaal zijn, de honden hebben veel uitdaging en tijd nodig, de plaatsing verloopt nog zorgvuldiger dan bij 'makkelijke' honden en ook wordt marktplaats genoemd als reden voor het lang zitten van deze honden. Asiel: 'Bij een asiel kan het niet á la minute en op marktplaats kan je om 7 uur 's avonds kijken en om 9 uur 's avonds een pup in je handen hebben'.

Niet alleen de redenen voor het lange verblijf zijn gevraagd aan de asielen, maar ook het aantal dagen dat een pitbullachtige hond in het asiel zit, ten opzichte van een andere hond. Het aantal dagen is weergegeven in figuur 8.

Figuur 8: Hoeveel dagen verblijven de honden in het asiel?

Exacte cijfers hadden de asielen vaak niet. Deze grafiek is gebaseerd op schattingen die de asielen hebben gemaakt. De reacties op het aantal dagen verschilden per asiel, zo keken de medewerkers van het ene asiel er niet van op dat een pitbullachtige hond gemiddeld zo'n 9 maanden bij hen in het asiel zit, terwijl een ander asiel in het interview zegt 'Daar schrik je van, 64 dagen', wat omgerekend ongeveer 2 maanden is. Dierenasiel Zuidwolde (Groningen) kon geen antwoord geven op deze vraag.

2.9.2. In de toekomst hond uit asiel?

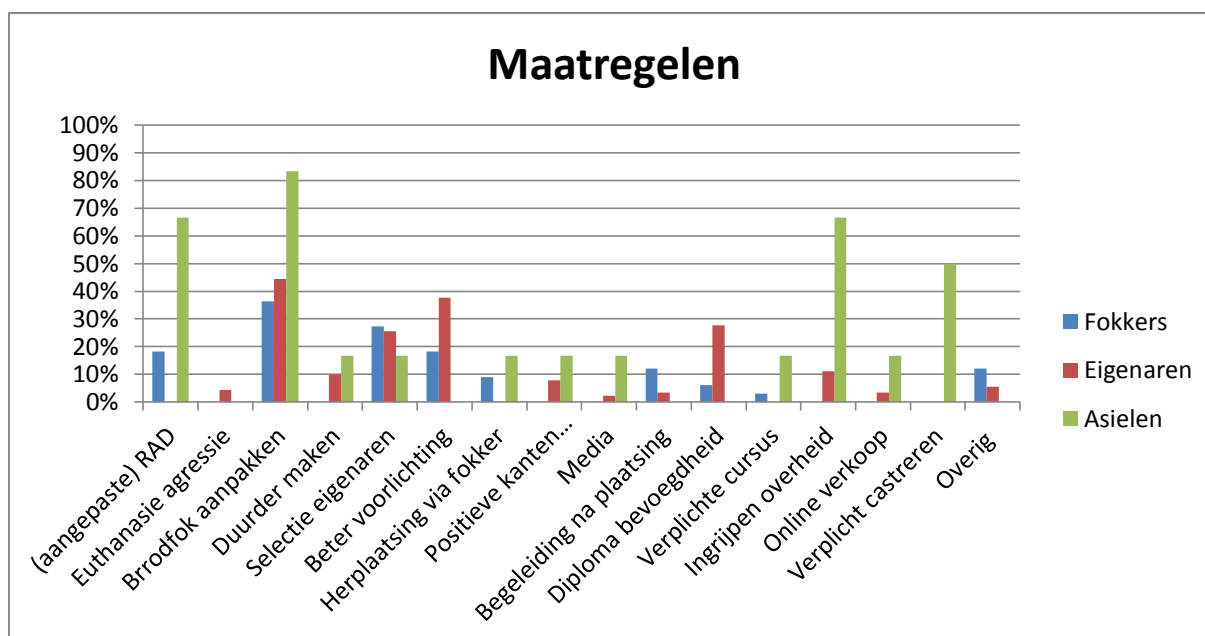
Naast de vraag waarom er zoveel pitbullachtige honden in de asielen zitten, is er ook aan de eigenaren gevraagd of zij in de toekomst een hond uit het asiel overwegen.

Eigenaren geven aan een asiel hond te overwegen om de hond een tweede kans te geven (23,3%, 21 van de 90) en daarnaast geven eigenaren het antwoord 'als er een leuke hond zit, waarom niet?' (20%, 18 van de 90).

De redenen om geen asielhond te nemen zijn: eventuele problemen met karakter en opvoeding (23,3%), achtergrond onbekend (22%, 20 van de 90) en 16,7% van de eigenaren (15 van de 90) vindt het belangrijk om de hond helemaal zelf te kunnen opvoeden.

2.9.3. Maatregelen

Er is ook aan de fokkers, eigenaren en asielen gevraagd welke maatregelen er genomen zouden moeten worden om de relatief grote aantallen te verminderen. De antwoorden hier op zijn weergegeven in figuur 9.

Figuur 9: Maatregelen om de relatief grote aantallen te verminderen

De maatregelen die fokkers, eigenaren en asielen noemen lopen nogal uiteen. Over één maatregel zijn alle drie de betrokken partijen het eens: het aanpakken van de broodfok. Fokkers pleiten voornamelijk voor een betere selectie van eigenaren en betere voorlichting van (toekomstige) eigenaren. Veel eigenaren pleiten ook voor een betere voorlichting (bijna 40%).

Volgens 5 van de 6 asielen ligt de oorzaak van het probleem bij de fok en dan met name de niet-geregistreerde fokkers. Volgens de asielen stellen veel van deze fokkers geen strenge eisen als het gaat om de nieuwe eigenaar van een hond, waardoor veel eigenaren weinig kennis hebben van de raseigenschappen, de honden hierdoor verkeerd begrepen worden, gedragsproblemen ontwikkelen en hierdoor in het asiel terecht komen. Sommige asielen pleiten zelfs voor een verbod op stamboomloze honden (met betrekking tot kruisingen van pitbullachtige honden). Er is hoop dat de overheid niet-geregistreerde fok verbiedt en dat het ook verboden zal worden om dieren via websites als marktplaats te verkopen. Ook denken 2 van de 6 asielen dat er iets gebeuren moet met betrekking tot castratie van deze honden. Doordat het populaire honden zijn, wordt er veel mee gefokt om op deze manier geld te verdienen. Wanneer alle pitbullachtige honden met een stamboom verplicht gecastreerd zouden worden wanneer ze verkocht worden aan een particulier, zal niet-geregistreerde fok niet meer mogelijk zijn. 3 van de 6 asielen geeft aan dat castratie van deze honden in asielen ook een goed idee is, om misbruik van de dieren te voorkomen. Echter is dit door hoge kosten voor een aantal asielen niet haalbaar. 1 van de asielen doet dit wel, 1 ander asiel castrereert alleen alle reuen.

Een maatregel die een aantal van de geïnterviewde asielen aanhoudt is het op de wachtlijst zetten van pitbullachtige honden bij afstand. Dit doen de asielen om te voorkomen dat er alleen nog maar honden van dit ras in dat asiel verblijven. De asielen geven aan dat als een asiel alleen maar pitbullachtige honden heeft zitten, mensen minder snel geneigd zijn om überhaupt naar het asiel te komen. Wanneer een asiel variëteit in rassen kan aanbieden is dit gunstig voor alle honden, aldus de asielen.

2.9.4. Deelconclusie

Fokkers zijn van mening dat slechte opvoeding en onwetendheid van het ras de oorzaak is voor de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel. Eigenaren zijn van mening dat slechte opvoeding de voornaamste reden is dat er relatief zoveel pitbullachtige honden in het asiel verblijven. Asielen zeggen tenslotte dat de hond om de verkeerde redenen wordt aangeschaft en men onwetend is over de rasgebonden (karakter)eigenschappen.

Pitbullachtige honden zitten gemiddeld veel langer in het asiel dan andere honden. 43% van de eigenaren geeft aan bereid te zijn in de toekomst een hond uit het asiel te halen.

Maatregelen die genomen moeten worden om de grote aantallen aan te pakken verschillen veel tussen de asielen, eigenaren en fokkers. Wat bij alle drie de partijen het hoogst scoort is het aanpakken van de broedfokkers, oftewel ongeregistreerde fokkers. Daarnaast zijn veel eigenaren voorstanders van betere voorlichting. Asielen kiezen voor een aangepaste RAD en fokkers kiezen voornamelijk voor een strengere selectie van de eigenaren.

2.10. Problemen die pitbullachtige honden veroorzaken voor asielen.

2.10.1. Plaatsingsprocedure

Alle geïnterviewde asielen geven aan dat ze maar 1 herplaatsingsprocedure hebben. Er is er dus niet een speciaal gericht op pitbullachtige honden. Wel wordt er voor elke hond (van elk ras en elke kruising) apart gekeken of het nodig is de herplaatsingsprocedure aan te passen. 3 van de 6 asielen ervaart dat ze bij pitbullachtige honden sneller potentiële eigenaren afwijzen, omdat het asiel vindt dat dit geen goede eigenaar is (een asiel mag altijd zelf kiezen bij wie een hond geplaatst wordt en mag dan ook altijd, om wat voor reden dan ook, eigenaren afwijzen). Wel geeft een van de asielen hierbij aan dat dit niet alleen geldt voor pitbullachtige honden, maar ook voor honden die om andere redenen moeilijk plaatsbaar zijn. 2 van de 6 asielen geeft aan bij pitbullachtige honden wel meer te letten op de motivatie waarom mensen in de hond geïnteresseerd zijn. 1 asiel geeft aan dat plaatsing van een pitbullachtige hond vaak in overleg gaat met een gedragsdeskundige.

2.10.2. Aanpassingen materiaalgebruik

4 van de 6 asielen hebben kennels die aan de bovenkant afgesloten zijn of kunnen worden. Dit om te voorkomen dat de dieren er uit klimmen. Echter geven 2 van deze 4 aan dat dit meer gedaan is vanwege andere hondenrassen (zoals verschillende rassen herdershonden). De andere 2 hebben deze aanpassingen wel aangebracht vanwege de pitbullachtige honden. Een van deze asielen geeft aan: 'We hebben nu zelfs een muur geplaatst op de patio, die is twee meter hoog. En de Stafford liet van de week even zien dat je daar gewoon overheen kan, maar ook dat je daar op kan lopen'.

5 van de 6 asielen geven aan dat de omheining van de speelweides is verhoogd, om zo te voorkomen dat de honden uitbreken. Hierdoor is het mogelijk om meerdere honden tegelijkertijd naar buiten te laten, wel op aparte velden. 1 van de asielen maakt gebruik van 'electric fencing', hierbij staat er stroom op het hek. Echter zijn er nog steeds honden die hier uit breken. 4 van de 6 asielen geeft aan tijdens het uitlaten speciale maatregelen te treffen. Dit gebeurt door zowel het gebruik van een muilkorf (3 van 6) als van een aangepast tuig (2 van 6). De laatste belangrijke factor is beweging. Deze honden hebben veel training en uitdaging nodig, waardoor asielen aanpassingen hebben gedaan. 1 asiel heeft een behendigheidsbaan, een ander asiel heeft heel veel verrijking op de speelvelden en verstopt hier ook het voedsel voor de honden om ze zo bezig te houden. Daarnaast wordt bij elk asiel extra aandacht besteedt aan training en beweging van deze honden.

2.10.3. Uitlaten

4 van de 6 asielen werken bij het uitlaten van alle honden met een kleurensysteem. Dit houdt in dat er verschillende kleuren zijn, elke kleur staat voor een categorie. De categorieën lopen van makkelijke honden tot aan moeilijke honden, met daarin verschillende gradaties. Er is

niet 1 vast systeem, elk asiel heeft zijn eigen systeem maar in de kern werken ze hetzelfde. De honden met bijvoorbeeld een groene kleur (groen betekent: makkelijke/lieve hond) mogen door iedereen (personeel en vrijwilligers) worden uitgelaten. De moeilijke honden (bij de meeste asielen aangegeven met de kleur rood) mogen alleen worden uitgelaten door vast personeel en eventueel door ervaren en zelfverzekerde vrijwilligers. Een van de asielen geeft duidelijk aan dat pitbullachtige honden vaker rood krijgen dan andere honden. De 2 asielen die niet volgens een kleursysteem werken, werken wel volgens hetzelfde principe. Alle honden worden beoordeeld en sommige honden mogen alleen door geselecteerde vrijwilligers of door vast personeel worden uitgelaten. Echter wordt er bij deze asielen geen gebruik gemaakt van een bepaald systeem.

2.10.4. Gedragsdeskundige inschakelen

Op de vraag of asielen wel eens hulp van buitenaf inschakelen (zoals een gedragsdeskundige) geven alle asielen aan dat er samenwerking plaats vindt met gedragsdeskundigen. 3 van de 6 asielen geeft aan dat wel eerst wordt geprobeerd er zelf uit te komen, echter hebben 2 van deze 3 asielen al zelf een gedragsdeskundige in dienst. Een van de asielen geeft aan samen te werken met een gespecialiseerde stichting. Hier worden de honden ondergebracht en wordt er met de honden getraind, waarna ze vanuit de stichting herplaatst worden.

2.10.5. Moeilijk plaatsbare honden

Veel pitbullachtige honden zitten lang in het asiel. Om plaatsing succesvoller te maken doen alle geïnterviewde asielen aan uitwisseling. 4 van de 6 asielen geven aan dat ze dit regelmatig doen, de twee andere asielen doen zelden aan uitwisseling onder meer vanwege slechte ervaring in het verleden. Media speelt ook een grote rol bij het plaatsen van moeilijk plaatsbare (pitbullachtige) honden. 4 van de 6 asielen geeft aan dat ze vaak de media inschakelen (krant, social media, enz.) om zo een groter publiek te bereiken.

Alle asielen geven aan dat euthanasie alleen voorkomt indien de hond een gevaar blijkt voor de samenleving. Hierbij gaat het om honden waarbij meerder bijtincidenten hebben plaatsgevonden en/of honden die van het een op het andere moment om kunnen slaan en dus onbetrouwbaar zijn. Wel krijgen alle dieren eerst (meerdere) kansen, onder meer door intensieve trainingen, inschakelen van gedragsdeskundigen en proefplaatsingen. 2 van de 4 asielen geven aan dat zij een zogeheten 'euthanasiecommissie' hebben met daarin personeel, gedragsdeskundigen en een dierenarts. Deze bepalen in overleg of de hond geëuthanaseerd wordt.

2.10.6. Vraag en aanbod

Van de 6 geïnterviewde asielen geven 3 asielen aan dat de vraag naar pitbullachtige honden gelijk is gebleven, 1 asiel is van mening dat de vraag afgenomen is, de overige 2 asielen hebben hierover geen uitspraak gedaan. 4 van de 6 asielen geven aan dat het aanbod van pitbullachtige honden aan asielen in de laatste jaren groter is geworden.

2.10.7. Kosten huisvesting en verzorging

Uit de antwoorden op de interviewvragen is gebleken dat 5 van de 6 asielen aangeven dat pitbullachtige honden meer kosten met zich meebrengen in vergelijking met andere honden. De voornaamste redenen hiervoor zijn: langer verblijf (4 van de 6), aanbrengen van aanpassingen aan de huisvesting (3 van de 6), de honden hebben een hogere voedselbehoefte (3 van de 6) en het trainen van de honden (2 van de 6). Gezondheidsproblemen zijn volgens de asielen geen belangrijke factor, daar zij ervaren dat deze rassen hier weinig last van hebben.

Wel wordt aangegeven dat een aantal factoren zoals aangepaste huisvesting, hogere voedselbehoefte en training niet per definitie gebonden zijn aan pitbullachtige honden, maar ook voorkomen bij andere lang zittende honden als ook bij honden van grotere hondenrassen.

2.10.8. Deelconclusie

Het beleid met betrekking tot pitbullachtige honden verschilt per asiel. De meeste asielen geven aan het beleid (waaronder de plaatsingsprocedure) op de individu af te stemmen. Er is maar één asiel dat expliciet aangeeft dat pitbullachtige honden eerder alleen door vast personeel uitgelaten mogen worden. Andere asielen geven aan dat of een hond wel of niet door vast personeel uitgelaten moet worden individueel vastgesteld wordt. Zij geven aan dat dit niet per definitie rasgebonden is. Ook worden de honden vaak bekeken door een gedragsdeskundige.

De bedrijfsmatige consequenties voor het opvangen van pitbullachtige honden zit vooral in de omheining, van zowel de speelvelden als de kennels. Het merendeel heeft aanpassingen gedaan zoals overdekte kennels om te voorkomen dat de honden uit de kennels kunnen klimmen/springen. Echter geeft de helft van die asielen aan dat dat niet per se voor pitbullachtige honden is gedaan.

Bij moeilijk plaatsbare honden doen een aantal asielen aan uitwisseling, om zo de kans op plaatsing hoger te maken. Euthanasie komt alleen voor indien het echt niet anders kan.

De kosten voor de opvang van pitbullachtige honden liggen wel degelijk hoger dan de kosten van de opvang van andere honden. Dit komt voornamelijk door de lange verblijfsduur en de aanpassingen aan de huisvesting.

3. Discussie

Enquêtes

Bij het formuleren van de enquêtevraag: 'Waar heeft u uw hond vandaan?' was er de antwoordmogelijkheid 'fokker'. Hierbij ging het om FCI-erkende fokker, echter is dit niet duidelijk gemaakt in de antwoordmogelijkheid. Indien er een nestje wordt gefokt zonder FCI stamboom, hebben respondenten dit ook kunnen opvatten onder de antwoordmogelijkheid 'fokker'. De invloed hiervan is waarschijnlijk niet zo groot omdat de respondenten de mogelijkheid hadden, om enerzijds de antwoordoptie particulier aan te vinken, en anderzijds om de antwoordoptie toe te lichten.

Het was de bedoeling om de link naar de enquête op Facebook en op marktplaats te zetten om een groter publiek te bereiken. Bij Facebook is het eerste bericht direct naar de achtergrond verdwenen tussen de vele berichten. Voor marktplaats moest betaald worden om een link te mogen plaatsen. Daarom is ervoor gekozen deze twee media niet (meer) te gebruiken om de enquêtes te verspreiden. Het gevolg van deze keuze is dat er een minder groot publiek is bereikt. Hierdoor is er een kleinere steekproef ontstaan dan eventueel mogelijk was voor het vaststellen van verbanden.

In dit onderzoek is de term 'pitbullachtige hond' gebruikt als overkoepelende term voor een aantal hondenrassen en raskruisingen. Uit zowel de reacties op de hondenfora (waar de enquêtes voor de eigenaren zijn geplaatst) als uit de resultaten van de fokkers en eigenaren is gebleken dat deze beide groepen niet altijd mee eens zijn dat hun hond onder de pitbullachtige honden valt. Er is van bepaalde rassen geen enkele fokker die de enquête heeft ingevuld en ook van eigenaren van deze rassen is de respons laag. Er bestaat een bepaald beeld over een pitbull. Van tevoren wisten de onderzoekers dat een aantal rassen (zeker wat betreft uiterlijk) niet helemaal lijkt op een pitbull en hebben daarom de term pitbullachtige hond gebruikt. Er is geen andere term die de tien rassen van het onderzoek overkoepelt. Er was daarom geen andere keuze dan de honden zo te noemen en dat heeft het gevolg gehad dat minder fokkers en eigenaren de enquête hebben ingevuld.

Er moet bij het interpreteren van de resultaten van de enquêtes rekening worden gehouden met sociaal wenselijkheid. Bepaalde ingevulde antwoorden zijn niet altijd heel logisch of geloofwaardig. Zoals het aantal uur dat mensen spenderen aan het uitlaten van hun hond. Wanneer mensen hier 3 uur invullen is het erg onwaarschijnlijk dat ze elke dag 3 uur besteden aan het uitlaten van hun hond, wellicht op vrije dagen, maar elke dag is logisch gezien haast niet mogelijk. Ook bij fokkers is geen een keer de antwoordoptie 'omdat er veel vraag naar is' aangekruist op de vraag waarom ze voor dit ras hebben gekozen. Ze zouden echter niet fokken met het ras als er geen vraag naar zou zijn.

Bij het uitvoeren van de Chi-kwadraattoets op onafhankelijkheid, kon bij een aantal variabelen niet bepaald worden of er wel of geen verband tussen de variabelen was. Wellicht zijn er dus wel of geen verbanden tussen variabelen, maar is dit niet vastgesteld in dit onderzoek.

Interviews

5 van de 6 interviews zijn mondeling afgenomen, de laatste is schriftelijk afgenomen. Dit kan er voor zorgen dat antwoorden die schriftelijk zijn gegeven, anders waren geweest als het interview mondeling was afgenomen. Redenen hiervoor zijn dat een mondeling interview meer gestuurd kan worden (zowel in positieve als in negatieve zin) en dat er ook doorgevraagd kan worden wanneer antwoorden worden gegeven. Ook kan het bij schriftelijke antwoorden zo zijn dat vragen anders worden geïnterpreteerd dan bij een mondeling interview. Daarnaast heeft de medewerker die het interview schriftelijk invulde,

meer de tijd kunnen nemen voor het beantwoorden van de vragen, waardoor antwoorden soms uitgebreider waren.

Niet alle asielen hadden exacte cijfers over onder andere de verblijfsdagen van pitbullachtige honden. In de gevallen waar niet alle cijfers bekend waren is er indien mogelijk een inschatting gemaakt en in enkele gevallen is er geen antwoord gegeven. Van tevoren werd verwacht dat asielen deze gegevens wel tot hun beschikking zouden hebben.

Labels

Er zijn verschillende discussiepunten bij het analyseren door middel van labels. Enerzijds waren er antwoorden gegeven die onder twee labels konden vallen. Er is dan uiteindelijk voor het meest voor de hand liggende label gekozen. Daarnaast werden sommige labels heel breed, waardoor er veel antwoorden onder het label vielen. Indien het onderzoek in de toekomst opnieuw zou worden uitgevoerd, zouden andere onderzoekers wellicht de gegeven antwoorden onder andere labels indelen, dan bij dit onderzoek gedaan is. Hierdoor zouden de resultaten anders kunnen zijn dan nu in dit onderzoek naar voren is gekomen.

Open vragen

De vraag van de reden van de grote aantallen en de lange verblijfsduur was bij de fokkers en de eigenaren een vraag met antwoordopties, terwijl bij de asielen de vraag open is gesteld. Het kan daarom dat asielen wellicht ook een antwoordoptie hadden bevestigd als die was genoemd tijdens het interview. Hetzelfde geldt voor de vraag van de maatregelen, dit was voor alle respondenten een open vraag die daarna om is gezet naar variabelen. Dat een respondent een variabele niet heeft genoemd als antwoord, betekent niet dat de respondent dit niet zou aanvinken als de keuze er was.

Kwantitatief/kwalitatief

Doordat het aantal respondenten van fokkers en eigenaren (te) groot was om echt kwalitatief uit te werken, is er bij de open vragen van de enquêtes van de fokkers en de eigenaren voor gekozen om de labels die hieruit ontstaan zijn, te verwerken in SPSS. Hierdoor zijn de gegevens van kwalitatief naar kwantitatief gegaan en is eventuele kwalitatieve waarde verloren gegaan.

Rassen

Voor het afnemen van de enquêtes onder fokkers, is er alleen contact opgenomen met geregistreerde fokkers van rashonden (met stamboom). Dit betekent dat de niet geregistreerde fokkers niet zijn meegenomen. Dit betreft zowel fokkers van rassen zonder stamboom, als fokkers van kruisingen tussen rassen. Uit interviews met de asielen is gebleken dat het juist de honden van deze laatst genoemde twee fokkers zijn die in de asielen terecht komen. Daarnaast weten de erkende fokkers 'hoe het wel moet', wat betreft het fokken op gezondheid en karakter. Deze informatie is bruikbaar geweest voor het onderzoek.

Doordat er in asielen voornamelijk kruisingen zitten is het voor de asielen ook lastig uit te zoeken hoeveel honden er zitten die daadwerkelijk onder de term 'pitbullachtige' vallen. Elk asiel bepaald zelf onder welk ras/kruising zij een hond in de computer zetten. Wanneer een hond bijvoorbeeld enkel onder de term 'kruising' wordt ingevoerd, worden deze niet meegenomen in de telling. Ook hebben de onderzoekers geen inzicht in de manier waarop asielen aan de cijfers komen, dus op welke rassen er is gezocht enz. De invloed hiervan is dat de aantallen van de honden en de andere cijfermatige resultaten wellicht niet helemaal kloppen.

Verwachting van het onderzoek

Bij aanvang van het onderzoek was de verwachting om de oplossing te vinden voor het probleem van de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de asielen. Achteraf blijkt dat de resultaten van het onderzoek voornamelijk (de grootte van) het probleem in kaart hebben gebracht. Het onderzoek heeft niet direct geleidt tot het oplossen van het probleem. Het was niet waarschijnlijk dat de oplossing gevonden zou worden. Anders zouden de asielen hier ook wel van op de hoogte zijn en zouden er nu al minder pitbullachtige honden in de asielen zitten en dat is niet zo. Wel verwachten we dat de gevonden resultaten een eerste stap zijn naar het verbeteren van de situatie van deze honden.

Van tevoren werd niet verwacht dat pitbullachtige honden daadwerkelijk agressiever waren dan andere hondenrassen. Er werd wel verwacht dat de honden sterker dan gemiddeld waren. Literatuur heeft uitgewezen dat pitbullachtige honden daadwerkelijk agressiever zijn dan andere hondenrassen. We wisten wel dat opvoeding bij deze honden belangrijker was dan bij andere honden, omdat de sterker zijn, maar nu ze ook daadwerkelijk agressiever zijn, wordt het extra duidelijk dat ook om die reden opvoeding belangrijk is voor de honden.

4. Conclusie

De doelstelling van het onderzoek betreft een overzicht maken van de factoren die bijdragen aan de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in Nederlandse asielen, inzicht krijgen in de problemen die de pitbullachtige honden met zich meebrengen voor de asielen en het geven van adviezen met betrekking tot het verminderen van de problematiek omtrent de pitbullachtige honden.

De onderzoeksvraag van het onderzoek is:

Op welke manier kunnen Nederlandse asielen inspelen op de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel?

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden, zijn twee subvragen opgesteld die eerst beantwoord moeten worden.

1. *Welke factoren dragen bij aan de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in de Nederlandse asielen?*

Zowel asielen, eigenaren als fokkers noemen het afschaffen van de RAD als moment waarop het probleem plots is gestegen. Het oprichten van de RAD geeft aan dat deze honden al langer problemen veroorzaken, echter sinds het afschaffen ervan zijn de aantallen in asielen enorm gestegen.

Pitbullachtige honden zijn niet alleen agressiever, maar ook anatomisch veel sterker dan andere hondenrassen.

Door hun oorsprong als vechthond hebben pitbullachtige honden een uitgesproken sterk karakter. Om te zorgen dat dit niet om slaat in agressiviteit is opvoeding erg belangrijk. Veel van deze honden die in het asiel terecht komen, zijn niet goed opgevoed. Om dit op latere leeftijd alsnog aan te leren, is bij alle honden lastiger dan wanneer ze jong zijn, echter bij deze honden kan het extra lastig zijn, doordat ze op latere leeftijd te sterk zijn om te kunnen corrigeren.

De reden dat veel honden slecht opgevoed zijn is doordat het veel mensen niet weten wat ze in huis halen. Mensen kiezen voor een pitbullachtige hond omdat het een modehond is. Het dier heeft een stoer uiterlijk en wordt dan ook vaak vanwege dit uiterlijk aangeschaft. Het probleem hierbij is dat eigenaren zich niet genoeg hebben verdiept in het karakter van de hond, waardoor op latere leeftijd problemen ontstaan die horen bij het karakter van het ras, maar door de mensen als probleem worden beschouwd omdat het in hun ogen ongewenst gedrag is.

Een groot deel van de eigenaren gaat niet op cursus met de hond. Dit omdat zij hun eigen kennis voldoende achten of omdat ze vinden dat het niet nodig is. Dit is opvallend omdat slechte opvoeding een veel genoemde reden is dat deze honden (zo lang) in de asielen zitten.

Eigenaren doen (vervolgens) afstand van hun hond omdat ze het verzorgen van een (pitbullachtige) hond hebben onderschat of vanwege bijtincidenten en gedragsproblemen waaronder ras-geboden karaktertrekken. Het is van pitbullachtige honden bekend dat deze niet (goed) samen met andere honden kunnen, echter zien sommige eigenaren dit als een probleem en doen daarom afstand van de hond.

(Bijna) alle pitbullachtige honden in asielen zijn kruisingen. Voor het fokken van kruisingen hoeven de ouderdieren niet aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Bij sommige rassen is dit wel het geval. Van de Amerikaanse Staffordshire Terriër moeten de ouderdieren een gedragstest afleggen. Dit biedt uiteraard geen garanties, maar wanneer dit van generatie op generatie doorgaat, is de kans groter dat het dier geen gedragsproblemen heeft. Bij niet

geregistreerde fokkers kunnen alle dieren met elkaar gekruist worden, waardoor ook dieren met gedragsproblemen.

Vervolgens blijven deze dieren lang in het asiel zitten omdat maar een beperkt publiek geschikt is om deze hond te hebben. Er komt maar een beperkt publiek op deze honden af en van die groep is ook niet iedereen geschikt.

2. Welke problemen veroorzaken de pitbullachtige honden voor de Nederlandse asielen?

Het huisvesten van pitbullachtige honden brengt veel gevolgen met zich mee voor het asiel. Pitbullachtige honden kunnen erg hoog springen en daarom is het belangrijk te zorgen voor een hoge omheining, zowel voor de hokken als voor de speelvelden. Daarnaast kunnen de honden vaak niet samen met andere honden, waardoor er minder honden tegelijk op de buitenspeelplaatsen kunnen en sommige honden zitten zelfs alleen op een gang. Dit laatste zorgt er voor dat er veel ruimte onbenut blijft en er minder honden in het asiel kunnen worden opgevangen.

Naast de hoge omheining hebben deze honden ook zeer veel beweging en uitdaging nodig. Dit betekent dat er veel tijd in deze honden gestoken moet worden. Dit is lastig omdat het grootste deel van de beweging van de honden wordt verzorgd door vrijwilligers, echter mogen dit soort honden door maar een beperkt aantal mensen gehanteerd worden.

Pitbullachtige honden zitten gemiddeld langer in het asiel dan andere honden. Dit zorgt er voor dat kennels bezet blijven, waardoor geen andere honden kunnen worden opgevangen. Daarnaast zijn door de lange verblijfsduur van de honden de kosten van het onderhoud hoger dan bij andere hondenrassen.

Alle aanpassingen die de asielen voor de honden moeten doen, resulteren in hogere kosten en dit is daarom het grootste gevolg van de opvang van deze honden.

Door het beantwoorden van bovenstaande vragen, kan nu ook de hoofdvraag beantwoord worden: *‘Op welke manier kunnen Nederlandse asielen inspelen op de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in het asiel?’*

Niet voor alle asielen is het vanzelfsprekend om honden te castreren. Uit het onderzoek blijkt dat zeker voor reuen, castratie wel degelijk voordelig werkt voor het gedrag van de honden. Het advies is dan ook om pitbullachtige honden te castreren.

Asielen kunnen daarnaast inspelen op de problematiek door meer samen te gaan werken. Bij sommige asielen is de verblijfsduur veel korter dan bij anderen asielen. Wat doen deze asielen anders en hoe kunnen de andere asielen hiervan leren?

De adviezen worden verder toegelicht in hoofdstuk 5.

5. Aanbevelingen

De aanbevelingen aan de asielen, die worden gegeven in de conclusie, worden hier verder toegelicht. Daarnaast worden er later in het hoofdstuk nog aanbevelingen gedaan die niet gericht zijn op asielen, naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek.

5.1. Asielen

5.1.1. Castreren van reuen en teven

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn er een aantal aanbevelingen voor asielen. Als eerste is er de mogelijkheid tot verplichte castratie van honden in de asielen. Er is gebleken dat ongecastreerde reuen van dit type hond vaker betrokken zijn bij bijtincidenten dan gecastreerde reuen en ook vaker dan teven. Het wordt echter wel aanbevolen verder onderzoek te doen naar de gevolgen van castratie wat betreft het totale gedrag van de hond. Daarnaast moet worden bepaald of castratie wordt toegepast en of het op alle honden wordt toegepast of alleen op honden van bepaalde risicorassen. Het castreren van alle honden heeft tot groot voordeel dat dit er voor zorgt dat er niet meer gefokt kan worden met honden afkomstig uit de asielen. Dit zorgt er voor dat honden niet meer om de verkeerde redenen uit de asielen kunnen worden gehaald. Uiteraard brengt castreren ook veel kosten met zich mee, zeker voor asielen die geen eigen dierenarts in dienst hebben. Er zal moeten worden gekeken naar de mogelijkheden voor het financieren van castraties. Zoals in de vorm van subsidie of inzamelacties.

5.1.2. Samenwerking tussen asielen

Tijdens het onderzoek is het opgevallen dat elk asiel zijn eigen methode handhaaft met betrekking tot de opvang van deze honden. Het advies is om onderling meer te overleggen en samen te werken. Er zijn asielen waar de honden beduidend korter verblijven dan andere asielen en hier kan van geleerd worden, wat doet dit asiel anders.

Uitwisseling van honden is ook een advies. Er zijn asielen die niet of weinig uitwisselen omdat ze hier slechte ervaringen mee hebben. Toch is ons advies om wel uit te wisselen. Het verschil in omgeving kan al in het voordeel werken voor de hond (andere kennels, speelweides etc.). Daarnaast komen er in elk dorp, elke stad andere mensen op de honden af.

Er zijn asielen die een wachtlijst hebben op pitbullachtige honden om te voorkomen dat er alleen nog maar honden van dit ras in dat asiel verblijven. Het is niet aangetoond, maar het advies is om niet te veel pitbullachtige honden tegelijkertijd te huisvesten (als de keuze er is) en een wachtlijst te hebben op dit soort honden. Als een asiel alleen maar pitbullachtige honden heeft zitten, zijn mensen minder snel geneigd om überhaupt naar het asiel te komen, aldus een aantal geïnterviewde asielen. Dus wanneer een asiel variëteit in rassen kan aanbieden is dit gunstig voor alle honden.

5.2. Overig

5.2.1. Dierenbescherming

Uit dit onderzoek is gebleken dat de honden die in de asielen terecht komen, voornamelijk honden zijn van niet-geregistreerde fokkers die fokken met rashonden zonder stamboom of met raskruisingen. De beste manier om dit aan te pakken is om de overheid te stimuleren vanuit de Dierenbescherming. Door het opstellen van wet- en regelgeving waarin staat dat alle fokkers zich verplicht moeten laten registreren (en niet alleen de fokkers van honden met een stamboom) en door het verbieden van niet-geregistreerde hondenfok, kan er worden bijgedragen aan het oplossen van het probleem.

Een ander advies voor de Dierenbescherming vanuit dit onderzoek, is het aanpakken van online handel in dieren. De Dierenbescherming is hier al mee bezig. Er is een strijdplan opgesteld in samenwerking met het ministerie van Economische zaken, de NVWA, Dibevo

en het Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren (LICG) om online impulsaankopen van dieren te voorkomen.

Een derde advies naar de Dierenbescherming is om de overheid te stimuleren om een certificaat in te voeren voor mensen die (moeilijke) honden willen houden. In het buitenland zijn er categorieën gemaakt voor gevaarlijke honden. Deze categorieën kunnen doorgevoerd worden in de certificaten. Elke categorie heeft een certificaat dat is afgestemd op de honden die daaronder vallen.

5.2.2. Vervolgonderzoek

Naar aanleiding van dit onderzoek wordt de aanbeveling gedaan tot vervolgonderzoek. Nu de labels bekend zijn met betrekking tot enquête- en interviewvragen, kunnen er gerichtere vragen worden gesteld. Daarnaast zijn nu ook een aantal demografische kenmerken bekend van eigenaren, waardoor de doelgroep in het vervolgonderzoek beter onderzocht kan worden. Voor vervolgonderzoek wordt een grotere steekproef aanbevolen. Op deze manier kunnen er betere uitspraken worden gedaan over eventuele verbanden. Daarnaast kan met een grotere steekproef bepaald worden welk type mensen een pitbullachtige hond hebben. Het huidige onderzoek heeft niet de eigenaren zelf kunnen bereiken die afstand deden van hun pitbullachtige hond. Voor vervolgonderzoek zou deze populatie interessant zijn om tot de kern van het probleem te komen.

Literatuurlijst

ASTCH (2013)^a. 'Fokbeleid American Staffordshire Terriërs'. Gevonden op 4 december 2014 op www.astch.nl

ASTCH (2013)^b. 'Rasstandaard'. Gevonden op 26 januari 2014 op www.astch.nl

AT5 (2014), 'Steeds meer 'vechthonden' in het asiel'. Gevonden op 3 december 2014 op www.at5.nl

Baarda, D.B. en de Goede, M.P.M. (2006). 'Basisboek Methoden en Technieken', 4^e dr., Noordhoff Uitgevers, Groningen – Houten

Capra, A., Marazzini, L., Albertini, M., (2009) 'Are Pit Bulls different? Behavioral evaluation within a rehabilitation program of ex-fighting dogs'. Journal of Veterinary Behavior, jaargang 4, nummer 2, p. 76.

Chase, K., Carrier, D.R., Adler, F.R., Jarvik, T., Ostrander, E.A., Lorentzen, T.D., Lark, K.G., (2002). 'Genetic basis for system of skeletal quantitative traits: Principal component analysis of the canid skeleton'. Proceedings of the Natural Academy of Sciences of the United States of America, jaargang 99, nummer 15, p. 9930-9935.

Delise, K. (2007). 'The Pit Bull Placebo'. Ramsey, Verenigde Staten, Anubis Publishing

Garvey, E.M., Twitchell, D.K., Ragar, R., Egan, J.C., Jamshidi, R. (2014). 'Morbidity of pediatric dog bites: A case series at a level one pediatric trauma center'. Journal of Pediatric Surgery, jaargang 50, nummer 2, P. 343–346.

Gazzano, A., Zilocchi, M., Massoni, E., Mariti, C. (2013). 'Dogs' features strongly affect people's feelings and behaviour toward them'. Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research, jaargang 8, nummer 4, p. 213-220.

Groenendijk, M. (2014), 'Wang van door honden aangevallen meisje hing los'. Gevonden op 3 december 2014 op www.ad.nl

L1 (2014), 'Overschot aan Pitbulls in asiel'. Gevonden op 3 december 2014 op www.l1.nl

LICG (2014), 'Onderzoek hondenbeten'. Gevonden op 14 mei 2015 op www.minderhondenbeten.nl

Medlin, J. (2007). 'Pit Bull Bans and the Human Factors Affecting Canine Behavior'. DePaul Law Review, jaargang 56, nummer 4, p. 1285-1320.

Moesman, C. 2014, 'De keerzijde van populariteit', Hond, nieuws van de Hondenbescherming, nr.1, p. 13-15

Nederlandse Overheid (2008). 'Intrekking Regeling Agressieve Dieren'. Gevonden op 11 december op www.overheid.nl

Nederlandse Overheid (1999), 'Regeling Agressieve Dieren'. Gevonden op 5 december 2014 op www.overheid.nl

Overall, K. L., Love, M. (2001) 'Dog bites to humans – demography, epidemiology, injury and risk'. Journal of the American Veterinary Medical Association, jaargang 2018, nummer 12, p. 1923-1934.

Patronek, G.J., Glickman, L.T., Beck, A.M., McCabe, G.P., Ecker, C. (1996). 'Risk factors for relinquishment of dogs to an animal shelter'. Journal of the American Veterinary Medical Association, jaargang 209, nummer 3, p. 572-581.

Raad van Beheer (2014)^a, '*RAD Regeling Agressieve Dieren*'. Gevonden op 4 december 2014 op www.raadvanbeheer.nl

Raad van Beheer (2014)^b, '*Koppeling gedragtest en stambomen*'. Gevonden op 4 december 2014 op www.raadvanbeheer.nl

Raad van Beheer (2012)^c, '*Toegestane kruisingen variëteiten*'. Gevonden op 13 januari 2015 op www.raadvanbeheer.nl

Raad van Beheer (2014)^d, '*Rasverenigingen*'. Gevonden op 15 december 2014 op www.raadvanbeheer.nl

Reumer, J., '*Terug in het straatbeeld en nog altijd gevaarlijk*'. *Trouw*, 4 oktober 2014, p. 15

RTL Nieuws (2014)^a, '*Meisje gebeten door Pitbull, baasje loopt door*'. Gevonden op 3 december 2014 op www.rtlnieuws.nl

RTL Nieuws (2014)^b, '*Asiëls overspoeld door 'stoere' honden*'. Gevonden op 3 december 2014 op www.rtlnieuws.nl

SBTCN (2015), '*Rasstandaard*'. Gevonden op 26 januari 2015 op www.sbtcn.nl

Teunissen C., Oosting B. (2015). '*Rasstandaard*'. Gevonden op 26 januari 2015 op www.tosainudrenthe.com

Twining, H., Arluke, A., Patronek, G. (2000). '*Managing the Stigma of Outlaw Breeds: A Case Study of Pit Bull Owners*'. *Society & Animals*, jaargang 8, nummer 1, p. 25-52.

Verhoef, E. (2005), '*De grote Hondencyclopedie*', Rebo Productions, Lisse

Bijlage I: Rasbeschrijvingen

De beschrijvingen van de rassen komen uit De grote Hondencyclopedie van Esther Verhoef.

Amerikaanse Staffordshire Terriër/Am Staff

Land van herkomst: Verenigde Staten

Oorspronkelijke taak: In de 19^e eeuw gefokt als vechthond, maar tegenwoordig een betrouwbare gezelschapshond.

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: Amerikaanse Staffordshire Terriërs zijn zeer gespierde honden met een gedrongen lichaamsbouw. Ze behoren een zeer krachtige indruk te geven in verhouding tot hun grootte. De rug is kort en sterk en de ribben zijn goed gewelfd. De staart is in verhouding tot de grootte van de hond kort. Hij is laag aangezet en loopt in een punt toe. De staart mag niet gekruld zijn of over de rug gedragen worden. De borst is breed en diep. Vanwege de breedte van de borst staan de voorbenen wijd uit elkaar. Ze staan recht op de compacte voeten en zijn rond van bot. De

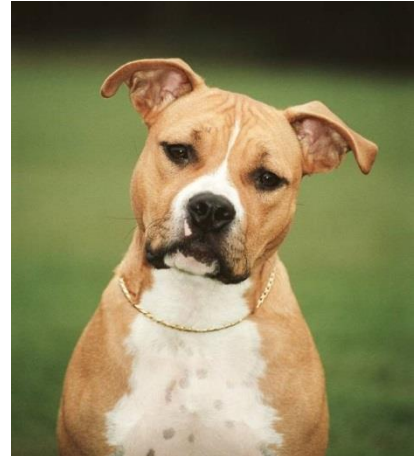
middellange hals is zwaar, vrij van keelhuid en licht gebogen.

Hoofd: het hoofd is middelgroot, met een vrede schedel en uitgesproken wangspieren. De stop is duidelijk en de kaken zijn duidelijk afgetekend. De middelgrote snuit heeft goed aangesloten lippen. De oren zijn hoog aangezet en worden deels rechtop ('prikoor') ofwel deels gevouwen naar achteren gedragen ('rozenoor'). De ronde ogen zijn laag en zeer wijd uit elkaar geplaatst. Amerikaanse Staffordshire Terriërs hebben een schaargebit.

Schouderhoogte: de voorkeur gaat bij reuen uit naar een schouderhoogte van 45,7 tot 48,3 centimeter. Bij teven kan dit 43,2 tot 45,7 centimeter zijn. Belangrijk is echter dat de verhouding tussen de hoogte en het gewicht goed is.

Vacht: de korte en stijf aanvoelende vacht ligt zeer dicht tegen de huid aan en moet glanzen.

Kleur: iedere vachtkleur is toegestaan. Geheel wit, meer dan 80% wit, black and tan en leverkleur ziet met op tentoonstellingen echter liever niet. De meest voorkomende kleuren zijn verschillende tinten gestroomd, rood en beige, al dan niet met witte aftekeningen en een zwart masker.

Figuur 10: Amerikaanse Staffordshire Terriër, bron: Raad van Beheer

Aard

Karakter: Amerikaanse Staffordshire Terriërs, of kortweg Am Staffs, zoals ze door de liefhebbers genoemd worden, zijn eerlijke extraverte, ongecompliceerde, aanhankelijke, actieve en onstuimige honden. Ze zijn waaks, erg moedig en vasthoudend, en behoorlijk hard voor zichzelf. Ze zijn zeer trouw aan hun gezin en in doorsnee ook gehoorzaam. Reuen van dit ras kunnen wat dominant zijn.

Sociale aanleg: Am Staffs gaan in aanleg goed om met kinderen en zijn erg tolerant, maar vanwege hun onstuimigheid zijn het vooral voor wat grotere kinderen fijne speelkameraadjes. De omgang met soortgenoten kan hier en daar op problemen stuiten. Met name de reuen willen zich wel eens laten gelden, al hangt een en ander sterk samen met de mate waarin de hond gesocialiseerd en opgevoed is. Een goed opgevoede Am Staff zal huis en hard bewaken, maar stelt zich niet onvriendelijk op tegenover mensen die hij niet

kent. Hij zal er desondanks zijn – en overtuigend zijn mannetje staan – als zijn gezin bedreigd wordt. Eenmaal goed gesocialiseerd met katten en andere huisdieren zal de omgang met ze weinig tot geen problemen geven.

Omgang

Verzorging: de benodigde vachtverzorging van dit ras is minimaal. Zo nu en dan kunt u met een rubberen massageborstel of –handschoen het losse haar uit de vacht masseren.

Opvoeding: honden van dit ras zijn intelligent en leergierig. Ze kunnen dan ook erg snel en veel leren en vinden het in de regel ook leuk om allerlei opdrachten uit te voeren. Dit type hond komt echter niet goed uit de verf bij al te toegeeflijke of wispelturige mensen, of bij mensen die weinig ervaring met honden hebben. Am Staffs zijn namelijk beresterk en wanneer ze niet voldoende leiding ervaren, is met name het uitlaten geen pretje. De opvoeding moet dan ook al op jonge leeftijd beginnen en de eigenaar moet zeer consequent zijn. Leer de pup dat hij niet mag trekken aan de lijn en voer – als blijkt dat dat nodig is – een sterk ontmoedigingsbeleid ten aanzien van het uitvallen naar andere honden.

Beweging: Am Staffs zijn actieve honden en ze kunnen urenlang onvermoeibaar rennen en spelen. Ze hebben vrij veel beweging nodig, al doen ze niet vervelend wanneer het hun eigenaar een keertje een dagje niet uitkomt. In een ruime tuin waar de hond kan spelen met een bal of iets dergelijks kan hij deels zelf in zijn bewegingsbehoefte voorzien. Balspelletjes zijn favoriet bij vele Am Staffs en ook lopen naast de fiets en zwemmen zijn geschikte vormen van lichaamsbeweging voor deze hond.

Gebruiksmogelijkheden: met de juiste baas van dit ras in diverse sporten uitstekend meedraaien. Er zijn vele voorbeelden van Am Staffs die op het gebied van gehoorzaamheid diploma's hebben gehaald. In kleine schaal worden honden van dit ras met succes ingezet voor serieuze werktaken, zoals als lawinehond en zelfs als blindengeleidehond.

Argentijnse Dog/Dogo Argentino

Land van herkomst: Argentinië

Oorspronkelijke taak: zelfstandig werkende jachthond op groot en weerbaar wild, met name poema's

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: de Argentijnse Dog is over het geheel sterk gespierd, in het bijzonder op de schouders en lendenen. De borst is ruim en het laagste deel van de onderbelijning ligt achter de ellebogen. De sterke rug loopt geleidelijk af van schoft naar kruis. Door een juiste bespiering ontstaat er een geul langs de wervelkolom, die van bovenaf goed zichtbaar is. De staart reikt niet verder dan de sprongen en wordt hoog gedragen, maar niet gekruld. De benen zijn recht. Aan de achterbenen vallen de laaggeplaatste sprongen op. Hubertusklauwen mogen niet voorkomen. De voeten hebben goed gesloten tenen en zijn aan de voorbenen korter dan aan de achterbenen. De sierlijke hals is sterk en gewelfd, met een elastische keelhuid. De gewelfde nek is zo gespierd dat de achterhoofdknobbel door de spieren gemaskeerd wordt.

Hoofd: de schedel is vrij bol, waarbij de lijn van het gezicht enigszins opgebogen is. De snuit en schedel zijn beide ongeveer even lang. Argentijnse Doggen hebben goed aansluitende lippen, met iets overhangende randen. De hoog aangezette oren worden hangend, vallend langs het hoofd gedragen. De ogen staan ver van elkaar af en ze hebben een levendige, maar harde uitdrukken. Honden van dit ras hebben een schaargebit.

Schouderhoogte: de schouderhoogte ligt tussen de 62 en 68 centimeter voor reuen en tussen de 60 en 65 centimeter voor teven.

Gewicht: reuen wegen ongeveer 40 tot 50 kg en teven ongeveer 40 tot 45 kg. Teven mogen wat groter zijn dan hier is aangegeven en ook wat zwaarder.

Vacht: De Argentijnse Dog bezit een kortharige en vrij grof aanvoelende vacht.

Kleuren: honden van dit ras zijn altijd wit, eventueel met enige pigmentvlekken op de huid. Een kleine zwarte vlek tussen oog en oor is toegestaan, maar vlekken op andere plaatsen leiden op tentoonstellingen tot diskwalificatie. De neusspiegel is altijd zwart en ook de liprangen zijn zwart gepigmenteerd. De oogleden hoeven niet zwart te zijn, maar de ogen zijn altijd donker van kleur.

Aard

Karakter: Argentijnse Doggen zijn temperamentvolle, soms onstuimige honden met veel uithoudingsvermogen. Ze zijn evenwichtig en sober, vasthoudend, moedig, hard voor zichzelf en over het algemeen ook behoorlijk zelfverzekerd tot dominant. Ze zijn zeer trouw aan hun baas en het gezin, en tonen hun affectie ook. Het merendeel van deze honden is behoorlijk waaks en zal het gezin ook verdedigen als het nodig is, maar ze blaffen maar zelden. Jachtinstinct is bij de meeste exemplaren in zekere zin aanwezig. Hoewel de honden weinig gevoelig zijn voor weersinvloeden, zijn ze niet geschikt als kennelhond: dat heeft een afstompend effect.

Sociale aanleg: met kinderen kunnen Argentijnse Doggen over het algemeen goed vinden, al maakt hun grootte en onstuimigheid hen minder geschikt voor gezinnen met kleine kinderen. Ten opzichte van mensen die ze niet kennen, stellen ze zich in de regel wat afwachtend tot waakzaam op, maar bekenden van het gezin worden vrolijk en onstuimig begroet. Een goede omgang met katten, vee en andere huisdieren is niet onmogelijk, maar ook niet vanzelfsprekend. Zijn jachthondenachtergrond kan op dit punt opspelen, wat inhoudt

Figuur 11: Argentijnse Dog,
bron: Raad van Beheer

dat de eigenaar erg veel tijd moet besteden aan het goed socialiseren van zijn hond met deze dieren en wel op zeer jonge leeftijd. Sociaal naar andere honden toe is een Argentijnse Dog zelden. Met name reuen kunnen zich laten gelden ten opzichte van seksegenoten al zijn er ook dames die op dit front van zich laten spreken. Een goede opvoeding en socialisatie kunnen echter een wereld van verschil maken.

Omgang

Verzorging: de vacht van een Argentijnse Dog, is eenvoudig in een goede conditie te houden. Met een rubberen borstel verwijdt u in de verharingsperiode effectief lossen en dode haren. Houdt de nagels kort.

Opvoeding: de Argentijnse Dog behoort evenwichtig, liefdevol en zeer consequent opgevoed te worden. Harde straffen werken bij deze honden doorgaans averechts. Extra tijd moet worden uitgetrokken voor een gedegen socialisatie. Neem de hond overal mee naartoe en laat hem of haar kennismaken met uiteenlopende mensen, kinderen, honden en allerlei verschillende (huis-) dieren. Al met al is het ras minder geschikt voor onervaren en onevenwichtige mensen. Een rustige eigenaar met een natuurlijk overwicht haalt het beste uit deze hond naar boven.

Beweging: Argentijnse Doggen zijn energieke honden en ze hebben in doorsnee niet voldoende aan een dagelijks blokje om. Neem de hond geregeld mee op lange wandelingen. In een grote omheinde tuin kan de Argentijn zijn energie ook redelijk kwijt. Een Argentijn moet goed onder appèl staan wanneer u hem onaangelijnd wil uitlaten, dit in verband met het jachtinstinct en het soms dominante gedrag naar andere honden toe.

Gebruiksmogelijkheden: in het land van herkomst wordt dit ras nog steeds voor zijn oorspronkelijke taak gebruikt, maar daarbuiten fungeert het voornamelijk als waakse gezelschapshond voor mensen die voldoende ruimte in en om het huis hebben.

Bull Terriër

Land van herkomst: Engeland

Oorspronkelijke taak: Het ras werd in het midden van de negentiende eeuw gefokt als vechthond, maar staat tegenwoordig bekend als vriendelijke gezelschapshond.

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: Bull Terriërs hebben een korte en sterke rug en brede, goed gespiegde lendenen. De korte staart is laag aangezet en wordt horizontaal gedragen. De staart is dik aan de aanzet en eindigt in een punt. Van voren gezien is de borst breed en de ribben zijn diep en goed gewelfd. De schouders zijn schuin geplaatst. De goed gehoekte benen zijn evenwijdig aan elkaar en hebben stevig, rond en zwaar bot. De lengte van de voorbenen dient ongeveer gelijk te zijn aan de borstdiepte. Bull Terriërs hebben ronde en stevige voeten met goed gebogen tenen. De

droge hals is zeer gespierd, lang en gebogen.

Hoofd: het hoofd is sterk en diep tot het einde van de snuit, maar niet grof. Het is van voren gezien eivormig en vrij van holte en deuken. Tussen de oren is de schedel vrijwel vlak. De oren zijn klein en dun. Ze zijn dicht bij elkaar geplaatst en worden in hun geheel rechtop gedragen. De kleine ogen zijn driehoekig van vorm en staan schuin in het hoofd geplaatst. Bull Terriërs hebben een schaargebit.

Grootte: de standaard geeft geen richtlijnen ten aanzien van de schouderhoogte of gewicht. Het belangrijkste is dat de hond voor zijn maat de indruk geeft een maximum aan substantie te hebben

Vacht: de glanzende vacht is kort, voelt wat hard aan en ligt vlak tegen het lichaam aan.

Kleuren: Bull Terriërs komen voor in effen wit, wit met aftekeningen op het hoofd en gestroomde, fawnkleurige (reekleurig) en driekleurige honden. Bij gekleurde exemplaren moet de kleur altijd overheersen. De ogen moeten zo donker mogelijk zijn.

Aard

Karakter: honden van dit ras zijn vriendelijke, spontane en vrolijke honden. Met name in hun jeugd kunnen ze mede door hun onstuimigheid en enthousiasme letterlijk wel eens een potje breken. Ze zijn moedig en lichamelijk erg hard voor zichzelf; ze zijn vrijwel ongevoelig voor pijn en hierdoor kan een onderliggende ziekte wel eens pas in een laat stadium opgemerkt worden. In doorsnee zijn het echter gezonde honden. Ze zijn heel aanhankelijk voor hun gezin, maar kunnen ook behoorlijk eigenzinnig tot zelfs koppig zijn.

Sociale aanleg: Bull Terriërs kunnen het in de regel voortreffelijk met kinderen vinden. Ze zijn zeer tolerant en kunnen tegen een stootje. Voor de allerkleinsten zijn ze wellicht wat te onstuimig. Eenmaal goed gesocialiseerd met katten en andere huisdieren geven deze combinaties weinig of geen problemen. Sommige Bull Terriërs zijn wat strijdvaardig in de omgang met andere honden, afhankelijk van de aard en de manier waarop de hond gesocialiseerd en opgevoed is. Desalniettemin wordt het ten eerste afgeraden om een reu van dit ras te nemen als er al een reu aanwezig is – ongeacht van welk ras. De confrontatie komt een keer, al kan dat soms jaren duren. Een Bull Terriër laat zijn stem horen als er visite komt, maar laat het daar wel bij. Het ras is van nature vriendelijk tegen mens en kind. Mocht de nood echt aan de man zijn, dan staat deze hond zijn gezin bij.

Figuur 12: Bull Terriër, bron: Raad van Beheer

Omgang

Verzorging: een Bull Terriër vereist een minimum aan vachtverzorging. Het is voldoende om te hond eens per week te borstelen met een zachte harenborstel. In de verharingsperiode is een rubberen massagehandschoen of een zachte rubberen borstel ideaal om de dode haren uit de vacht te halen. Houdt de nagels kort. Daarnaast moet de gehoorgang zo nu en dan schoongemaakt worden met een daarvoor bestemde oorcleaner. Witte exemplaren moeten soms gewassen worden, maar probeer dit tot een minimum te beperken. Geef deze hond een zachte ligplaats. Een harde ligplaats geeft wel eens aanleiding tot lelijke eeltvorming op de drukplekken.

Opvoeding: met de opvoeding van de Bull Terriër moet bij deze honden al op zeer jonge leeftijd al gestart worden. Eenmaal volwassen zijn ze te sterk en onbesuisd geworden om ze te kunnen corrigeren. Met name het trekken aan de lijn is een aandachtspunt. De Bull Terriër is intelligent en kan redelijk snel leren, maar is ook koppig en eigenwijs. De opvoeder moet daarom veel geduld hebben, consequent blijven, maar zeer zeker ook begrip kunnen tonen en liefdevol zijn. Een afwisselende training voorkomt dat de hond zijn interesse verliest en het voor gezien houdt. Een goede gehoorzaamheidscursus wordt aanbevolen.

Beweging: Bull Terriërs hebben redelijk wat lichaamsbeweging nodig. U kunt zwemmen en lopen naast de fiets, het zijn allemaal geschikte vormen van lichaamsbeweging voor dit ras. Wanneer u met de hond wilt gaan fietsen, doe dit dan niet eerder dan dat hij volledig is uitgegroeid en nooit te lang achtereen.

Gebruiksmogelijkheden: het ras wordt vrijwel uitsluitend gehouden als zeer gewaardeerde gezinshond. De gemiddelde Bull Terriër loopt niet warm voor de diverse hondensporten – maar vindt het wel heel erg leuk om op een vrijblijvende manier sportief bezig te zijn.

Cane Corso

Land van herkomst: Italië

Oorspronkelijke taak: Jachthond op grof wild, kudde- en erfbewaker

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: de Cane Corso is een middelgrote tot grote, krachtig gebouwde, maar niet plompe hond. De compacte en sterke romp is ongeveer 11% langer dan de schouderhoogte. De rug is recht, breed en zeer gespierd. De brede borstkas is gespierd en vertoont een duidelijke voorborst. De staart is vrij hoog aangezet. Hij wordt, in landen waar dat is toegestaan, normaal gesproken niet te kort gecoupeerd. In rust wordt de staart laag gedragen. In gang kan de staart in het verlengde van de rug of iets boven de ruglijn gedragen worden. De benen zijn recht en goed gehoekt. Cane Corso's hebben kattenvoeten, die aan de achterbenen iets langer zijn dan aan de voorbenen. De licht gewelfde hals heeft vrijwel geen keelhuid, is ovaalvormig en gespierd.

Hoofd: de schedel is wijd tussen de oren en enigszins gewelfd. Het achterhoofd is weinig ontwikkeld. Cane Corso's hebben een duidelijke stop. De brede en diepe voorsnuit is vrijwel even breed als lang en de neusrug is recht. De forse lippen hangen wat over. Ze zien er van voren uit als een omgekeerde 'U'. De ogen zijn middelgroot en ze hebben een alerte en intelligente uitdrukking. De oren passen met betrekking tot hun grootte bij het hoofd. Ze zijn driehoekig van vorm en worden hangend gedragen. Cane Corso's hebben een licht ondervoerbijtend gebit.

Schouderhoogte: Cane Corsoreuen hebben een schouderhoogte tussen 64 en 68 centimeter en de teven tussen de 60 en 64 centimeter.

Gewicht: het gewicht van reuen is 45 tot 505 kilo. Teven wegen 40 tot 45 kilo.

Vacht: de vacht is kort, glanzend en dicht. Hij mag niet zacht aanvoelen.

Kleuren: Cane Corso's zijn erkend in zwart, verschillende tinten geel en rood en in verschillende tinten grijs gestroomd. Een zwart of grijs masker mag zich niet achter de ogen uitstrekken. Kleine witte aftekeningen aan borst, voeten en bij de neus zijn toegestaan. De ogen zijn donker.

Aard

Karakter: de Cane Corso is een moedige, evenwichtige, intelligente, actieve en ook wel onstuimige hond. Hij is aanhankelijk en trouw aan het gezin. Voor het kennelleven is dit ras niet zo geschikt; de hond hoort te midden van het gezin in huis te leven. Honden van dit ras zijn erg waaks en beschermend, maar ze laten hun stem doorgaans alleen horen als er werkelijk onraad is.

Sociale aanleg: dit ras gaat in aanleg goed met kinderen om. Ten opzichte van vreemden nemen ze in eerste instantie een waakzame houding aan, maar als de eigenaar zegt dat het goed is, dan is het ijs snel gebroken. De omgang met huisdieren, waaronder katten, is goed, mits de hond goed met deze dieren gesocialiseerd is. Ten opzichte van andere honden kunnen ze strijdvaardig zijn.

Figuur 13: Cane Corso, bron: Raad van Beheer

Figuur 14: Cane Corso, bron American Kennel Club

Omgang

Verzorging: dit ras heeft erg weinig vachtverzorging nodig. Tijdens de verharingsperioden biedt een rubberen massagehandschoen uitkomst om de dode en losse haren effectief uit de vacht te verwijderen. Houd de nagels kort.

Opvoeding: dit ras leert doorgaans vlot en gemakkelijk, maar is in doorsnee niet zo geschikt voor beginnende liefhebbers. Een Cane Corso past uitstekend bij rustige mensen die een natuurlijk overwicht op honden hebben. Wordt de pup in een harmonieuze omgeving consequent opgevoed, dan heeft de hond alle kans om uit te groeien tot een stabiele en betrouwbare hond. Laat hem als jonge pup veel kennismaken met allerlei verschillende mensen, dieren en situaties, zodat hij er later stabiel op reageert. U hoeft niet bang te zijn dat de hond hierdoor bij volwassenheid minder waaks of beschermend zal optreden; het beschermende is iedere Cane Corso aangeboren en hij zal er beslist zijn als het nodig is. Extra aandacht moet in de puppytijd uitgaan naar het socialiseren met andere honden, dit om te voorkomen dat de hond later grif ingaat op soortgenoten die hem uitdagen voor een krachtmeting.

Beweging: de Cane Corso is een actieve en bezige hond die u onvermoeibaar urenlang zal kunnen vergezellen. Lopen naast de fiets, balspelletjes, apporteren en talloze andere vormen van lichaamsbeweging spreken hem aan. Komt het u eens een keer niet uit dan past deze hond zich in de regel aan. Een Cane Corso die buitenshuis voldoende beweging krijgt, is in huis vrij rustig.

Gebruiksmogelijkheden: Cane Corso's worden tot dusverre voornamelijk gehouden als gezelschapshond, al zijn er ook mensen die met dit ras goede resultaten hebben bereikt in diverse hondensporten.

Fila Brasileiro

Land van herkomst: Brazilië

Oorspronkelijke taak: Waak- en speurhond, jachthond op onder andere grote katachtigen

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: de Fila Brasileiro heeft een sterk, breed en diep lichaam en een rechthoekige lichaamsbouw. Een van de typische raskenmerken is de losse huid over het gehele lichaam, die kwabben vormt in de hals. Een ander opvallend raskenmerk is dat het krachtige en lange kruis hoger ligt dan de schoft. Het kruis is ongeveer even breed of soms breder dan de borstkas. De staart loopt tot aan de sprongen, is breed aan de wortel en loopt in een punt toe. Hij mag niet over de rug gekruld gedragen worden. De brede en diepe borst reikt tot de ellebogen, het borstbeen steekt duidelijk uit en de ribben zijn goed gebogen. De buik is matig opgetrokken. De benen zijn recht en hebben stevige botten. De knieën zijn matig gehoekt. De rechtstandige voeten zijn krachtig, met gebogen tenen die niet te dicht bij elkaar staan. De hals is zeer gespierd en lijkt kort te zijn en de nek is aan de bovenzijde iets gebogen.

Hoofd: het hoofd is van bovenaf gezien trapeziumvormig. De snuit is iets korter dan de schedel. Er is sprake van een voorhoofdsgroep die niet duidelijk uitgesproken is. De stop is glooiend en de wenkbrauwen zijn goed ontwikkeld. De snuit is breed, diep en krachtig, en de neusring is recht of licht gebogen (ramsneus). De dikke lippen hangen over de onderlippen. De grote en dikke oren zijn V-vormig met afgeronde punten. Ze zijn op ooghoogte, vrij ver naar achteren toe aangezet en worden hangend gedragen. De ogen zijn middelgroot tot groot, ze hebben een amandelvorm en zijn vrij ver uit elkaar en vrij diep geplaatst. De onderste oogleden kunnen neerhangen. Fila Brasileiro's hebben een schaar of tanggebit.

Schouderhoogte: teven hebben een schouderhoogte tussen de 65 en 70 centimeter en reuen meten 70 tot 85 centimeter aan de schoft.

Vacht: de vacht is kortharig, zacht en dicht en sluit goed aan.

Kleuren: de Fila komt voor in allerlei kleuren. Alleen wit, muisgrijs, gevlekt of gespikkeld is niet toegestaan. Witte vlekken zijn toegestaan, maar alleen aan de voeten, op de borst en staartpunt. Ze mogen in ieder geval niet meer dan 25 procent van het totale oppervlak beslaan. De gangbaarste kleur van dit ras is gestroomd in diverse tinten.

Aard

Karakter: voor zijn eigen mensen is de Fila Brasileiro een zeer aanhankelijke, zachtaardige en gehoorzame hond. Hij hecht zich erg sterk aan zijn eigenaar en het gezin en heeft er veel moeite mee als hij op latere leeftijd herplaatst wordt. Hij is zelfverzekerd, moedig en behoorlijk hard voor zichzelf. De Fila is zeer waaks en heeft een aangeboren verdedigingsdrang. Hij heeft een goed territoriumgevoel en bewaakt en verdedigt het huis en de tuin, inclusief allen die hem lief zijn zeer overtuigend. Dienen er zich ongenode gasten aan of heeft de hond, waar dan ook, de indruk dat zijn baar wordt bedreigd dan bedenkt hij zich geen minuut. In huis zijn ze doorgaans heel rustig. Deze honden hebben een uitzonderlijk goede neus en enig jachtinstinct mag hun ook niet ontzegd worden.

Sociale aanleg: voor kinderen zal de Fila geen problemen vormen, voor de

Figuur 16: Fila Brasileiro, bron: Raad van Beheer

Figuur 15: Fila Brasileiro, bron: De Sol Casa

speelkameraadjes van de kinderen echter wel. De omgang met huisdieren zal weinig problemen opleveren, mits de hond hier al jong mee vertrouwd raakt, maar nieuwe huisdieren worden over het algemeen niet gemakkelijk geaccepteerd. Fila Brasileiro's staan bekend om hun wantrouwen ten opzichte van vreemden. Ze kunnen dit, afhankelijk van hun individuele karakter en mate van socialisatie, uiten door zich ofwel agressief ofwel ontwijkend ten opzichte van onbekenden op te stellen. Het spreekt voor zich dat een drukke woonwijk dan ook geen ideale leefomgeving is voor een hond van dit ras. Regelmatige bezoekers worden, zolang de eigenaar thuis is en aangeeft dat het in orde is, over het algemeen wel geaccepteerd. Ten opzichte van andere honden, maar vooral die van hetzelfde geslacht en die niet tot de eigen roedel behoren, is een Fila vaak behoorlijk dominant.

Omgang

Verzorging: de Fila heeft relatief weinig vachtverzorging nodig. Het is voldoende om de vacht eens per week met een harenborstel te borstelen en tijdens de verharingsperiode kan een rubberen massagehandschoen handig blijken om de dode en losgekomen haren effectief te verwijderen. Fila's hebben een zachte ligplaats nodig om te voorkomen dat ze lelijke eeltplekken op de drukplaatsen ontwikkelen. Eeltplekken komen met name op de ellebogen voor.

Opvoeding: Fila Brasileiro's zijn geen geschikte honden voor wispelturige mensen of mensen die weinig of geen ervaring hebben met honden. Ze hebben een karakter dat voor velen moeilijk te doorgronden is. Een toekomstige Fila-eigenaar moet zowel geestelijk als lichamelijk zeer stevig in zijn schoenen staan, een natuurlijk overwicht hebben en ruim voldoende inzicht hebben in het karakter van de hond en hondengedrag in het algemeen om de opvoeding positief te kunnen volbrengen. De opvoeding dient in alle rust, in volle harmonie en met veel begrip te geschieden. De toekomstige Fila-eigenaar hoort te weten dat deze honden razendsnel kunnen reageren. Trek veel tijd uit voor een goede socialisatie.

Beweging: in het beste geval heeft een hond van dit ras de beschikking over een goed omheind terrein of een goed omheinde tuin, waar hij zijn eigen lichaamsbeweging kan bepalen. Zo nu en dan kunt u de hond aangelijnd meenemen naar onbekend terrein om hem wat nieuwe en andere indrukken op te laten doen.

Perro de Presa Canario/Dogo Canario

Land van herkomst: Canarische eilanden
Oorspronkelijke taak: Het ras heeft verschillende taken gehad: van vechthond tot herdershond en waakhond

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: de Perro de Presa Canario heeft een rechthoekige lichaamsbouw met een korte, rechte rug. De lendenen zijn iets hoger dan de schoft. De hoog aangezette staart is dik aan de aanzet en loopt in een punt toe. De ribben zijn zeer goed gewelfd en buiklijn is licht opgetrokken. De zeer brede borstkas reikt tot aan de ellebogen, die noch naar binnen, noch naar buiten gedraaid mogen zijn. De voorbenen staan breed uit elkaar. Ze zijn van alle kanten gezien recht en rechtstandig, en voorzien van stevige botten. De hoekingen zijn met name in de achterhand matig en de sprongen staan vrij laag. De voeten zijn rond en compact. De achtervoeten zijn iets langer dan de voorvoeten. De hals is rond, massief en gespierd, en vertoont een losse keelhuid.

Hoofd: de grote massieve schedel maakt een vierkante indruk en heeft een duidelijke, maar niet abrupte stop. De goed opgevulde voorsnuit is korter dan de schedel. De verhouding is idealiter 4:6. De neusrug is recht. De lippen zijn vrij dik en vlezig. De bovenlippen vallen een weinig over de onderlippen heen. De kaken zijn zeer goed ontwikkeld. De vrij kleine tot middelgrote oren zijn hoog aangezet en ze worden normaliter achterwaarts gevouwen gedragen. De middelgrote ogen staan vrij ver uit elkaar en hebben een ovale vorm. Perro de Presa Canario's hebben een passend of licht ondervoorbijtend gebit.

Schouderhoogte: de reuen hebben een schouderhoogte van 59 tot 66 centimeter en teven meten 55 tot 62 centimeter.

Gewicht: reuen wegen 45 tot 57 kilo en teven 40 tot 50 kilo.

Vacht: de hard aanvoelende, kortharige vacht ligt vlak tegen de huid aan. Een ondervacht ontbreekt

Kleuren: het ras komt voornamelijk voor in verschillende tinten gestroomd, maar ook wel in verschillende effen zandkleurige tinten. Een zwart masker is verplicht. Het mag zich uitstrekken tot over de ogen. Kleine witte aftekeningen zijn toegestaan. De ogen zijn bruin. De lip- en oogranden en de neus moeten zwart gepigmenteerd zijn.

Aard

Karakter: de Perro de Presa Canario is een vrij rustige en evenwichtige hond met een groot zelfvertrouwen. Deze intelligente honden zijn zeer trouw aan hun mensen en onder normale omstandigheden goedaardig en vriendelijk. Ze zijn zeer territoriaal aangelegd en ook zeer waaks en verdedigend. Onbekenden krijgen bij deze honden geen enkele kans uw tuin of huis te betreden. Mocht iemand van het gezin bedreigd worden, dan grijpt deze hond zonder meer in. Teven zijn doorgaans wat meer handzamer dan reuen.

Sociale aanleg: honden van dit ras gaan, mits goed gesocialiseerd en opgevoed, goed om met kinderen. Ze nemen het wel voor uw kinderen op als ze door vriendjes geplaagd worden. De omgang met katten en andere huisdieren hoeft niet op problemen te stuiten als

Figuur 17: Perro de Presa Canario, bron: Raad van Beheer

de hond op jonge leeftijd goed met deze dieren gesocialiseerd is. Ten opzichte van andere honden zijn ze behoorlijk dominant en strijdvaardig. Ze gaan een uitdaging niet uit de weg. Ze zijn waakzaam en wantrouwend ten opzichte van mensen die ze niet kennen, een eigenschap die zich zeker op eigen terrein zal manifesteren.

Omgang

Verzorging: de vachtverzorging van dit ras vereist een minimum aan inspanning. De vacht is zeer kort en verhaart weinig. Borstel de hond eens per week met een harde harenborstel en houd de nagels kort. In de ruiperiode is een rubberen massagehandschoen een ideaal hulpmiddel om het losgekomen haar eenvoudig uit de vacht te verwijderen.

Opvoeding: het ras is zeer intelligent en werkt graag voor de baas, maar heeft wel een strikte leiding nodig van een eigenaar die stevig in zijn schoenen staat. Het ras is dan ook beslist niet geschikt voor iedereen. De opvoeding moet in volle harmonie geschieden en mag niet hard zijn, maar wel zeer consequent. Trek behoorlijk veel tijd uit voor een goede socialisatie en stel een streng ontmoedigingsbeleid in ten aanzien van de strijdvaardigheid naar andere honden toe.

Beweging: dit ras is vrij rustig in huis, maar wel erg graag bezig. U moet er dan ook regelmatig met de hond op uit trekken. De Perro de Presa Canario hangt erg aan zijn eigen mensen, maar kan zichzelf ook wel eens een uurtje in de tuin vermaken, bijvoorbeeld met een lap of een (veilige) bal. Omheinde tuin degelijk.

Gebruiksmogelijkheden: dit ras komt tot dusverre nog maar weinig voor. De hond wordt voornamelijk gehouden als waakse gezelschapshond.

Perro de Presa Mallorquin / Ca de Bou

Land van herkomst: Spanje/Mallorca
Oorspronkelijke taak: Het ras heeft verschillende taken gehad, waaronder vecht-, herders- en waakhond

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: de Perro de Presa Mallorquin is een krachtige en zeer gespierde, middelgrote hond met een compact en licht overbouwd lichaam. De rug is vrij kort en licht gewelfd. Het kruis is breed. De staart is

Figuur 19: Perro de Presa Mallorquin, bron: Raad van Beheer

laag aangezet en moet tot aan de oorsprong reiken. Hij is dik bij de aanzet en loopt geleidelijk in en punt uit. De staart wordt niet boven de ruglijn gedragen. Het front is breed, met een ruime, brede en diepe borstkas die tot de ellebogen reikt. De ribben zijn zeer goed gewelfd. De buiklijn is licht opgetrokken. De rechte en krachtige benen zijn zwaar van bot. De sterke voeten hebben goed gesloten tenen. De dikke en gespierde hals toont een iets losse huid.

Hoofd: de vrijwel vierkante schedel is zeer breed en massief met een breed en vlak voorhoofd. De stop is zeer duidelijk aangegeven. De voorsnuit is breed en krachtig, iets korter dan de schedel en de neusrug is recht en licht oplopend. De kleine oren zijn hoog aangezet en worden half naar achteren gevouwen gedragen ('rozenoren'). De ovale ogen zijn ver uit elkaar geplaatst. Ze zijn vrij groot en staan enigszins schuin in het hoofd. Perro de Presa Mallorquins hebben een ondervoorbijtend gebit, maar de snijtanden van de onderkaak mogen niet meer dan 1 centimeter voor die van de bovenkaak staan.

Figuur 18: Perro de Presa Mallorquin, bron: Old Pride

Schouderhoogte: reuen hebben een schouderhoogte van 55 tot 58 centimeter en teven van 52 tot 55 centimeter.

Gewicht: reuen wegen 35 tot 38 kilo en teven 30 tot 34 kilo.

Vacht: de korte en grove vacht voelt hard aan

Kleuren: de Perro de Presa Mallorquin komt voor in gestroomd, geel en zwart. Witte aftekeningen zijn toegestaan, zolang ze niet meer dan 30% van het totale oppervlak beslaan; ook een zwart masker wordt geaccepteerd. De ogen zijn donker

Aard

Karakter: honden van dit ras zijn geel zelfverzekerd en intelligent, waakzaam en oplettend. Ze bewaken en beschermen van nature zeer overtuigend alles wat hen lief is. Ze zijn zeer moedig, erg hard voor zichzelf en hechten zich sterk aan hun baas en diens gezinsleden. Ze blaffen doorgaans weinig.

Sociale aanleg: voor leden van het eigen gezin is deze hond zeer vriendelijk en meegaan. Hun taak als waakhond nemen ze zeer serieus; ongenode gasten komen bij dit ras niet verder dan het tuinhek. Onbekende visite wordt desondanks geaccepteerd als de baas aangeeft dat het in orde is. Met kinderen zijn de in doorsnee geduldig. Deze honden kunnen behoorlijk dominant en strijdvaardig zijn ten opzichte van seksegenoten. Dit is met name bij de reuen het geval. Met leden van het andere geslacht geeft de omgang zelfden problemen.

Samenleven met een of meerdere huiskatten en andere huisdieren is heel goed mogelijk, mits de hond hier op jonge leeftijd al aan gewend is.

Omgang

Verzorging: dit ras heeft erg weinig vachtverzorging nodig. Het is toereikend om de vacht tijdens de verharingsperiode met een rubberen borstel te borstelen. Houd de nagels kort.

Opvoeding: deze intelligente hond leert vrij snel. Ze lenen zich niet voor ellenlange trainingssessies, maar doen hun baas wel graag een plezier. Tijdens de opvoeding moet veel nadruk worden gelegd op de socialisatie met mensen. U hoeft niet bang te zijn dat u hiermee een 'allemandsvriend' creëert; de hond zal door een goede socialisatie alleen maar stabielereageren en gemakkelijker worden in de omgang. Zijn capaciteiten als bewaker en beschermer nemen er niet van af; Een evenwichtige en rustige baas (of bazin) die sterk in zijn schoenen staat, haalt het beste uit deze hond naar boven.

Beweging: de Perro de Presa Mallorquin heeft vrij veel bewegingsbehoefte. De hond kan u urenlang vergezellen op wandelingen en vindt het erg leuk om stokken te apporteren en te spelen met balletjes en dergelijke. Komt het u eens een dagje niet uit, dan past deze hond zich echter aan.

Gebruiksmogelijkheden: dit tot dusverre vrij zeldzame ras wordt vrijwel uitsluitend als waakse gezelschapshond gehouden.

Staffordshire Bull Terriër

Land van herkomst: Engeland

Oorspronkelijke taak: Vroeger vechthond, nu betrouwbare gezinshond

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: Staffordshire Bull Terriërs hebben een compact en gespierd lichaam, met een rechte rug en korte lendenen. De staart is middelmatig lang, laag aangezet en wordt laag gedragen. Het front is breed met een diepe voorborst en goed gewelfde ribben. De ellebogen mogen niet los zijn. De rechte benen zijn voorzien van sterke botten. Ze staan ver uit elkaar. De sterke en middelmatig grote voeten staan iets naar buiten gedraaid. De gespierde hals is kort en droog.

Hoofd: het hoofd is kort en diep, met een brede schedel, een duidelijke stop en zichtbaar sterk ontwikkelde kaakspieren. De lippen liggen strak aangesloten. Het ras kent zowel rozenoren als halfstaande oren, die niet te lang of te zwaar mogen zijn. De ogen zijn rond en middelmatig groot. Staffordshire Bull Terriërs hebben een fors en compleet schaargebit.

Schouderhoogte: de schouderhoogte ligt ongeveer tussen 35,6 en 40,5 centimeter.

Gewicht: reuen wegen 12,7 tot 17,3 kilo en teven 10,9 en 15 kilo.

Vacht: de korte, gladde en gesloten vacht ligt dicht op de huid.

Kleuren: Staffordshire Bull Terriërs komen voor in zwart, rood, reekleurig, blauw en iedere vorm van gestroomd, al dan niet met wit. Alle hoeveelheden wit zijn toegestaan, van een klein borstvlekje tot een bijna witte hond toe. Effen witte honden komen eveneens voor. Black and tan en leverkleur zijn ongewenste kleuren.

Aard

Karakter: de Staffordshire Bull Terriër, ook wel Engelse Staff genoemd, is een stabiele, intelligente, aanhankelijke en redelijk gehoorzamen hond. Hij heeft een vrolijke en positieve levensinstelling, en beschikt over veel zelfvertrouwen. Hij is heel moedig en hard voor zichzelf. Over het algemeen zijn dit actieve en speelse honden, die in hun enthousiasme wel wat onstuimig kunnen zijn. Ze zijn alert op wat er in hun omgeving gebeurt en laten hun stem beslis horen als er iets niet pluis is. Hun aanpassingsvermogen is groot; ze kunnen zowel op een boerderij als op een etagewoning in de stad worden gehouden.

Sociale aanleg: met kinderen gaan honden van dit ras in de regel uitzonderlijk goed om; ze kunnen een stootje hebben en voelen zich niet snel onheus bejegend. Wanneer een Staffordshire Bull Terriër goed gesocialiseerd is met katten en andere huisdieren zal de omgang geen problemen geven. In hun jeugd kunnen deze honden het vaak nog wel goed vinden met soortgenoten, maar eenmaal volwassen heeft een Staff het rijk liever alleen. Met name de reuen kunnen dan strijdvaardiger worden naar andere reuen toe. Wanneer er onraad is zal deze hond aanslaan, maar in de regel zijn ze vriendelijk voor alle mensen.

Omgang

Verzorging: de Staffordshire Bull Terriër heeft erg weinig vachtverzorging nodig. Het is toereikend om de vacht eens per week met een zachte haren borstel te borstelen. Tijdens de verharingsperiode kunt u de dode haren heel eenvoudig met een rubberen

Figuur 20: Staffordshire Bull Terriër, bron: Raad van Beheer

massagehandschoen uit de vacht verwijderen. Houd de nagels kort.

Opvoeding: de Staffordshire Bull Terriër is zeer intelligent en leert relatief snel. Een consequente en liefdevolle opvoeding met veel afwisseling en actie is geboden. Leg veel nadruk op de socialisatie; dit heeft een positieve werking op de karaktervorming.

Beweging: deze honden zijn heel energiek en ze zijn dol op spelletjes; hoe gekker en wilder, hoe leuker ze ze vinden. Vooral touwtrekspelletjes zijn favoriet, maar leer de hond wel los te laten als u het welletjes vindt. Ze kunnen erg hoog springen, spelen graag met ballen en apporteren ook graag. Ze vergezellen hun baas graag op lange wandelingen, waarbij het ze weinig uitmaakt of deze wandelingen door het bos of door een drukke stad voeren. Wanneer een Staff voldoende beweging krijgt, is hij vrij rustig in huis.

Gebruiksmogelijkheden: het ras is niet of nauwelijks vertegenwoordigd in de diverse takken van hondensport, maar dit zegt niets over hun capaciteiten op dit gebied. Gezien hun energie, wendbaarheid en intelligentie zouden ze met een goede begeleiding geen gek figuur slaan in sporten als behendigheid en flyball. De Staffordshire Bull Terriër is verder een heel geschikte gezinshond voor mensen die niet de ruimte hebben om een grote hond te houden, maar wel graag een 'grote' hond bezitten.

Tosa Inu

Land van herkomst: Japan

Oorspronkelijke taak: Vecht- en waakhond

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: Tosa Inu's zijn grote en massieve honden met een indrukwekkend voorkomen. Ze hebben een horizontale, rechte rug met een hoge schoft en de lendenen zijn breed en gespierd. Aan de bovenzijde is het kruis afgerond. De staart is dik aan de aanzet en wordt geleidelijk dunner naar de punt toe. Hij is vrij hoog aangezet en reikt tot aan de sprongen. De borstkas is diep en de ribben zijn matig gewelfd. De benen zijn recht, met matig gehoekte sprongen en knieën. Tosa Inu's hebben compacte voeten met gesloten tenen en stevige voetzolen. De hals is gespierd en toont losse huid – echter niet in overdreven mate.

Hoofd: het hoofd is breed in de schedel en de stop is uitgesproken. De voersnuit maakt een vierkante indruk en is van middelmatige lengte. De neusrug recht. De in verhouding kleine en dunne oren zijn hoog aangezet. Ze worden hangend, tegen de schedel aan gedragen. De ogen zijn vrij klein en hebben een waardige uitdrukking. Tosa Inu's hebben een schaargebit.

Schouderhoogte: de Tosa Inu reu hoort een schouderhoogte van minimaal 61 centimeter te hebben. Voor teven geldt een minimale schouderhoogte van 55 centimeter. Er is geen maximale schouderhoogte, zodat deze maten doorgaans flink overschreden worden.

Vacht: Tosa Inu's hebben een kortharige vacht, die sterk en dicht is.

Kleuren: de meest gewenste vachtkleur is een effen roodachtige reekleur, maar ze komen ook voor in geel, gestroomd en black and tan. Witte aftekeningen zijn toegestaan aan de borst, tenen, staartpunt en in de vorm van een bles op het voorhoofd. De neus is altijd zwart van kleur, de ogen zijn donkerbruin en de voorkeur gaat uit naar donkere nagels.

Aard

Karakter: Tosa Inu's zijn zeer zelfbewuste, geduldige, evenwichtige, intelligente en rustige honden. Ze maken zich zelden druk, behalve als ze het gevoel hebben dat hun gezin bedreigd wordt of wanneer er zich ongewenste bezoekers aandoen tijdens afwezigheid van hun mensen. Het zijn dan ook uitstekende waakhonden, die behept zijn met een aangeboren instinct om hun mensen en territorium te beschermen. Ze zijn uiterst moedig en hard voor zichzelf. Ze blaffen doorgaans weinig. Voor zijn mensen is deze hond aanhankelijk en aanhalig. Als kennelhond komt hij niet uit de verf. Tosa Inu's kwijlen doorgaans niet of nauwelijks.

Sociale aanleg: voor een Tosa Inu staat het gezin waarvan hij deel uitmaakt bovenaan. Aan vreemden hebben ze geen boodschap. Doorgaans stellen ze zich terughoudend tot waakzaam op ten opzichte van onbekenden, maar als de baas zegt dat het goed is, leggen ze zich daarbij neer. Bekenden van de familie worden doorgaans vriendelijk benaderd. In de regel kunnen ze het prima met kinderen vinden; hun tolerantiedrempel is hoog. Met name reuen kunnen wat dominant zijn ten opzichte van seksegenoten. Houd een Tosa Inu in ieder geval weg van strijdvaardige honden. Mochten ze worden aangevallen, dan gaan ze de confrontatie niet uit de weg en gezien hun grootte en kracht zal de afloop meestal in hun

Figuur 22: Tosa Inu, bron: Raad van Beheer

Figuur 21: Tosa Inu, bron: Tosa Inu Drenthe

voordeel uitvallen. Met katten en andere huisdieren hoeft u normaal gesproken weinig tot geen problemen te verwachten, zeker niet als de hond goed is gesocialiseerd.

Omgang

Verzorging: de vachtverzorging van dit ras is erg eenvoudig. Borstel de hond wekelijks met een harde harenborstel en houdt de nagels kort. In de verharingsperiode is een rubberen borstel of een rubberen massagehandschoen ideaal om dode en losse haren eenvoudig uit de vacht te verwijderen. De honden hebben baat bij een zachte ligplaats. Hiermee wordt voorkomen dat er zich lelijke eeltplekken op de drukplaatsen ontwikkelen.

Opvoeding: honden van dit ras moeten op een zeer evenwichtige, liefdevolle en consequente manier worden opgevoed. Ze zijn erg gevoelig voor de intonatie van de stem. Als u duidelijk bent en overwicht op de hond heeft, zijn strafmaatregelen of correcties vrijwel overbodig. Desondanks zijn dit geen honden voor iedereen. De hond heeft een baas nodig die mentaal overwicht op hem heeft. Leer de hond op jonge leeftijd trekken aan de lijn af en trek veel tijd uit voor een goede socialisatie.

Beweging: op een goed omheind terrein kan een Tosa Inu deels in zijn eigen lichaamsbeweging voorzien. Zo nu en dan kan hij meegenomen worden naar het strand of bos en hei, waar hij andere indrukken kan opdoen. In principe heeft een Tosa Inu voldoende aan een gemiddelde hoeveelheid lichaamsbeweging. Het ras loopt niet warm voor balspelletjes en dergelijke. In huis zijn deze honden rustig.

Gebruiksmogelijkheden: dit ras komt het beste tot zijn recht bij mensen die hem als gezelschapshond houden en die voldoende ruimte in en rond het huis hebben.

Amerikaanse Bulldog

Land van herkomst: Verenigde Staten

Oorspronkelijke taak: Dit ras assisteerde de boer met het vangen van weerbarstig vee en fungeerde tevens als waakhond. Het werd ook gebruikt als jachthond op met name zwijnen en verwilderde honden.

Uiterlijke kenmerken

Lichaam: de American Bulldog heeft een compacte lichaamsbouw met een vrij korte en brede, krachtige rug. De lendenen vertonen een lichte welving. De staart is laag aangezet en wordt hangend, tot op de sprongen, gedragen. Hij is breed aan de wortel en versmalt geleidelijk naar de punt. De staart mag hoger gedragen worden, maar niet krullend over de rug. De borst is diep en van middelmatige breedte. De ribben zijn goed gewelfd en de buiklijn is licht opgetrokken. De ellebogen sluiten goed aan. De benen zijn rechtstandig en voorzien van zwaar bot. De achterbenen zijn normaal gehoekt. De middelgrote voeten hebben goed gewelfde en aansluitende tenen. De zeer gespierde half heeft een gemiddelde lengte. Hij versmalt geleidelijk naar het hoofd toe en is licht gebogen.

Hoofd: het hoofd is relatief groot en breed, met een vlakke bovenschedel en een duidelijke voorhoofdsgrAAF. De stop is diep en de wangen zijn goed ontwikkeld. De voorsnuit is breed en vierkant, met goed gespierde kaken. De lippen zijn vol. De oren zijn middelgroot en mogen zowel hangend als naar achteren gedragen worden. De middelgrote ogen zijn rond tot amandelvormig en staan wijd uit elkaar. De oogleden sluiten goed aan. American Bulldogs hebben een ondervoorbijtend gebit.

Schouderhoogte: reuen hebben een schouderhoogte van 55 tot 70 centimeter. Teven meten 50 tot 65 centimeter.

Gewicht: de teven kunnen tot 45 kg wegen en reuen tot 50 kg. Een hoger gewicht is ongewenst, omdat dit ten koste gaat van de wendbaarheid.

Vacht: de vacht is kortharig en zacht van structuur. Het haar maken in ieder geval niet langer zijn dan 2,5 centimeter.

Kleuren: de meest voorkomende kleur is wit met gestroomde, zwarte of rode vlekken. Het gestroomd en rood kan variëren van zeer licht tot donker. Ook effen witte exemplaren komen voor. Donker gekleurde honden zijn minder gewenst. De voorkeur gaat uit naar zwarte tot donkerblauwe ogen, met zwarte oogranden en een zwarte neus.

Aard

Karakter: de American Bulldog is een zeer evenwichtige, zelfverzekerde hond met een natuurlijk instinct om zijn gezin, huis en territorium te bewaken en te verdedigen. Hij doet dit op een kalme en overdachte wijze, maar wel heel overtuigend. De honden zijn erg intelligent en zijn zeer trouw en gehecht aan hun baas en de gezinsleden. Ze zijn alert, erg moedig en hard voor zichzelf. Een kennel is niet de ideale plaats om een hond van dit ras te houden. Ze horen in huis te leven, te midden van hun gezin. In huis zijn ze vrij rustig. Ze blaffen alleen als er iets aan de hand is.

Sociale aanleg: voor mensen van hun eigen gezin inclusief de kinderen, gaan deze honden door het vuur. Op eigen terrein zijn ze zeer waakzaam ten opzichte van onbekenden, maar als hun baas zegt dat het goed is, nemen ze dat wel aan. De meeste zijn behoorlijk

Figuur 23: Amerikaanse Bulldog, bron: Petwave

Figuur 24: Amerikaanse Bulldog, bron: dier-american-bulldog.com

strijdvaardig ten opzichte van soortgenoten die niet tot de eigen roedel behoren, zeker als ze de hond uitdagen. Ze kunnen het echter vaak wel goed vinden met hondse huisgenoten die zich ten opzichte van hen onderdanig opstellen. Dieren die tot het gezin behoren en waar de hond mee is opgegroeid, worden zonder meer geaccepteerd.

Omgang

Verzorging: deze honden hebben erg weinig vachtverzorging nodig. U kunt de vacht eens per week met een harde harenborstel doorborstelen. In de verharingsperiode is een rubberen massagehandschoen een ideaal hulpmiddel om de dode haren uit de vacht te verwijderen.

Opvoeding: dit ras is niet geschikt voor onervaren mensen en ook niet voor mensen die een onevenwichtig of wispelturig zijn. Een aspirant-American Bulldog-eigenaar moet zowel mentaal als fysiek sterk in zijn schoenen staan. Een rustige eigenaar die een natuurlijk overwicht op honden heeft, vormt met deze hond een goede combinatie. De honden zijn intelligent en er kan ze erg veel geleerd worden in vrij korte tijd. Een harde opvoeding is uit den boze, maar duidelijke, consequente en liefdevolle behandeling is noodzakelijk. Leer ze op jonge leeftijd dat u trekken aan de lijn niet accepteert, want eenmaal volwassen zijn ze veel te sterk geworden om ze nog eenvoudig te kunnen corrigeren. American Bulldogs moeten zeer goed worden gesocialiseerd, zodat ze alle kans hebben om op te groeien tot evenwichtige honden die stabiel reageren op allerlei prikkels

Beweging: deze honden zijn erg behendig en ze kunnen uren achtereen lopen, maar als de eigenaar hier eens een dagje geen tijd voor heeft, passen ze zich in de regel aan. Hebt u een goed omheind terrein, dan zal de hond deels zelf in zijn bewegingsbehoefte voorzien. De meeste vinden balspelletjes erg leuk. In huis zijn ze rustig.

Gebruiksmogelijkheden: in sommige delen van de Verenigde Staten wordt dit ras nog steeds gebruikt als hulp bij het vangen van weerbarstig vee. Het overgrote deel van deze honden wordt gehouden als waakse gezelschapshond.

Amerikaanse Pit Bull Terriër

ADBA CONFORMATION STANDARD BREAKDOWN

DUE TO THE IMPROPER USE OF THE AMERICAN DOG BREEDERS ASSOCIATION INC. AMERICAN PIT BULL TERRIER BREED STANDARD BEING USED AS A BREED IDENTIFIER IN PROPOSED LAWS AND ORDINANCES, A BREED STANDARD USE CLAUSE WILL NOW BE A PART OF OUR AMERICAN PIT BULL TERRIER BREED STANDARD.

I. Introduction

- A. To truly understand any breed standard, one must know the history behind a breeds existence.
- B. The purpose of a judge is the unbiased selection of quality breeding stock with true breed type.
- C. The responsibility of judging is to put up the dogs that conform most to the conformation standard leaving personal bias aside.

II. Overall Appearance 20 points

A. Conforming to breed type

- 1. Should look like an American Pit Bull Terrier from across the ring
- 2. Sturdy, three dimensional. Giving the impression of strength, not slight or frail.
- 3. Appears square, with heavy boned, solid front end with a light and springy back end.
- 4. Should look athletic, not bulky. Musculature should be smooth but defined.
- 5. Presentation of an adult dog should be of a lean, exercised animal showing a hint of rib and backbone (without hipbones showing) with muscles firm and defined. Clean, glossy coat with short trimmed nails. Presentation of dogs in the puppy classes should be of a well nourished puppy, showing no ribs, backbone or hips. Coat should be glossy with short, trimmed nails.

B. Balance

- 1. Equal angulation of front and rear assembly - judged best at the trot.
- 2. Height to weight ratio - the tallest dog at a given weight
- 3. Head size in proportion to the body, with a neck long enough to have the head appear above the top of the back when head is in a normal upright position.

C. Presentation

- 1. Dog is socialized , showing interest in things around him.
- 2. Although some degree of dog aggressiveness is characteristic of the breed, unruly behavior will detract from the judges ability to accurately judge an individual dogs conformation.

D. Health

- 1. The vitality of the dogs spirit, the gloss of the dogs coat and the sharpness of the dogs eye, will exude the healthfulness of the individual animal.
- 2. Colors or color patterns known to be genetically linked to health problems will be considered a serious fault . Major faults:
merle color pattern, albinism(white dog with blue or pink eyes, pink nose, lips, no pigment present on pads, rims of eyes etc.)

III. Attitude 10 points

- A. Confident and alert
- B. Interested in things around them, in control of their space, not threatened by anything in their surroundings.
- C. Gentle with loved ones Faults: shy or timid

IV. Back end 30 points

A. Loin

- 1. Broad and long enough to square the dog. Too short can interfere with a dogs flexibility. Too long a loin causes the dog to carry excessive weight and affect a dogs agility and quickness..

B. Hip

- 1. Long and sloping with adequate width. This can be judged by the set of the tail, which should be low.
- 2. Ideal slope of hip should be 30 degrees to the ground.

C. Proportions of the back leg

- 1. The femur should be of a length so that the stifle joint is proportioned in the upper 1/3 of the rear assembly.
- 2. The tibia-fibula is the longer bone of the rear assembly
- 3. The length of the metatarsal is moderate, with muscles that attach equally on each side of the bone so that the hocks move parallel to each other, deviating neither in or out. The metatarsals bones, hock and lower part of the tibia will be light, fine and springy.
- 4. Rear angulation - ratio between the lengths of the bones and the muscles which attach on these bones, causes a bent stifle which leads to a well bent hock. This contributes to the natural springiness that is desired in the rear assembly.
- 5. The muscle attachment is long and deep, well past the joint , which causes the muscles to appear smooth, but defined. (Not bunchy).

Faults: short or flat hip, straight stifle, double jointed or slipped hock, cow hocked, bunchy muscles.

V. Front end 20 points

A. Ribcage

1. Deep and elliptical with a prominent breastbone or prosternum. From the side, the bottom of the ribcage should at least be even with the elbow joint.

2. Well sprung at the top, tapering to the bottom, extending well back into the loin.

B. Shoulders

1. Wider than the ribcage at the 8th rib. Scapula well laid back, 45 degree or less angle to the ground, and broad and flat allowing for adequate muscular attachment for a heavy and sturdy front end.

2. The humerus is angled at an opposite 45 degree angle and is long enough that the elbow comes to the bottom of the ribcage, elbows lying flat against the body.

3. Forearms are slightly longer than the humerus and solid, twice the thickness of the metatarsal at the hock.

C. Feet

1. Small and tight, set high on pasterns.

2. Pads thick, and well built up

3. Dew claws are natural on front feet, and do not naturally occur on back legs.

Faults: barrel chest, narrow chest, fine bones, out at elbows, down in pasterns, splay feet, thin pads, back dew claws.

VI. Head and Neck 15 points

A. Neck

1. Heavily muscled to the base of the skull

2. Long in length

B. Head

1. Head size balanced in relationship to the rest of the body

2. 2/3 the width of the shoulders

3. Wedge shaped when viewed from the top or side, round when viewed from the front.

4. Cheeks 25% wider than the neck at the base of the skull

5. The length from the nose to the stop should equal the length from the stop to the back of the head.

6. The bridge of the muzzle is well developed. The fill in under the eyes should be wider than the head at the base of the ears.

7. The head should be deep from the top of the head to the bottom of the jaw.

8. Straight box like muzzle

9. Lips tight

10. Teeth, incisors should meet in the front in a scissor bite. Canines should be wide at the base and taper to the end, top

canines fitting tightly together behind the bottom canines. They should be sound and healthy with none missing.

11. Eyes, small and deep set. Elliptical when viewed from the front, triangular when viewed from the side.

12. Ears- no preference should be given to cropped or uncropped ears, except to enhance the overall attractiveness of the individual dog.

Faults: short neck, cheeky, underdeveloped muzzle, lippy, missing canines, overshot or undershot to the extent that

the canines do not fit tightly together.

VII. Tail and Coat 5 points

A. Coat

1. Skin thick and loose around neck and chest, tight fitting elsewhere, showing vertical folds around the neck and chest even in

a well exercised animal.

2. Short and bristled, the gloss showing overall health of the animal.

3. Color or any combination of colors, except for colors or color patterns known to be genetically linked to health problems.

B. Tail

1. Thick at the base, tapering to the point. Its length should have the tail extending to the point of the hock.

2. Hang down like a pump handle when relaxed.

Major faults: Merle color pattern or albinism. (White dog, blue or pink eyes, lacks pigment)

Faults: Longer coat, fringed hair on tail or elsewhere, bobbed tail or any tail other than straight.

Disqualifications: Man aggression, one sided or both sided cryptorchid, spayed or neutered dogs

Above all, the American Pit Bull Terrier should appear to be an all around athlete. His body is called upon for speed, power, agility and stamina. He must be balanced in all directions. Too much of one thing, robs him of another. In his ideal form, he is a thing of beauty.

Any unauthorized or improper use of the American Dog Breeders Association Inc. copyright standard is strictly prohibited."

Bijlage II: Enquêtevragen fokkers

1. Met welk ras fokt u (één antwoord mogelijk)?

- ☐ Amerikaanse Staffordshire Terriër
- ☐ Argentijnse Dog
- ☐ Bull Terriër
- ☐ Cane Corso
- ☐ Fila Brasileiro
- ☐ Perro de Presa Mallorquin
- ☐ Staffordshire Bull Terriër
- ☐ Tosa Inu

2. Hoe lang fokt u al met dit ras?

3. Waarom heeft u voor dit ras gekozen?

- ☐ Karakter
- ☐ Uiterlijk
- ☐ Uitstraling
- ☐ Opgegroeid met ras
- ☐ Statussymbool
- ☐ Veel vraag naar
- ☐ Anders, namelijk:

4. Aan welke eisen vindt u dat uw honden moeten voldoen?

5. Met hoeveel teven fokte u in 2014?

6. Hoeveel nesten hebben deze teven in 2014 in totaal gehad?

7. Hoeveel pups heeft u verkocht in 2014?

De volgende vragen hebben betrekking op de eisen die de fokker stelt aan kopers van een pup.

8. Welke eisen stelt u aan de koper voor het volgen van en gehoorzaamheidscursus met de hond (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Geen
- ☐ Puppycursus
- ☐ Basiscursus gehoorzaamheid
- ☐ Gevorderde cursus gehoorzaamheid
- ☐ Behendigheid
- ☐ Speuren
- ☐ Anders, namelijk:

9. Welke eisen stelt u met betrekking tot socialisatie van de hond (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Geen
- ☐ Geen andere huisdieren aanwezig
- ☐ Dieren dienen sociaal opgevoed te worden tegenover mensen
- ☐ Dieren dienen sociaal opgevoed te worden tegenover vreemde dieren
- ☐ Dieren dienen sociaal opgevoed te worden tegenover kinderen
- ☐ Anders, namelijk:

10. Welke hulpmiddelen zou u adviseren aan kopers voor het gebruiken bij de opvoeding van de hond (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Geen
- ☐ Muilkorf
- ☐ Snuitje
- ☐ Gentle leader
- ☐ Slipketting

- ☐ Koekjes
- ☐ Anders, namelijk:

Uit eerder onderzoek van de Hondenbescherming is gebleken dat bijna 40% van alle asielhonden een pitbullachtige hond is. De gemiddelde verblijfsduur van een asielhond is 63 dagen. Voor bijvoorbeeld de Amerikaanse Bulldog is dit 80 dagen en de Amerikaanse Staffordshire Terriër zit gemiddeld 115 dagen in het asiel voordat deze geplaatst wordt.

11. Waarom denkt u dat er zoveel pitbullachtige honden in het asiel zitten (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Economische crisis
- ☐ Slechte opvoeding
- ☐ Moeilijke honden
- ☐ Omdat er zoveel pitbullachtige honden zijn
- ☐ Anders, namelijk...

12. Waarom denkt u dat pitbullachtige honden zo lang (in vergelijking met andere hondenrassen) in het asiel zitten (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Karakter van het ras
- ☐ Moeilijk (her)opvoedbaar
- ☐ Berichtgeving in de media
- ☐ Procedure van herplaatsen bij asielen (te lang/te uitgebreid)
- ☐ Niet voor iedereen geschikt
- ☐ Er is iets mis met de hond, anders zat hij niet in het asiel
- ☐ Anders, namelijk...

13. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de relatief hoge aantallen pitbullachtige honden in de asielen te verminderen?

14. Heeft u zelf nog opmerkingen naar aanleiding van de enquête?

Bijlage III: Enquêtevragen eigenaren

1. Hoeveel pitbullachtige honden heeft u?

2. Hoeveel reuen en/of teven heeft u?

Reuen:

Teven:

3. Hoeveel van uw honden zijn gesteriliseerd/gecastreerd? (indien niet gesteriliseerd/gecastreerd 0 invullen)

Reuen:

Teven:

4. Wat is het ras van (of welke kruising is) uw pitbullachtige hond? Als u meerdere pitbullachtige honden heeft, graag al deze rassen noteren.

5. Waarom heeft u bij de aanschaf van een hond gekozen voor dit ras (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Karakter
- ☐ Uiterlijk
- ☐ Uitstraling
- ☐ Opgegroeid met ras
- ☐ Statussymbool
- ☐ Niet per se het ras, maar de hond zelf
- ☐ Anders, namelijk:

6. Hoelang bent u al eigenaar van een pitbullachtige hond?

7. Waar heeft u uw hond vandaan? Als u meerdere honden heeft, zijn er meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Fokker
- ☐ Particulier
- ☐ Asiel
- ☐ Buitenland
- ☐ Anders, namelijk:

8. Waarom heeft u daarvoor gekozen?

9. Zou u in de toekomst overwegen een hond uit het asiel te halen?

☐ Ja ☐ Nee

10. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten

11. Hoeveel uur besteedt u gemiddeld aan onderstaande activiteiten met uw hond?

Per dag

Knuffelen en/of stoeien: uur

Uitlaten: uur

Borstelen: uur

Per week

(Denk)spelletjes: uur

Cursus:uur

Training:uur

Anders, namelijk (activiteit+ aantal uur):

12. Bent u met uw hond op cursus en/of training (geweest)?

☐ Ja ☐ Nee

13. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten

14. Als u cursussen volgt, heeft gevolgd of gaat volgen, welke zijn dit (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Puppycursus
- ☐ Basiscursus gehoorzaamheid
- ☐ Gevorderde cursus gehoorzaamheid
- ☐ Behendigheid

- ☐ Speuren
- ☐ Anders, namelijk:

15. Heeft u op cursus of training weleens problemen gehad enkel op basis van het ras (en de reputatie) van uw hond, bijvoorbeeld geweigerd worden door de hondenschool of commentaar van cursusgenoten?

- ☐ Ja ☐ Nee

16. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten?

17. Vraagt een pitbullachtige hond speciale aandacht (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Nee
- ☐ Bij de opvoeding, namelijk: ...
- ☐ Op straat, namelijk: ...
- ☐ Tijdens het spelen met andere honden, namelijk: ...
- ☐ Anders, namelijk:

18. Bent u bereid om naar een gedragsdeskundige gaan indien u problemen ondervindt met uw hond(en)?

- ☐ Ja ☐ Nee

19. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten?

20. Heeft u wel eens overwogen om afstand te doen van uw hond?

- ☐ Ja ☐ Nee

21. Zo ja, waarom?

22. Zijn er in uw huishouden nog andere dieren aanwezig (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Geen
- ☐ Honden
- ☐ Katten
- ☐ Knaagdieren en/of konijnen
- ☐ Vogels
- ☐ Reptielen
- ☐ Anders, namelijk

23. Kan uw hond goed samen met onderstaande dieren?

Andere honden reu

- ☐ Goed ☐ Slecht ☐ Onbekend

Andere honden teef:

- ☐ Goed ☐ Slecht ☐ Onbekend

Katten:

- ☐ Goed ☐ Slecht ☐ Onbekend

Knaagdieren en/of konijnen:

- ☐ Goed ☐ Slecht ☐ Onbekend

Vogels:

- ☐ Goed ☐ Slecht ☐ Onbekend

Reptielen:

- ☐ Goed ☐ Slecht ☐ Onbekend

24. Kan uw hond goed samen met kinderen?

0-2 jaar

- ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend

2-6 jaar

- ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend

6-12 jaar

- ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend

Ouder dan 12 jaar

- ☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend

Uit onderzoek van de Hondenbescherming is gebleken dat bijna 40% van alle asielhonden een pitbullachtige hond is. De gemiddelde verblijfsduur van een asielhond is 63 dagen. Voor bijvoorbeeld de Amerikaanse Bulldog is dit 80 dagen en de Amerikaanse Staffordshire Terriër zit gemiddeld 115 dagen in het asiel voordat deze geplaatst wordt.

25. Waarom denkt u dat er zoveel pitbullachtige honden in het asiel zitten (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Economische crisis
- ☐ Slechte opvoeding
- ☐ Moeilijke honden
- ☐ Omdat er zoveel pitbullachtige honden zijn
- ☐ Anders, namelijk...

26. Waarom denkt u dat pitbullachtige honden zo lang (in vergelijking met andere hondenrassen) in het asiel zitten (meerdere antwoorden mogelijk)?

- ☐ Karakter van het ras
- ☐ Moeilijk (her)opvoedbaar
- ☐ Berichtgeving in de media
- ☐ Procedure van herplaatsen bij asielen (te lang/te uitgebreid)
- ☐ Niet voor iedereen geschikt
- ☐ Er is iets mis met de hond, anders zat hij niet in het asiel
- ☐ Anders, namelijk...

27. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de relatief hoge aantallen pitbullachtige honden in de asielen te verminderen?

Onderstaande vragen worden gesteld om inzicht te krijgen in de doelgroep. Door inzicht te krijgen in de doelgroep, kunnen er aan het eind van het onderzoek gerichte adviezen gegeven worden.

28. Wat is uw geslacht?

- ☐ Man ☐ Vrouw

29. Wat is uw leeftijd?

☐ ≤25 ☐ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46-55 ☐ 56-65 ☐ 65+

30. Wat is bij u thuis de gezinssamenstelling?

☐ Alleenstaand zonder kinderen ☐ Alleenstaand met kinderen
☐ Samenwonend zonder kinderen ☐ Samenwonend met kinderen

31. Heeft u zelf nog opmerkingen naar aanleiding van de enquête?

Bijlage IV: Interviewvragen asielen

1. Hoeveel pitbullachtige honden zitten er op dit moment in uw asiel?
 - Wat is het totale aantal honden op dit moment in het asiel?
 2. Hoeveel pitbullachtige honden hebben er in 2014 in uw asiel gezeten?
 - Hoeveel honden zaten er in totaal in het asiel?
 3. Hoeveel dagen zit een pitbullachtige hond gemiddeld in uw asiel?
 - Hoeveel dagen de andere honden?
 4. Is de vraag naar pitbullachtige honden in de afgelopen jaren veranderd (in welk opzicht)?
 5. Wat zijn de kosten voor de opvang van een pitbullachtige hond in vergelijking met de gemiddelde kosten van een hond? Zijn die hoger of lager?
 6. Hoeveel geplaatste honden worden door de nieuwe eigenaar retour gebracht?
 - Hoeveel hiervan zijn pitbullachtige honden?
 7. Welke redenen voor afstand worden door voormalig eigenaren opgegeven wanneer zij hun pitbullachtige hond aan het asiel afstaan?
-
8. Hebben jullie speciaal beleid gericht op pitbullachtige honden?
 - Moet het asiel aanpassingen doen voor honden van dit ras. Zo ja, welke (denk hierbij aan hogere omheining, andere kennels, muilkorven, etc.)?
 - Kan (en mag) iedereen werken met dit soort honden? Waarom wel/niet?
 - Is de herplaatsingsprocedure voor pitbullachtige honden anders dan voor andere honden? Waarom wel/ niet?
 9. Wordt er wel eens hulp van buitenaf ingeschakeld bij het werken met pitbullachtige honden (denk hierbij aan een gedragsdeskundige)?
 - Geldt dit ook voor andere honden?
 10. Wat doen jullie wanneer een hond niet herplaatst kan worden?
 - Komt dit vaak voor?
 11. Waarom denkt u dat er zoveel pitbullachtige honden in het asiel zitten?
 12. Waarom denkt u dat ze er zo lang zitten?
 13. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de problematiek rondom de hoge aantallen pitbullachtige honden in de asielen te verminderen?
 14. Heeft u zelf nog opmerkingen?

Bijlage V: Labels enquêtevragen

Labels Fokkers

Vraag 4: Aan welke eisen vindt u dat uw hond moet voldoen?

Label
Getest medische afwijkingen
Karakter
Rasstandaard-fokreglement
Cursus
Socialisatie
Gedrag

Vraag 13. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de relatief grote aantallen pitbulls in asielen te verminderen

Label
Aangepaste RAD
Aanpak stamboomloze hondenfok
Streng selectie eigenaren
Begeleiding na plaatsing
Herplaatsing via fokker
Voorlichting eigenaar
Diploma bevoegd hondenbezitter
Verplichte cursus

Labels eigenaren

Vraag 8. Waarom heeft u hier voor gekozen (vraag 7. Waar heeft u uw hond vandaan?)

Label
Achtergrond bekend
Gezondheid
Karakter
Tweede kans
Geen specifieke reden
Zelf opvoeden (pup)

Vraag 10. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten? (Vraag 9. Zou u in de toekomst overwegen een hond uit het asiel te halen?)

Label
Leuke hond (karakter)
Achtergrond onbekend
Zelf opvoeden (pup)
Veel honden in asielen
Tweede kans
Problemen karakter/opvoeding
Goede ervaring
Tweede kans
Terug naar fokker
Slechte ervaring
Matchingsproces goed
Als het matcht met huidige hond

Vraag 13. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten (Bent u met uw hond op cursus en/of training (geweest))

Label
Band versterken
Training in dagelijks leven/zelf genoeg kennis
Honden niet gelukkig
Hond was al opgevoed
Niet nodig
Geweigerd op cursus
Belangrijk voor opvoeding
Hondenschool niet geschikt
Gedragsproblemen
Socialisatie

Vraag 16. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten? (Vraag 15. Heeft u op cursus of training weleens problemen gehad enkel op basis van het ras)

Label
Geen problemen hondenschool
Negatieve houding medecursisten
Geen cursus
Uit de groep gezet/geweigerd
Welkom mits stamboom

Vraag 17. Vraagt een pitbullachtige hond speciale aandacht (bij de opvoeding)

Label
Negeren andere honden
Sterk karakter
Consequent zijn
Veel geduld en liefde
Rekening houden met hondagressie
Goede socialisatie

Vraag 17. Vraagt een pitbullachtige hond speciale aandacht (tijdens spelen)

Label
Niet vanaf bepaalde leeftijd
Niet met vreemde honden
Rekening houden met kracht en karakter ras
Niet laten spelen
Spelen onder toezicht
Hondagressie
Rekening houden met kracht en karakter ras

Vraag 17. Vraagt een pitbullachtige hond speciale aandacht (op straat)

Label
Negeren andere honden
Oppassen met andere honden
Rekening houden met karaktereigenschappen
Vooroordelen
Aanlijnen
Onder appel
Rust

Vraag 17. Vraagt een pitbullachtige hond speciale aandacht (anders)

Label
Rekening houden met hondagressie
Rekening met raseigenschappen
Karakter afhankelijke eigenschappen
Veel lichaamsbeweging
Goede opvoeding
Oppassen met kinderen

Vraag 19. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten? (Bent u bereid om naar een gedragsdeskundige gaan indien u problemen ondervinden)

Label
Kennis ras GT beperkt
Reeds gedaan/goede ervaring
Indien nodig zeker
Te duur
Niet nodig
GT is deskundig
Mensagressie groot probleem

Vraag 21. Zo ja, waarom (Heeft u wel eens overwogen afstand te doen van uw hond?

Label
Persoonlijke omstandigheden
Hond is voor altijd
Bijtincident
Hondagressie
Geen band

Vraag 27: Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de relatief grote aantallen pitbullachtige honden in asielen te verminderen

Label
Betere voorlichting
Aggressie aanpakken (euthanasie)
(Brood)fok aanpakken
Streng selectie eigenaren
Duurder maken
Positieve kanten benadrukken
Media-aandacht inperken
Begeleiding na plaatsing
Diploma/cursus verplichten
Overheid ingrijpen
Marktplaats aanpakken